

คู่มือ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
(อพ.สธ.)

การสนองพระราชดำริ

อพ.สธ.

โดยองค์การบริหารส่วนตำบล

หรือ เทศบาลตำบล

สารบัญ

หน้า

แนวทางการดำเนินงาน	๑
การจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น	๑๓
ขั้นตอนการสนองพระราชดำริของ อบต./ทบ.	๑๘
ใบงาน ใบความรู้ ๙ ใบงาน	๒๕
การขึ้นทะเบียนทรัพยากร	๖๘
ตัวอย่างการขึ้นทะเบียนทรัพยากร	๘๗
ตัวอย่างหนังสือขอเข้าร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. โดยองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล	๙๓
ตัวอย่างรายงานการประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล	๙๔
ตัวอย่างรายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชนต่าง ๆ	๑๐๓
ตัวอย่างแผนที่และข้อมูลพื้นฐานตำบล	๑๑๐
แบบประเมินองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	๑๒๑

แนวทางการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานของแผนแม่บท อพ.สธ.

ตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ข้างต้น จึงกำหนดแนวทางและแผนการดำเนินงานตามแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔–กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙) โดยมีกิจกรรม ๘ กิจกรรมที่อยู่ภายใต้ ๓ กรอบการดำเนินงาน

ถึงแม้ว่าชื่อของกิจกรรมทั้ง ๘ กิจกรรมนั้นจะมีคำว่าพืชลงท้ายในทุกกิจกรรม แต่ในแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่ห้าของ อพ.สธ. นั้นไม่ได้มุ่งเน้นเพียงแต่ทรัพยากรพันธุกรรมพืช แต่ยังรวมถึงทั้ง ๓ ฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๑. กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนาและด้านการบริหารจัดการด้านปกป้องทรัพยากรของประเทศ จึงต้องมีการเรียนรู้ทรัพยากรในพื้นที่ป่าธรรมชาติดั้งเดิมที่ปกป้องรักษาไว้ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช

พื้นที่เป้าหมาย

หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีพื้นที่ปกป้องพันธุกรรมพืชอยู่ในความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าดั้งเดิม ที่ไม่มีนโยบายจะเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ โดยเป็นพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่ของกรมป่าไม้ (ยกเว้นกรมป่าไม้ นำพื้นที่มาสนองพระราชดำริในบางพื้นที่) โดยให้จัดทำแผนปฏิบัติงานปกป้องพันธุกรรมพืชเป็นระยะๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยงานของตนให้ชัดเจน โดยระบุสาระสำคัญในการดำเนินงาน เช่น พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน และการบริหารจัดการ โดยเฉพาะเรื่องผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่ปกป้องพันธุกรรมพืช ซึ่งทั้งนี้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ และ อพ.สธ. เป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ/บุคลากร และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ร่วมสนองพระราชดำริ สนับสนุนบุคลากร/นักวิจัยในการปฏิบัติงานในพื้นที่

แนวทางการดำเนินกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืชในพื้นที่ปกป้องพันธุกรรมพืช

๑. การทำขอบเขตพื้นที่ปกป้องพันธุกรรมพืช

๒. การสำรวจ ทารหัสประจำต้นไม้ ทารหัสพืชกีด เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่ของ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หรือเอกชนที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ เช่นในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ป่าที่ชาวบ้านร่วมใจปกป้องรักษา ป่าในสถาบันการศึกษา ป่าในสวนสัตว์เปิดฯ ป่าในพื้นที่บริเวณเขื่อนต่างๆ ของการไฟฟ้าฝ่าย

ผลิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น ข้อมูลนี้นำไปจัดการและเก็บเข้าสู่ฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช

๓. การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ นอกเหนือจาก พันธุกรรมพืช เช่นสัตว์ จุลินทรีย์ ตลอดจนทรัพยากรกายภาพต่างๆ เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่ขององค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หรือเอกชนที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ

๔. การสำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ

๕. สนับสนุนให้มีอาสาสมัครปกป้องรักษาทรัพยากรในพื้นที่สถานศึกษา เช่นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ในระดับหมู่บ้าน ตำบล สนับสนุนให้ประชาชนที่อยู่รอบๆ พื้นที่ปกป้องพันธุกรรมพืช เช่นมีกิจกรรมป้องกันไฟป่า กิจกรรมร่วมมือร่วมใจรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องพันธุกรรมพืช เป็นต้น

*หมายเหตุ

๑. ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืชนี้ สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าสู่ฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช

๒. กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช ใช้พื้นที่เป็นเป้าหมายหลัก เพื่อดำเนินงานในกิจกรรม

๓. พื้นที่ที่นำมาสนองพระราชดำรินี้ ไม่ได้หมายความว่า เป็นการนำพื้นที่นั้นเข้ามา น้อมเกล้าถวาย เพื่อให้เป็นทรัพย์สินของ อพ.สธ. สำนักพระราชวัง แต่หมายถึงเป็นพื้นที่ที่ดำเนินการ โดยหน่วยงานนั้น ๆ ที่เป็นเจ้าของ แต่ใช้แนวทางการดำเนินงานในกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช และในอนาคตถ้าหน่วยงานนั้น ๆ มีนโยบายในการดำเนินการปรับปรุงหรือต้องการใช้พื้นที่ปกป้อง พันธุกรรมพืช เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ ทางหน่วยงานสนองพระราชดำรินั้น ๆ สามารถดำเนินการแจ้ง ความประสงค์มายัง อพ.สธ. แต่ในกรณีที่เป็นพื้นที่ล่อแหลมต่อการสูญเสียทรัพยากรที่มีค่า อาจต้องมีการขอพระราชวินิจฉัยก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลง

สำหรับเรื่องการอบรมอาสาสมัคร/ประชาชน หรือนักเรียนในหมู่บ้าน ในพื้นที่ปกป้อง พันธุกรรมพืช ให้อยู่ในกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช

พื้นที่เป้าหมาย

กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืชในระยะ ๕ ปีที่ห้า ให้ความสำคัญกับทรัพยากรทั้งสาม ฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิ ปัญญา ให้การดำเนินงานในพื้นที่ที่ล่อแหลมต่อการเปลี่ยนแปลง เช่นตามเกาะต่าง ๆ พื้นที่ที่กำลัง จะเปลี่ยนแปลงจากป่าเป็นสวน ถนน สิ่งก่อสร้าง ต่าง ๆ ส่วนการดำเนินงานในพื้นที่สูงและพื้นที่ ท่ามกลางคมนาคม เช่น จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย ลำปาง แพร่ น่าน และอำนาจเจริญ จะ ดำเนินงานในลำดับต่อมาโดยให้พิจารณาความพร้อมและศักยภาพของหน่วยงานที่เป็นแกนกลาง ดำเนินงานในแต่ละพื้นที่เป็นสำคัญ

อพ.สธ. ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น จังหวัดต่างๆ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กรมวิชาการเกษตร สถาบันการศึกษาต่างๆ ฯลฯ กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชเป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ทั้งในเรื่องวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานและการบริหารจัดการ โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายเดิมให้แล้วเสร็จเป็นลำดับแรก ก่อนพิจารณาขยายผลออกไป โดยแต่ละหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นแกนกลางดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทั้งนี้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ โดยมี อพ.สธ. เป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ/บุคลากร และสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่ร่วมสนองพระราชดำริ สนับสนุนบุคลากร/นักวิจัยในการปฏิบัติงานในพื้นที่

แนวทางการดำเนินกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่

๑. การสำรวจเก็บรวบรวมตัวอย่าง ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา พื้นที่เป้าหมาย บริเวณรัศมี ๕๐ กิโลเมตร ของหน่วยงานนั้นๆ หรือพื้นที่ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาเช่น พื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำ สร้างศูนย์การค้า พื้นที่สร้างถนน การขยายทางหลวงหรือเส้นทางต่าง ๆ พื้นที่สร้างสายไฟฟ้าแรงสูง และในพื้นที่อื่นๆ ที่จะถูกพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิม

๒. การเก็บรวบรวมตัวอย่างแห้ง และตัวอย่างดองเพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษาหรือเก็บในพิพิธภัณฑ์พืช พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

๓. การเก็บพันธุ์กรรมทรัพยากร ตัวอย่างในพืช มีการเก็บในรูปแบบเมล็ด ต้นพืชมีชีวิต ชิ้นส่วนพืชที่มีชีวิต (เพื่อนำมาเก็บรักษาในสภาพเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ) และสำหรับทรัพยากรอื่น ๆ สามารถเก็บตัวอย่างมาศึกษาได้ เช่น ตัวอย่างของสัตว์ จุลินทรีย์ หิน ดิน น้ำ ฯลฯ

***หมายเหตุ**

ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืชนี้ สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าฐานฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช

พื้นที่เป้าหมาย

กิจกรรมปลูกรักษาเป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช โดยการนำพันธุ์กรรมไปเพาะและปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย เช่น ในศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่มีอยู่ ๖ ศูนย์ทั่วประเทศ พื้นที่ศูนย์วิจัยและสถานีทดลองของ กรมวิชาการเกษตร พื้นที่จังหวัด พื้นที่สถาบันการศึกษา นำเข้าร่วมสนองพระราชดำริ และ ยังมีการเก็บรักษาในรูปแบบเมล็ดและเนื้อเยื่อในธนาคารพืชพรรณ อพ.สธ. สวนจิตรลดา เก็บใน รูปสารพันธุ์กรรม หรือ ดีเอ็นเอ ในธนาคารพืชพรรณ อพ.สธ. สวนจิตรลดา และศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อพ.สธ. คลองไผ่

อพ.สธ. ดำเนินการประสานงาน สนับสนุนด้านวิชาการร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น จังหวัด ต่าง ๆ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

กองทัพอากาศ กรมวิชาการเกษตร สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ฯลฯ กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช เป็นระยะๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยงานของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ทั้งในเรื่องวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานและการบริหารจัดการ โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายเดิมให้แล้วเสร็จเป็นลำดับแรกก่อนพิจารณาขยายผลออกไป โดยแต่ละหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นแกนกลางดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทั้งนี้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่ปลูกรักษา

๑. การปลูกรักษาต้นพันธุ์กรรมพืชในแปลงปลูก การปลูกรักษาต้นพืชมีชีวิตลักษณะป่าพันธุ์กรรมพืช มีแนวทางดำเนินงานคือ สำรวจสภาพพื้นที่และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน งานขยายพันธุ์พืช งานปลูกพันธุ์กรรมพืชและบันทึกผลการเจริญเติบโต งานจัดทำแผนที่ต้นพันธุ์กรรมและทำพิกัดต้นพันธุ์กรรม

๒. การตรวจสอบพืชปราศจากโรคก่อนการเก็บรักษาพันธุ์กรรมพืชในรูปแบบต่าง ๆ

๓. การเก็บรักษาทั้งในรูปของเมล็ด ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ในรูปของธนาคารพันธุ์กรรม ศึกษาหาวิธีการเก็บเมล็ดพันธุ์ และทดสอบการงอกของเมล็ดพันธุ์

๔. การเก็บรักษาโดยศึกษาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชแต่ละชนิด ศึกษาการพอกฆ่าเชื้อ ศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสม ศึกษาการเก็บรักษาโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และในไนโตรเจนเหลว (cryopreservation) และศึกษาการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

๕. การเก็บรักษาในรูปสารพันธุ์กรรม (DNA) ของพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์เช่นการวิเคราะห์ลายพิมพ์ดีเอ็นเอ การปรับปรุงพันธุ์พืช เป็นต้น

๖. การสร้างสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ สวนสาธารณะต่าง ๆ การปลูกพืชในสถานศึกษา โดยมีระบบฐานข้อมูล ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

๗. งานขยายพันธุ์พืช งานปลูกพันธุ์กรรมพืชและบันทึกผลการเจริญเติบโต งานจัดทำแผนที่ต้นพันธุ์กรรมและทำพิกัดต้นพันธุ์กรรมของพืชที่ปลูก

๘. ในกรณีที่เป็นพันธุ์กรรมสัตว์หรือจุลินทรีย์ ให้ดำเนินการให้มีสถานที่หรือห้องปฏิบัติการที่จะเก็บรักษาได้อย่างปลอดภัย

***หมายเหตุ**

ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชนี้ สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าฐานฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช

๒. กรอบการใช้ประโยชน์

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานศึกษาวิจัยและประเมินศักยภาพของทรัพยากรต่างๆ ใน อพ.สธ. ทั้งในด้านการพัฒนาและการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ให้เป็นแนวทางการดำเนินงานอพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔-กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

เอกภาพ สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวพระราชดำริ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช

กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการศึกษาประเมินพันธุกรรมพืช และทรัพยากรอื่นๆ ที่สำรวจเก็บรวบรวมและปลูกรักษาไว้ โดยมีการศึกษาประเมินในสภาพธรรมชาติ แปลงทดลอง ในด้านสัณฐานวิทยา ชีววิทยา สรีรวิทยา การปลูกเลี้ยง การเขตกรรม สำหรับในห้องปฏิบัติการมีการศึกษาด้านโภชนาการ องค์ประกอบ รงควัตถุ กลิ่น การใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ เพื่อศึกษาคุณสมบัติคุณภาพ ในทรัพยากรต่าง ๆ โดยการดำเนินการในกิจกรรมนี้เป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทั้งสามฐานทรัพยากร ได้แก่ **ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา** มีการวางแผนและดำเนินการวิจัยศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ในด้านพืชนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สายพันธุ์จุลินทรีย์ ตามแนวพระราชดำริ และมีแนวทางนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยมี อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือส่งเสริม และทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการดำเนินงานด้านวิชาการและการวิจัย ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมป่าไม้ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ฯลฯ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ เป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ในทรัพยากรต่าง ๆ

๑. การวิเคราะห์ทางกายภาพ เช่น ตัวอย่างดิน คุณสมบัติของน้ำ จากแหล่งกำเนิดพันธุกรรมดั้งเดิมของพืชนั้น ๆ
๒. การศึกษาทางด้านชีววิทยา สัณฐานวิทยา สรีรวิทยา ชีวเคมี พันธุกรรมของพันธุกรรมพืชที่คัดเลือกมาศึกษา เป็นต้น
๓. การศึกษาด้านโภชนาการ องค์ประกอบของสารสำคัญในพันธุกรรมพืช ไม่ว่าจะเป็นรงควัตถุ กลิ่น ตลอดจนสารด้านเภสัชวิทยา สารที่มีฤทธิ์ต่าง ๆ ของพันธุกรรมพืชเป้าหมาย
๔. การศึกษาการขยายพันธุ์พืชด้วยการขยายพันธุ์ตามปกติ และการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช
๕. การศึกษาด้านการปลูก (พันธุกรรมพืช) เลี้ยง (ทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ) ให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ การศึกษาการเขตกรรมของพันธุกรรมพืชที่ต้องการ

๖. การศึกษาการจำแนกสายพันธุ์โดยวิธีทางชีวโมเลกุล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช สัตว์ และจุลินทรีย์ เพื่อเก็บเป็นลายพิมพ์ดีเอ็นเอพืชชนิดนั้นๆ ไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๗. การจัดการพื้นที่ที่กำหนดเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา เช่น ศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ซึ่งเป็นศูนย์ฯ ตัวอย่าง เพื่อการเรียนรู้การใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้ง ศูนย์ฯ เหล่านี้สามารถใช้ประโยชน์ให้เป็นศูนย์ฝึกอบรม ในด้านอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรได้ในอนาคต

ตัวอย่างเช่น อพ.สธ. ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ อนุรักษ์ พัฒนา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน สู่เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของ อพ.สธ. เริ่มดำเนินงานใน ๔ ศูนย์ ของ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ได้แก่

- ๑) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา
 - ๒) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.วังม่วง จ.สระบุรี
 - ๓) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์
 - ๔) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
- (พื้นที่ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย)

กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่ดำเนินงานโดยศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช อพ.สธ. สวนจิตรลดา ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ บันทึกข้อมูลของการสำรวจเก็บรวบรวม การศึกษาประเมิน การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ รวมทั้งงานจัดทำฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง นอกจากนั้นยังรวมถึงฐานข้อมูลทรัพยากรอื่น ๆ นอกเหนือจากพันธุกรรมพืช เช่น ฐานข้อมูลของสัตว์ และจุลินทรีย์ การจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ข้อมูลต่าง ๆ จากการทำงานในกิจกรรมที่ ๑-๔ โดยทำการบันทึกลงในระบบฐานข้อมูล เพื่อเป็นฐานข้อมูลและมีระบบที่เชื่อมต่อถึงกันได้ทั่วประเทศ โดยเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทรัพยากรของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. นำไปสู่การวางแผนพัฒนาพันธุ์พืชและทรัพยากรต่าง ๆ โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ พัฒนาการทำศูนย์ข้อมูลฯ กำหนดรูปแบบในการทำฐานข้อมูล โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช

๑. อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ จัดทำฐานข้อมูลระบบดิจิทัลและพัฒนาโปรแกรมสำหรับระบบศูนย์ข้อมูลทรัพยากรต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ด้านการสำรวจเก็บรวบรวม การอนุรักษ์ การประเมินคุณค่าพันธุกรรมทรัพยากร และการใช้ประโยชน์

๒. นำข้อมูลของตัวอย่างพืชที่เก็บรวบรวมไว้เดิมโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริองค์กรอื่น เช่น กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น เข้าเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช อพ.สธ.

๓. นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ข้อมูลการปลูกรักษา ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ข้อมูลพันธุ์ไม้จากโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เข้าเก็บไว้ในศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช เพื่อการประเมินคุณค่าและนำไปสู่การวางแผนพัฒนาพันธุ์พืชและทรัพยากรอื่นๆ

๔. พัฒนาการบริหารจัดการฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช อพ.สธ. ให้มีเอกภาพ มีความสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ โดยเฉพาะฐานข้อมูลพืชจากการสำรวจเก็บรวบรวม ฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง ฐานข้อมูลสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยมี อพ.สธ. เป็นศูนย์กลางและวางแผนดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ร่วมกันได้อย่างกว้างขวาง อาจผ่านทางเว็บไซต์ ที่มีระบบป้องกันการเข้าถึงฐานข้อมูล

๕. หน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ มีความประสงค์ที่จะดำเนินการแบ่งปันหรือเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในงาน อพ.สธ. จำเป็นต้องขออนุญาตผ่านทาง อพ.สธ. ก่อน เพื่อขอพระราชทานขออนุญาตนั้น ๆ และขึ้นอยู่กัพระราชวินิจฉัย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (การขอพระราชทานพระาชานุญาต ให้ดำเนินการทำหนังสือแจ้งความประสงค์มายัง ผู้อำนวยการ อพ.สธ. ล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ เดือน)

กิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่นำฐานข้อมูลจากกิจกรรมที่ ๕ มาใช้ในการพิจารณาศักยภาพของพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์จุลินทรีย์ ฯลฯ อพ.สธ.มีหน้าที่ประสานกับนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่างๆ วิเคราะห์ข้อมูลและคัดเลือกสายต้นเพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์พืช พร้อมกับวางแผนพัฒนาพันธุ์ระยะยาวและนำแผนพัฒนาพันธุ์ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อมีพระราชวินิจฉัยและพระราชทานแผนพัฒนาพันธุ์และพันธุกรรมที่คัดเลือกให้หน่วยงานที่มีความพร้อมนำไปปฏิบัติ พันธุ์พืชที่อยู่ในเป้าหมาย ได้แก่พันธุ์พืชสมุนไพร พันธุ์พืชพื้นเมืองต่าง ๆ ที่สามารถวางแผนนำไปสู่การพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นเหมาะสมต่อการปลูกในพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ ในการวางแผนพัฒนา โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช

๑. คัดเลือกพันธุ์พืชที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วว่าควรมีการวางแผนพัฒนาพันธุ์เพื่อการใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต
๒. ดำเนินการทูลเกล้าฯ ถวายแผนการพัฒนาพันธุ์พืชที่คัดเลือกแล้ว เพื่อให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชวินิจฉัยและพระราชทานให้กับหน่วยงานที่มีศักยภาพในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชชนิดนั้น ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย
๓. ประสานงานเพื่อให้หน่วยงานที่มีความพร้อมในการพัฒนาพันธุ์พืชดำเนินการพัฒนาพันธุ์พืช และนำออกไปสู่ประชาชน และอาจนำไปปลูกเพื่อเป็นการค้าต่อไป
๔. ดำเนินการจดสิทธิบัตรพันธุ์พืชใหม่ที่ได้มาจากการพัฒนาพันธุ์พืชดั้งเดิม เพื่อประโยชน์ของมหาชนชาวไทย

*หมายเหตุ

กิจกรรมนี้ครอบคลุมไปถึงการวางแผนพัฒนาพันธุ์ของทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ ที่นอกเหนือจากพืช เช่น สัตว์ และจุลินทรีย์ เป็นต้น

๓. กรอบการสร้างจิตสำนึก

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะเยาวชน นักเรียน นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพืชพรรณไม้ และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของประเทศ จนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชนชาวไทย โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมสร้างสร้างจิตสำนึก ให้เยาวชน ประชาชนชาวไทย ให้เข้าใจถึงความสำคัญ และประโยชน์ของพันธุกรรมพืช ให้รู้จักหวงแหน รู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการ การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรของประเทศ โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ สนับสนุนให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษา เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ให้ดำเนินการในกิจกรรมนี้ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

๑.งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เป็นนวัตกรรมของการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การพัฒนาคนให้เข้มแข็งรู้เท่าทันพร้อมรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

๑.๑ อพ.สธ. กำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยสร้างจิตสำนึกให้เยาวชน นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของพันธุกรรมพืช ให้รู้จักวางแผนและรู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยมีคู่มือการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน สถาบันการศึกษาสามารถสมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนโดยตรงมาที่ อพ.สธ. โดยสามารถติดต่อขอใบสมัครได้ที่

สำนักงาน อพ.สธ. สนามเสือป่า พระราชวังดุสิต เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

โทร. : ๐-๒๒๘๐-๘๗๑๐, ๐-๒๒๘๑-๗๙๙๙, ๐-๒๒๘๑-๘๔๒๒ ต่อ ๒๒๑๙, ๒๒๒๐-๒๒

โทรสาร : ๐-๒๒๘๐-๘๗๑๐, ๐-๒๒๘๑-๗๙๙๙, ๐-๒๒๘๑-๘๔๒๒ ต่อ ๒๒๒๑

E-mail : scbotany@plantgenetics-rspg.org

ดาวน์โหลดใบสมัครได้จากเว็บไซต์อพ.สธ.

http://www.rspg.or.th/botanical_school/school_bot_๒.htm

๑.๒ อพ.สธ. กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยให้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นที่รวบรวมพืชพรรณไม้ท้องถิ่นและรวบรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของพืชพรรณ เป็นที่เก็บพรรณไม้แห้ง พรรณไม้ดอง มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้าและนางานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ ใช้ปัจจัยพืชเป็นปัจจัยหลักในการเรียนรู้

๑.๓ โรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชน จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในการสำรวจจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (ดูรายละเอียด ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ๕ ปีที่ห้า ในหนังสือจากยอดเขาถึงใต้ทะเล ๔)

๑.๔ สมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่ทำอยู่เดิมให้ครบถ้วนตามคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดและนำไปสู่การประเมินเพื่อรับป้ายพระราชทานและเกียรติบัตรฯ

๑.๕ การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนของสมาชิกใหม่ ควรดำเนินงานให้เป็นไปตามคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดขึ้น และรับคำแนะนำจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษา อพ.สธ. ในกิจกรรมที่ ๗

๑.๖ อพ.สธ. ประสานร่วมมือกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามแนวพระราชดำริฯ โดยคัดเลือกจากโรงเรียนสมาชิกในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ โดยเน้นและให้ความสำคัญ ในเรื่องกระบวนการ และผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นหลัก อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๑.๗ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนในการดำเนินงานร่วมกับ อพ.สธ. ร่วมกันพิจารณาและวางแผน เพื่อนำแนวทางดำเนินงาน อพ.สธ. บรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระบบโรงเรียน

๒. พิพิธภัณฑ

เป็นการขยายผลการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ ไปสู่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยใช้การนำเสนอในรูปแบบของพิพิธภัณฑ ซึ่งเป็นสื่อเข้าถึงประชาชนทั่วไป ตัวอย่างเช่น

๒.๑ งานพิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และจังหวัดต่างๆ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกรักษาเพื่ออนุรักษ์พันธุ์ กรรมพืช ในลักษณะโดยมีกิจกรรมต่างๆ ที่ถูกต้องและครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในพื้นที่ศูนย์ ศึกษาการพัฒนาฯ และพื้นที่อื่นๆ ตามความเหมาะสม

๒.๒ งานพิพิธภัณฑพืช ดำเนินการโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยต่าง ๆ หน่วยงาน เหล่านี้มีผู้เชี่ยวชาญ นักพฤกษศาสตร์ ดูแลอยู่

๒.๓ งานพิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยา ดำเนินการโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จ.นครราชสีมา

๒.๔ งานพิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย เช่น พิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยาเกาะ และทะเลไทย เขาหมาจอ ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สนองพระราชดำริ อพ.สธ. โดยกองทัพเรือ

๒.๕ งานพิพิธภัณฑท้องถิ่น หอศิลปวัฒนธรรม ของจังหวัดและหน่วยงานที่ร่วมสนอง พระราชดำริ

๒.๖ นิทรรศการถาวรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรต่าง ๆ

๒.๗ ศูนย์การเรียนรู้

๓. งานอบรม

อพ.สธ. ดำเนินงานอบรมเรื่องงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน, งานฝึกอบรมปฏิบัติการ สำรองและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากร โดยอาจจัด ณ ศูนย์ฝึกอบรมของ อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ที่ กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น

๑) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา

๒) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี

๓) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์

๔) ศูนย์เรียนรู้ฯ สู่เศรษฐกิจพอเพียง อพ.สธ. อ.วังม่วง จ.สระบุรี

๕) ศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. ลำตะคอง ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา

๖) ศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. เขาหมาจอ ต.แสมสาร อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี

(พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เขาหมาจอ อ.ลัดทิพย์ จ.ชลบุรี

๗) ศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. สวนสัตว์เปิดเขาเขียว อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี (อพ.สธ.-องค์การสวนสัตว์ฯ)

๘) ศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
จ.สุราษฎร์ธานี

*หมายเหตุ

ถ้าหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินงานจัดฝึกอบรมในลักษณะเดียวกันเช่นการอบรมอาสาสมัคร/ประชาชน/นักศึกษาในสถาบันการศึกษา หรือนักเรียนในหมู่บ้าน ในพื้นที่ปกปักรักษา ธรรมชาติ ให้อยู่ในกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

เป้าหมาย

เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมสนับสนุนงานของ อพ.สธ. ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของทุนสนับสนุน หรือดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของ อพ.สธ. โดยอยู่ในกรอบของแผนแม่บท อพ.สธ. นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนได้สมัครเข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในสาขาต่าง ๆ ตามความถนัดและสนใจ โดยมีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาให้คำแนะนำ และให้แนวทางการศึกษา ได้แก่ ชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ซึ่งจะเป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศให้แก่เยาวชนและประชาชนชาวไทยต่อไป โดยที่ อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ให้ดำเนินการในกิจกรรมนี้ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ละ ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

๑. อพ.สธ. เป็นเจ้าภาพร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริที่มีความพร้อมในการดำเนินการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. จัดการประชุมใหญ่ทุก ๆ ๒ ปี ตามที่ได้พระราชทานพระราชวินิจฉัย โดยจะมีการจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการเพื่อเสนอผลการดำเนินงานของ อพ.สธ. สำหรับในระยะ ๕ ปีที่ห้า กำหนดเป้าหมายในการจัดการประชุมใหญ่ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๕๔ การประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ก้าวสู่โลกกว้างอย่างมั่นใจ
สถานที่: ศูนย์ฝึกหนองระเวียง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
จ.นครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๕๖ การประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : นำสิ่งดีงามสู่ตาโลก
สถานที่: เขื่อนศรีนครินทร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จ.กาญจนบุรี

พ.ศ. ๒๕๕๘ การประชุมวิชาการและนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : หวนดูทรัพยากรสิ่งสินตน

แนวทางการดำเนินงานอพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔-กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

สถานที่: มหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น

นอกจากการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการที่จัดทุก ๆ สองปีนี้ ยังมีการจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค, การร่วมจัดแสดงนิทรรศการกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริแต่ละหน่วยงาน, การนำเสนอผลงานวิจัยของเจ้าหน้าที่และนักวิจัย อพ.สธ. ในงานประชุมวิชาการต่าง ๆ ระดับประเทศ เป็นต้น

๒. หน่วยงานและผู้มีจิตศรัทธาสับสนุนเงินทุนให้ อพ.สธ. (โดยการทูลเกล้าฯ ถวาย โดยผ่านทางมูลนิธิ อพ.สธ. เพื่อใช้ในกิจกรรม อพ.สธ.)

๓. การดำเนินงานของชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. โดยที่ อพ.สธ. สนับสนุนให้มีผู้สมัครเป็นสมาชิกชมรมฯ ตามเงื่อนไขของชมรมฯ โดยที่ชมรมทั้งสอง มีการดำเนินงานสนับสนุนงานในกิจกรรมที่ ๑-๗ ตามแผนแม่บทของ อพ.สธ. เช่นเข้าไปศึกษาทำงานวิจัยในพื้นที่ปกป้องพันธุ์กรรมพืช อพ.สธ. ร่วมในกิจกรรมสำรวจทรัพยากร ธรรมชาติในพื้นที่ที่ อพ.สธ. กำหนด

๔. หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ สามารถดำเนินการฝึกอบรมในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนองพระราชดำริตามแผนแม่บท อพ.สธ. เพื่อสนับสนุนในกิจกรรมที่ ๑-๗ ตามแผนแม่บทของ อพ.สธ. โดยอาจมีการฝึกอบรมตามสถานที่ต่าง ๆ ของหน่วยงานนั้น ๆ เอง หรือ ขอใช้สถานที่ของ อพ.สธ. โดยร่วมกับวิทยาการของ อพ.สธ. หรือเป็นวิทยาการของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริเอง แต่ผ่านความเห็นชอบจาก อพ.สธ.

๕. การทำหลักสูตร ท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตามแผนแม่บทของ อพ.สธ.

๖. การเผยแพร่โดยสื่อต่าง ๆ เช่น การทำหนังสือ วีดิทัศน์ เอกสารเผยแพร่ เว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์ ที่ได้รับความเห็นชอบจาก อพ.สธ. เพื่อสนับสนุนงานกิจกรรมต่าง ๆ ของ อพ.สธ. สามารถใช้สัญลักษณ์ของ อพ.สธ. ได้เมื่อได้รับการพิจารณาและเห็นชอบจาก อพ.สธ.

๗. การจัดงานประชุมวิชาการและนิทรรศการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ในส่วนที่เผยแพร่งานของ อพ.สธ. และได้รับความเห็นชอบจาก อพ.สธ.

๘. หน่วยงานเอกชน หรือบุคคลทั่วไป สมัครเป็นอาสาสมัครในการร่วมงานกับ อพ.สธ.

๙. การดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ.

ติดต่อประสานงาน อพ.สธ.

ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญาพงษ์ เจริญทรัพย์

เลขานุการคณะกรรมการ อพ.สธ.

รองหัวหน้าสำนักงาน อพ.สธ. ฝ่ายวิชาการ

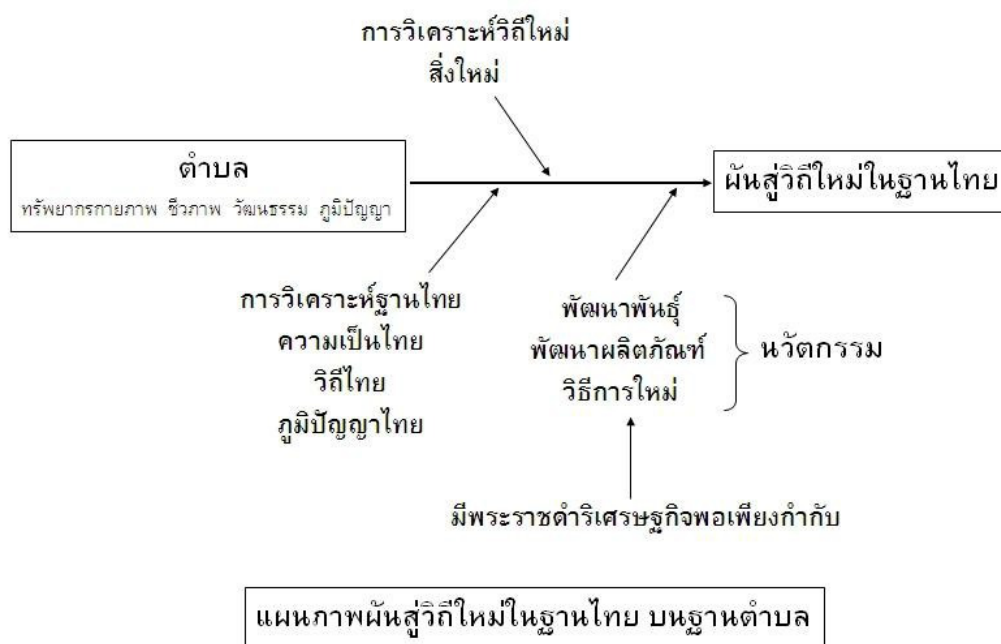
อีเมล piyarat.rspg@gmail.com

ฐานทรัพยากรท้องถิ่น ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม ๒๕๕๔ – กันยายน ๒๕๕๙)
 พรชัย จุฑามาศ รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
 สำนักพระราชวัง

ตามที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริบางประการ เกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช **"การสอนและอบรมให้เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้นควร ใช้วิธีการปลูกฝัง ให้เด็กเห็นความงดงาม ความน่าสนใจ และเกิดความปิติที่จะทำการศึกษาและ อนุรักษ์พืชพรรณต่อไป การใช้วิธีการสอนการอบรมทำให้เกิดความรู้สึกกลัวว่า หากไม่อนุรักษ์แล้วจะเกิด ผลเสีย เกิดอันตรายแก่ตนเอง จะทำให้เด็กเกิดความเครียด ซึ่งจะเป็นผลเสียแก่ประเทศในระยะยาว"** โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริจัดตั้งงาน "สวน พฤษศาสตร์โรงเรียน" เพื่อเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์พันธุกรรมพืช โดยให้เยาวชนนั้น ได้ ใกล้ชิดกับพืชพรรณไม้ เห็นคุณค่า ประโยชน์ ความสวยงาม อันจะก่อให้เกิดความคิดที่จะอนุรักษ์พืชพรรณ ต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการสวนพฤษศาสตร์ในพื้นที่ของโรงเรียน เป็นการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่สร้าง โอกาสให้นักเรียนได้เผชิญกับความเป็นจริงตามธรรมชาติ ของสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะต้นไม้ ตลอดจนสิ่งมีชีวิต อื่น ที่อยู่อาศัยสัมพันธ์กับพืชพรรณไม้ทั้งหลาย และรวมถึงระบบนิเวศที่เกื้อกูลกันของธรรมชาติในบริเวณนั้น ชีวิตเด็กที่สัมพันธ์กับธรรมชาติจะเปิดโอกาสแห่งการแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ตรงและสร้างความ รื่นรมย์บ่มเพาะความอ่อนโยน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชีวิตทั้งหลาย ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมโลกเดียวกัน สวนพฤษศาสตร์โรงเรียน จึงเป็นการดำเนินงานที่อิงรูปแบบของ **"สวนพฤษศาสตร์"** โดยมีการรวบรวม พันธุ์ไม้ที่มีชีวิต มีแหล่งข้อมูลพรรณไม้ มีการศึกษาต่อเนื่อง มีการเก็บตัวอย่างพรรณไม้แห้ง พรรณไม้ดอง มี การรวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเข้ามาปลูกรวบรวมไว้ในโรงเรียน บันทึกข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ พันธุ์ไม้ มีมุมสำหรับศึกษาค้นคว้าและมีการนำไปใช้ประโยชน์เป็นสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ เป็น การดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ไม่ฝืนธรรมชาติ เป็นไปตามความสนใจและความพร้อม ของ โรงเรียน ดำเนินการด้วยความสนใจไม่ให้เกิดความเครียด การใช้ **"สวนพฤษศาสตร์โรงเรียน"** เป็นสื่อ ในการที่จะให้ นักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้มีความเข้าใจ เห็นความสำคัญของพืชพรรณ เกิดความรัก ห่วงแหน และรู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริ และแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ขณะนี้มี โรงเรียนสมาชิกสวนพฤษศาสตร์โรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และ ระดับอุดมศึกษา ๑,๔๕๒ โรงเรียน (ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤษศาสตร์โรงเรียนที่ศูนย์ ฝึกอบรม อพ.สธ. ลำตะคอง ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และศูนย์ฝึกอบรม อพ.สธ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สวนพฤษศาสตร์โรงเรียน กับการทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น จากพระราโชวาท พระราช ดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี **" การรักในทรัพยากร คือ การรักชาติรัก แผ่นดิน รักสิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเรา การที่จะให้เขารักประเทศชาติหรือรักสมบัติของเขานั้น ทำได้ โดยก่อให้เกิด ความรักความเข้าใจ ถ้าใครไม่รู้จักกัน เราก็ไม่มีความสัมพันธ์ ไม่มีความผูกพันต่อกัน แต่ว่า ถ้าให้รู้จักสิ่งนั้นว่า คืออะไร หรือว่าทำงาน ก็จะรู้สึกชื่นชม และรักห่วงแหนสิ่งนั้น ว่าเป็นของตน และ**

จะทำให้เกิดประโยชน์ได้” จะเห็นได้ว่าการรักทรัพยากรนั้นไม่เฉพาะทรัพยากรกายภาพและทรัพยากรชีวภาพเท่านั้น ทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา ก็เป็นสมบัติที่ต้องรัก เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดประโยชน์ได้ “เคยแนะนำโรงเรียนต่าง ๆ นอกจากพืชพรรณแล้ว สิ่งที่มีในธรรมชาติ สิ่งที่ทำได้ง่าย อาจเป็นอุปกรณ์สอนได้หลายอย่าง แม้แต่วิชาศิลปะก็ให้มาวาดรูปต้นไม้ ก็ไม่ต้องหาของอื่นมาเป็นแบบ หรือเรื่องภาษาไทย การเรียงความ ก็อาจทำให้เรื่องของการเขียนรายงานทำให้หัดเขียนหนังสือ หรืออาจแต่งคำประพันธ์ ในเรื่องพืชเหล่านี้” คือสามารถ ใช้พืช และสิ่งธรรมชาติเป็นสื่อการเรียนการสอน “การอนุรักษ์ทรัพยากร ไม่ใช่เฉพาะให้นักเรียนปลูกป่าหรือให้อนุรักษ์ดิน ปลูกหญ้าแฝกอย่างเดียว ก็พยายามจะให้ออกไปดูข้าง ๆ โรงเรียน ว่าที่นั่นมีอะไรอยู่ และต้นไม้ชื่ออะไร เป็นอะไร” คือ การไปสัมพันธ์กับชุมชน ไม่ทำเฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น ในปี ๒๕๔๘ ทรงมีรับสั่ง ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา “ได้ไปกับ สมศ. มา เห็นว่าโรงเรียนยังสัมพันธ์กับชุมชนน้อย ทำอย่างไร ให้ชุมชนมาให้โรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียน ช่วยในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและให้มีการทำ DNA Fingerprint ในโรงเรียน” อีกทั้งในแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๕ ปีที่ห้า (ตุลาคม ๒๕๔๔ – กันยายน ๒๕๔๙) ในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นที่มีสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นกำลัง ได้พิจารณาแล้วว่าการทำความเข้าใจกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นหน่วยบริหารประเทศที่เล็กที่สุด ที่ต้องดูแลการศึกษา ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ดูแลประโยชน์สุขของชุมชน และมีภารกิจในการทำแผนพัฒนาเกษตรของชุมชน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทราบในเรื่องข้อมูลทางกายภาพ ข้อมูลชีวภาพ เศรษฐกิจสังคม ศักยภาพชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำภูมิปัญญานั้นไปพัฒนาต่อยอด เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ทำให้เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่มีบุคลากร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องประสานกับชุมชน และโรงเรียน เมื่อพิจารณาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี ๒๕๕๑ จะเห็นว่าในสาระวิทยาศาสตร์ นักเรียนจะต้องทราบในเรื่องทรัพยากรในท้องถิ่น และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น นั่นคือ จะต้องมีความรู้ปัญญามากำกับการใช้ประโยชน์ เช่น พืชผักพื้นเมือง พืชสมุนไพร และยังสามารถบูรณาการไปยังกลุ่มสาระสังคมสิ่งแวดล้อม

บทบาทของสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมา (ตุลาคม ๒๕๕๔ – กันยายน ๒๕๕๙) จึงไม่อยู่เฉพาะในโรงเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้เท่านั้น ยังเป็นผลประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น หากมีการทำความเข้าใจ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในการสำรวจทรัพยากร รวมทั้งการศึกษาในรายละเอียดโดยใช้แนวทางการศึกษาพืช ของงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่จะเกิดเป็นประโยชน์แท้ ที่ได้ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม ที่จะเป็ฐานทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙) ดังนั้น การที่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจะเป็นกำลังสำคัญในการสำรวจฐานทรัพยากรท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีโรงเรียนที่ได้รับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ และโรงเรียนที่ได้รับเกียรติบัตรสนองพระราชดำริงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับโรงเรียนในตำบล การนี้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้ขอพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานทรงเปิดการประชุมวิชาการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๑ ระหว่าง วันที่ ๗-๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี และการจัดประชุมสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ การจัดการประชุมในระดับภูมิภาคจะช่วยให้โรงเรียนมีโอกาสมากขึ้น ในการได้รับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ เกียรติบัตรสนองพระราชดำริ งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการนำโรงเรียนที่อยู่ในตำบลนั้น ๆ ได้ดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นต่อไป

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

งานประชุมวิชาการและนิทรรศการ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๑

ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
ณ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
จะเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

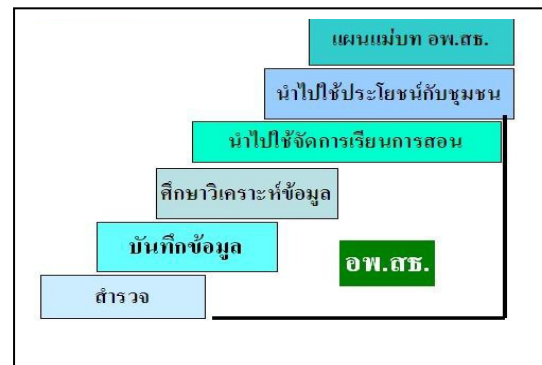
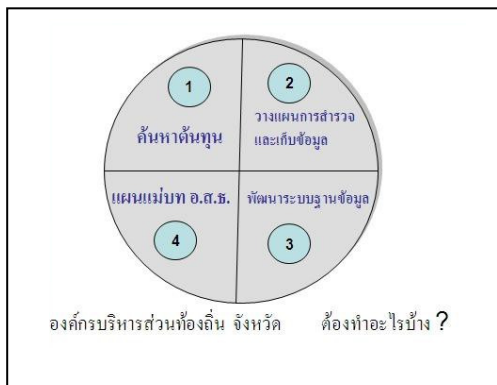
- ชมนิทรรศการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ของโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนภาคต่างๆ
- ประชุมวิชาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- ประชุมสัมมนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
- ชมการแสดงพื้นบ้านจากโรงเรียนสมาชิก ภาคใต้

สนับสนุนโดย จังหวัดสุราษฎร์ธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี www.rspg.or.th

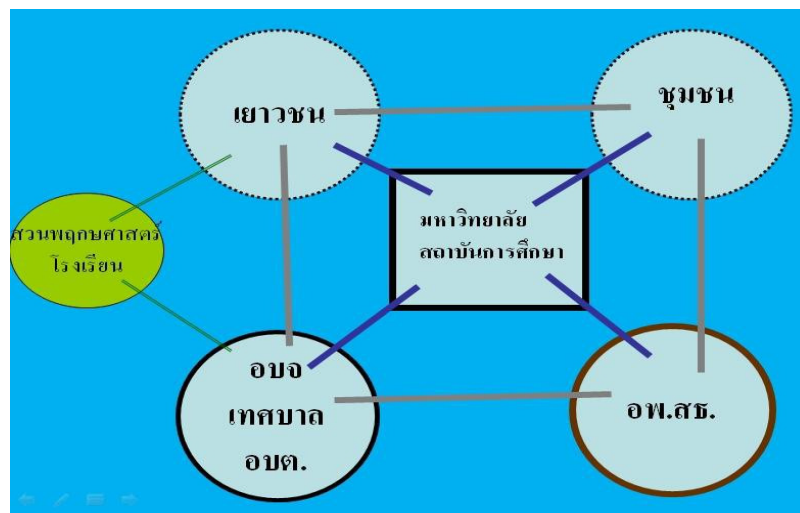

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของประชาชนในการเรียนรู้ทรัพยากรต่าง ๆ

นำไปสู่การสืบทอดความรู้และภูมิปัญญาเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์

แผนภาพแสดงแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บทของ อพ.สธ.

แผนภาพแสดงความสัมพันธ์และการดำเนินงานของ อพ.สธ.
และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ในการดำเนินงานเรื่องฐานทรัพยากรท้องถิ่น

**ขั้นตอนการสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
(อพ.สธ.)**

๑. ประชุมหารือ คณะกรรมการ/ชุมชน เห็นชอบและพร้อมที่จะเข้าร่วมสนองพระราชดำริฯ มีรายงานการประชุม

๒. องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลตำบล หรือร่วมกัน ในการทำจดหมายถึงเลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตามตัวอย่างจดหมาย

- องค์การบริหารส่วนตำบล..... หนังสือถึง ผอ. อพ.สธ. แนบเอกสาร
- สรุปการประชุม อบต./ เทศบาลตำบล/และชุมชน
- แผนที่ ข้อมูลพื้นฐานตำบล.....
- ร่างแผนแม่บท โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตำบล..... (ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ.-ตำบล.....)

๓. ส่งเอกสารทั้งหมดให้กับนายพรชัย จุฑามาศ เพื่อดำเนินการต่อไป
เจ้าหน้าที่ให้กับ

นายพรชัย จุฑามาศ

รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สวนจิตรลดา

กทม. ๑๐๓๐๓

๔. การดำเนินการต่างๆ สามารถดำเนินการไปก่อนได้ เช่น การประชุมทำความเข้าใจเบื้องต้น การคัดเลือกพื้นที่ สำหรับการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ การจัดเตรียมงบประมาณ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

๕. ในขณะเริ่มต้น ขอให้ประสานกันอย่างใกล้ชิดกับ นายพรชัย จุฑามาศ

โทร. ๐๘๑ - ๙๓๘๑๗๕๕

e-mail : dongdib05@rspg.org

ที่

องค์การบริหารส่วนตำบล.....
ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.๒๕๕.....

เรื่อง การเข้าร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

เรียน เลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล.....
๒. รายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชนต่างๆ
๓. แผนที่ และข้อมูลพื้นฐานตำบล.....

เนื่องด้วยทางองค์การบริหารส่วนตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... ได้รับทราบการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ที่ทรงสืบทอดงานอนุรักษ์ทรัพยากรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความศรัทธาในพระราชดำริที่ทรงทำเพื่อผลประโยชน์แก่แม่มาหาชนชาวไทย จึงได้ร่วมประชุมทุกภาคส่วนในตำบล..... ในการที่จะสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เพื่อที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรตำบล..... อย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ตำบล..... ร่วมสนองพระราชดำริฯ
ต่อไปด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

()

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

องค์การบริหารส่วนตำบล.....

โทร.

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล.....

สนองพระราชดำริโดย

องค์การบริหารส่วนตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

(ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สร.-ตำบล.....)

ที่มา จากที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ดำเนินกิจกรรมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช สำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช ปลูกรักษาพันธุกรรมพืช อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช ศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช วางแผนพัฒนาพันธุ์พืช สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทาง อบต..... ได้ร่วมประชุมรับทราบการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และแนวทางที่ตำบล..... จะเข้าร่วมสนองพระราชดำริ การจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น โดยนำพระราชกระแสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “ทำอย่างไรให้ชุมชน มาให้โรงเรียน โดยเฉพาะนักเรียน ช่วยในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และมีการทำ DNA Fingerprint ในโรงเรียน” การนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน โรงเรียน มัสยิด ในตำบล..... เห็นพ้องต้องกัน ที่จะร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินกิจกรรมตามศักยภาพความพร้อม และจัดตั้ง “ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล.....” เพื่อเป็นฐานทรัพยากรในการพึ่งตนเอง ส่งเสริมธุรกิจพอเพียง เกิดประโยชน์แก่แก่ชุมชนตำบล..... และประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๒. เพื่อดำเนินงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น และสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (นอกจากพันธุกรรมพืชแล้ว ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทาง วัฒนธรรมภูมิปัญญา รวมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ)
๓. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทาง วัฒนธรรมภูมิปัญญา ตำบล.....
๔. เพื่อจัดตั้ง “ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล.....”

คณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สร.-ตำบล.....

ประธานคณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตำบล..... (ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สร.-ตำบล.....) จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือ คณะทำงานตามกิจกรรมต่างๆ เช่น

คณะกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล.....

๑. คณะทำงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น คณะทำงานชุดนี้จะแสวงหาพื้นที่ที่เป็นที่สาธารณะ ประโยชน์ที่อยู่ในความดูแลของ อบต. เข้าร่วมกิจกรรมนี้ ในการรักษาป่าธรรมชาติดั้งเดิม เพื่อรักษาทรัพยากรดั้งเดิม พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ฯลฯ เช่น พื้นที่ป่าชุมชน พื้นที่สาธารณประโยชน์ (ไม่จำเป็นต้องเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ อาจเป็นพื้นที่เล็กๆ ๑๐-๒๐ ไร่ ของในเขตหมู่บ้านหมู่ต่างๆ ก็ดำเนินการได้ แต่ต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาที่มีการบุกรุกถือครอง ต้องมีการจัดการแก้ปัญหาให้เรียบร้อยก่อน) โดยจัดทำขอบเขตพื้นที่ ทำป้ายประกาศว่าเป็นพื้นที่สนองพระราชดำริในโครงการ อพ.สธ. เสร็จแล้ว ทำการสำรวจในพื้นที่ว่ามีทรัพยากรอะไรบ้าง มีการจัดตั้งอาสาสมัครชาวบ้าน ชุมชน เพื่อดูแลรักษาพื้นที่

๒. คณะทำงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น เป็นคณะทำงานที่ทำการสำรวจทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล..... โดยเฉพาะพื้นที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนา การสร้างสวน การสร้างรีสอร์ท เพื่อทราบว่ายังมีพรรณพืชทรัพยากรชีวภาพ และรวบรวมภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับพืช และทรัพยากรชีวภาพ

๓. คณะทำงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล..... อาจมีพื้นที่ที่สามารถที่จะใช้ปลูกต้นไม้ เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า พื้นที่ที่จะปลูกรักษาพรรณพืชที่มีโอกาสสูญพันธุ์ เมื่อมีการปลูกรักษาแล้วมีการศึกษาติดตามการเจริญเติบโต

๔. คณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น มีการอนุรักษ์พันธุ์พืชที่มีโอกาสสูญพันธุ์ อาจมีการฟื้นฟูบำรุงรักษา ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น และแจกจ่ายให้กับชุมชนตำบล..... สร้างจุดขายท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

๕. คณะทำงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นทำการบันทึกรวบรวมข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ เป็นที่เก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรม ภูมิปัญญา จากคณะทำงานต่างๆ และการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช (งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน)

๖. คณะทำงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นคณะทำงานที่จะสนับสนุนการดำเนินการ ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ.-ตำบล.....

๖.๑. สนับสนุนการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน) ได้แก่ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เพื่อกำกับดูแล การจัดทำหลักสูตรฐานทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อการสำรวจทรัพยากรตำบล..... ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ยกตัวอย่างในหลักสูตรวิทยาศาสตร์ที่ชั้น ป.๓ ต้องทราบเรื่องทรัพยากรในท้องถิ่น และชั้น ป.๖ การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น (คือการใช้ทรัพยากรต้องมีภูมิปัญญากำกับ) หากเข้าไปในหลักสูตรแล้วจะไม่เป็นภาระที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครองโรงเรียน จะต้องเข้าใจที่ลูกหลานกำลังทำอะไร ที่จะให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ฝึกการเรียนรู้จะได้ทราบว่าในท้องถิ่นมีอะไรบ้าง มีทรัพยากรกายภาพ ชีวภาพ ภูมิปัญญา มีขนบธรรมเนียมประเพณี ที่กำกับการใช้ทรัพยากรอย่างไร นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ สัมผัสจริง และเกิดทั้งวิทยาการ และปัญญาเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้

๖.๒ สนับสนุนในเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การอำนวยความสะดวกต่างๆ
คณะทำงานอาจเป็นชุมชน เอกชน ชมรม ต่างๆ

จากการจัดตั้งคณะทำงานแล้ว มีเป้าหมายสำคัญที่จะจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์และพัฒนา
ทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล..... ที่ดูแลรับผิดชอบโดยคณะกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนา
ทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลเกาะยาวน้อย เป็นศูนย์ประสาน งานในกิจกรรมต่างๆ และเป็นศูนย์ข้อมูล
ทรัพยากรท้องถิ่น

การสนับสนุน

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล..... องค์การ
บริหารส่วนจังหวัด.....)

องค์กรเอกชนต่างๆ

ชุมชน

ศาสนสถาน มัสยิด

โรงเรียน

การสนับสนุนด้านวิชาการ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

มหาวิทยาลัยส่วนกลาง เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น

งบประมาณ

๑. งบประมาณ อบต..... กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. งบประมาณสนับสนุนจากเอกชน องค์กรเอกชน

ในการจัดตั้งงบประมาณ เมื่อจัดทำแผนปฏิบัติประจำปี และหาหรือเห็นพ้องต้องกัน
ระหว่าง อพ.สธ. และคณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ.-ตำบล.....
ทางโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) จะทำหนังสือสนับสนุนไป
ทางต้นสังกัด จนถึงสำนักงบประมาณ

แผนแม่บท โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ฐานทรัพยากรท้องถิ่นตำบล
..... (๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

รูปแบบแผนแม่บท

ที่มา

วัตถุประสงค์

คณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. ตำบล.....

คณะอนุกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล.....

คณะทำงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น

คณะทำงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

ดำเนินกิจกรรมตามแผนแม่บทว่าจะดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง (ตามที่ให้ข้อคิดเห็นในการ
แต่งตั้งคณะทำงาน) งบประมาณ ปี ๒๕๕๕ - ปี ๒๕๕๙

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล.....

สนองพระราชดำริโดย

องค์การบริหารส่วนตำบล.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

(ป้ายนี้จะอนุญาตให้ติดตั้งเมื่อศูนย์ดำเนินการไประยะหนึ่ง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์)

คือ ต้องมีงานที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มิฉะนั้นจะมีเพียงป้ายอย่างเดียว

ที่

องค์การบริหารส่วนตำบลชนงพระ
ตำบลชนงพระ อำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา

มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การเข้าร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

เรียน เลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลชนงพระ
๒. รายงานการประชุมกลุ่มอนุรักษ์ของชุมชนต่างๆ
๓. แผนที่ และข้อมูลพื้นฐานตำบลชนงพระ

เนื่องด้วยทางองค์การบริหารส่วนตำบลชนงพระ ตำบลชนงพระ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ได้รับทราบการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ที่ทรงสืบทอดงานอนุรักษ์ทรัพยากรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความศรัทธาในพระราชดำริที่ทรงทำเพื่อผลประโยชน์แท้แก่มหาชนชาวไทย จึงได้ร่วมประชุมทุกภาคส่วนในตำบลชนงพระ ในการที่จะสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม เพื่อที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรตำบลชนงพระ อย่างยั่งยืน สู่เศรษฐกิจพอเพียง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ตำบลชนงพระ ร่วมสนองพระราชดำริต่อไปด้วย
จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

()

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชนงพระ

องค์การบริหารส่วนตำบลชนงพระ

โทร.

ใบงานและใบความรู้ ๙ ใบงาน ฐานทรัพยากรท้องถิ่น

คำชี้แจง
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อให้ทราบข้อมูลทางด้านศาสนา ประชากร สถานศึกษา และการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่นของตน
๒. เพื่อให้เห็นศักยภาพของท้องถิ่น
๓. เพื่อให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่/ ที่ทำการกำนัน/ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น(อบต./เทศบาล)
๒.

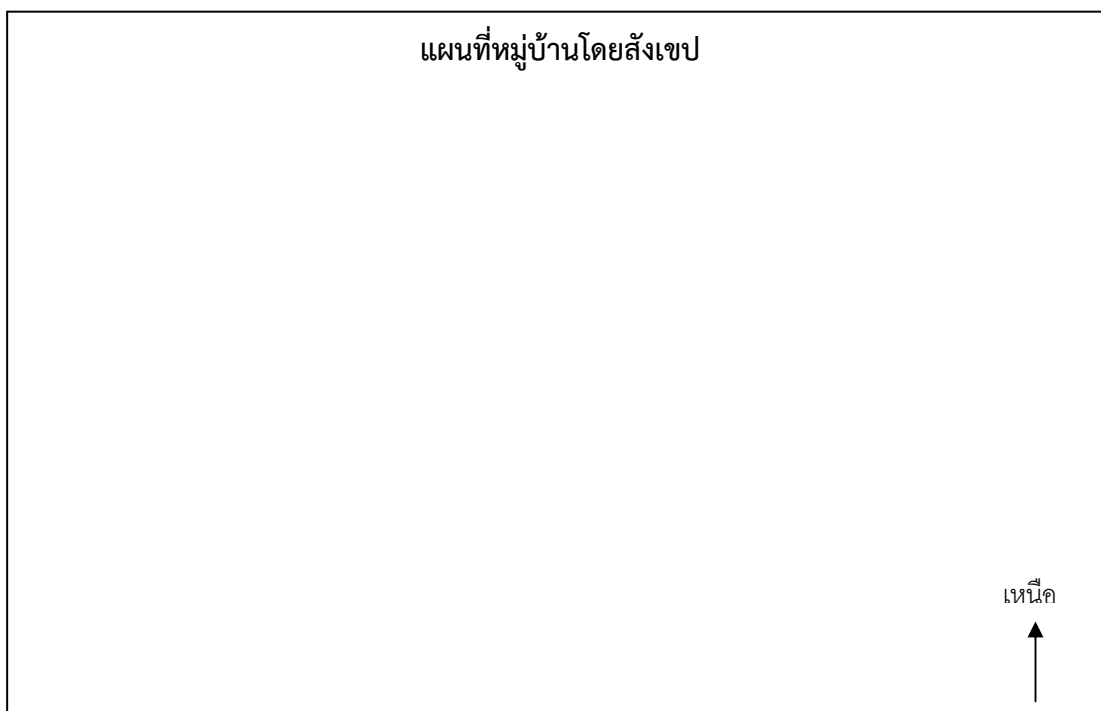
สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๑
เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

๑. ชื่อหมู่บ้านชุมชน(ที่เป็นทางการ).....ชื่อหมู่บ้านชุมชน(ที่ชาวบ้านเรียก).....
๒. ที่ตั้ง หมู่.....ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....เทศบาล.....จังหวัด.....
เส้นทางหลวง หมายเลข.....เส้นทางท้องถิ่น

แผนที่หมู่บ้านโดยสังเขป

๓. ข้อมูลทางศาสนา ☐ พุทธ วัดแห่ง เจ้าอาวาส.....รูป พระ.....รูป
 ☐ อิสลาม มัสยิดแห่ง อิหม่ามคน
 ☐ คริสต์ โบสถ์แห่ง บาทหลวงคน
 ☐ อื่นๆ เช่น ศาลเจ้า โรงเจ สถานปฏิบัติธรรมแห่ง

๔. จำนวนประชากรครัวเรือน จำนวนพื้นที่ไร่

จำนวนประชากร	คน	ชาย.....คน	หญิง.....คน
เด็กเล็ก (แรกเกิด-๑๒ ปี).....	คน	ชาย	หญิง..... คน
วัยรุ่น (๑๒-๑๘ ปี).....	คน	ชาย	หญิง..... คน
วัยทำงาน (๑๘-๖๐ ปี)	คน	ชาย	หญิง..... คน
ผู้สูงอายุ (๖๐ ปีขึ้นไป).....	คน	ชาย	หญิง..... คน

๕. ข้อมูลสถานศึกษาที่เปิดให้บริการ

○ อนุบาล	○ ประถมศึกษา
○ มัธยมศึกษาตอนต้น	○ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.
○ ปวส. / อนุปริญญา	○ ปริญญาตรี
○ สูงกว่าปริญญาตรี	○ อื่น ๆ

โรงเรียน / สถานศึกษา

ชื่อโรงเรียน/สถานศึกษา.....

ผู้อำนวยการโรงเรียน/สถานศึกษา.....

จำนวนครู.....คน

จำนวนนักเรียนคน นักเรียนชายคน นักเรียนหญิงคน

โรงเรียน / สถานศึกษา

ชื่อโรงเรียน/สถานศึกษา.....

ผู้อำนวยการโรงเรียน/สถานศึกษา.....

จำนวนครู.....คน

จำนวนนักเรียนคน นักเรียนชายคน นักเรียนหญิงคน

(หมายเหตุ : หากมีสถานศึกษามากกว่า ๒ แห่ง สามารถเพิ่มข้อมูลของสถานศึกษาได้ตามจริง)

๖. ข้อมูลการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สถานที่ตั้งของหมู่บ้านสังกัด ○ เทศบาล ○ องค์การบริหารส่วนตำบล ○ อื่นๆ

ผู้บริหาร ชื่อ - สกุลตำแหน่ง

๗. ศูนย์สุขภาพชุมชน/โรงพยาบาล.....แห่ง

๘. สถานีตำรวจ.....แห่ง

ใบความรู้ ใบงานที่ ๑

เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น อธิบายศัพท์

ฐาน (ถาน)	น. ที่ตั้ง เช่นฐานทัพ ฝั่งฐาน ; ที่รองรับ เช่นฐานพระพุทธรูป พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๓๙๒
พื้นฐาน	น. รากฐาน เช่น เขามีพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษดี, หลักความรู้เบื้องต้น เช่นวิชาพื้นฐาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า
ทรัพยากร	น. สิ่งที่มีในท้องถิ่น สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในท้องถิ่น ที่มนุษย์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๕๐๓)
ท้องถิ่น	น. ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ เช่นเวลาท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น (กฎ) พื้นที่ภายใน เขตการปกครองซึ่งราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เช่นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๕๑๑)
หมู่บ้าน (กฎ)	น. ท้องที่ที่รวมบ้านหลายบ้านให้อยู่ในความปกครองอันเดียวกันและมีประกาศจัดตั้งเป็น หมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๒๖๓)
ชุมชน	น. หมู่ชน, กลุ่มคนที่อยู่รวมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกันและมี ผลประโยชน์ร่วมกัน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๓๖๘)
ประชากร	น. หมู่คน, หมู่พลเมือง,(เกี่ยวกับจำนวน) กลุ่มสิ่งมีชีวิตเดียวกันที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หนึ่ง ๆ คำประชากรนี้จะใช้กับสิ่งมีชีวิตชนิดใดก็ได้ เช่นประชากรนก ประชากรเสือ หรือ ประชากรพืชแต่ในที่นี้เราหมายถึงประชากรมนุษย์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๖๕๖)
องค์การ	น. ศูนย์รวมกลุ่มบุคคล หรือกิจการที่ประกอบกันขึ้นเป็นหน่วยงานเดียวกัน เพื่อดำเนินกิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในตราสารจัดตั้งซึ่งอาจเป็นหน่วยงาน ของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๓๒๑)
พัฒนา	ก. ทำให้เจริญ การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญ มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสมกว่าเดิม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๗๗๙)
ศาลเจ้า	ที่สิ่งสถิตของเทวดา เทพารักษ์ หรือเจ้าผี เป็นต้น เช่น ศาลเจ้าแม่ทับทิม ศาลเทพารักษ์ ศาลเจ้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๐๙๖)
โรงเจ	น. โรงอาหารที่มีแต่อาหารเจ ตามปกติสำหรับคนจีนที่ถือศีล กินอยู่โดยไม่เสียเงิน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๙๗๙)
สถาน	น. ที่ตั้ง สถานที่ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๑๑๖)
ปฏิบัติธรรม	ก. ประพฤติตามธรรม /เจริญภาวนา (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๖๔๗)
วัด	น. สถานที่ทางศาสนา โดยปรกติมีโบสถ์ วิหารและที่อยู่ของสงฆ์หรือนักบวชเป็นต้น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๐๕๙)
สำนักสงฆ์	น. วัดที่ยังไม่ได้รับพระราชทานที่วิสุงคามสีมา (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๑๑๘)

- มัสยิด** น. สถานที่ซึ่งอิสลามิกชนใช้เป็นประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๘๕๔)
- อิสลาม** น. ศาสนาที่สำคัญศาสนาหนึ่งของโลก มีศาสดาชื่อมุฮัมมัด นับถือพระเจ้าองค์เดียวคืออัลลอฮ์ มีคัมภีร์อัลกุรอานเป็นหลัก ไม่นับนักบวช, เรียนผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามว่ามุสลิม
- อิหม่าม** น. คำเรียกผู้นำในศาสนาอิสลาม, ผู้นำในการทำละหมาด, ตำแหน่งสำคัญของคณะกรรมการบริหารมัสยิด, โต๊ะอิหม่ามก็เรียก (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๑,๓๗๖)
- บาทหลวง** น. นักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ หน้า ๖๒๒)
- ฐานทรัพยากรท้องถิ่น** ฐานข้อมูล การสำรวจและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น การประกอบอาชีพในท้องถิ่น ลักษณะทางกายภาพของท้องถิ่น ประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน การใช้ประโยชน์ของพืช สัตว์ ชีวภาพอื่นๆ ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งทรัพยากรโบราณคดี รวมไปถึงการสร้างระบบการจัดเก็บและประมวลผล

คำชี้แจง
ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่นเพื่อทราบข้อมูลการประกอบอาชีพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา กำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาในด้านการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่/ ที่ทำการกำนัน/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อบต./เทศบาล)
 / สำนักงานเกษตรอำเภอ / สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
๒.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๒
เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

๙. การประกอบอาชีพ

๙.๑ ด้านเกษตรกรรม

พื้นที่ทำนา.....ไร่ครัวเรือน

พื้นที่ทำสวน.....ไร่ครัวเรือน

พืชสวนที่สำคัญ ได้แก่

๑.....จำนวน.....ไร่

๒.....จำนวน.....ไร่

๓.....จำนวน.....ไร่

๔.....จำนวน.....ไร่

พื้นที่ทำไร่.....ไร่

พืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่

๑.....จำนวน.....ไร่

๒.....จำนวน.....ไร่

๓.....จำนวน.....ไร่

๔.....จำนวน.....ไร่

ปศุสัตว์

จำนวนสัตว์ในพื้นที่โดยรวม

โค.....ตัว

กระบือ.....ตัว

สุกร.....ตัว

เป็ด.....ตัว

ไก่.....ตัว

อื่นๆ.....ตัว

ประมง

แหล่งน้ำสาธารณะเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ.....แห่ง พื้นที่.....ไร่

สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเอกชน.....แห่ง พื้นที่.....ไร่

ทำเทียบเรือ/สะพานปลา จำนวน.....แห่ง

ผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง.....ตัน/ปี

ผลผลิตสัตว์น้ำจับจากแหล่งน้ำสาธารณะ.....ตัน/ปี

อื่นๆ.....

.....

.....

๙.๒ ด้านอุตสาหกรรม

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่.....แห่ง

(มีคนงานตั้งแต่ ๒๐๐ คนขึ้นไป หรือมีทรัพย์สินเกินกว่า ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ

๑).....

๒).....

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง.....แห่ง

(มีคนงาน ๑๐ – ๔๙ คน หรือมีทรัพย์สินตั้งแต่ ๑๐ – ๕๐ ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ

๑).....

๒).....

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมครัวเรือน.....แห่ง

(มีคนงานต่ำกว่า ๑๐ คน หรือมีทรัพย์สินถาวรไม่เกิน ๑ ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ

๑).....

๒).....

๓).....

๑๐. การพาณิชย์

ธนาคาร.....แห่ง

บริษัท.....แห่ง

ห้างหุ้นส่วนจำกัด.....แห่ง

ร้านค้าต่าง ๆแห่ง

สถานีบริการน้ำมัน.....แห่ง

ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า.....แห่ง

ตลาดสด.....แห่ง

โรงฆ่าสัตว์.....แห่ง

๑๑. สถานบริการ

โรงแรม.....แห่ง

ร้านอาหาร.....แห่ง

โรงภาพยนตร์.....แห่ง

สถานีขนส่ง.....แห่ง

อื่น ๆแห่ง

ใบความรู้ ใบงานที่ ๒

เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การประกอบอาชีพ	การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ
พืชไร่	พืชที่ปลูกในพื้นที่มาก ๆ มีการปฏิบัติดูแลรักษาอย่างไม่ต้องพิถีพิถัน อายุการเก็บเกี่ยวไม่ยาวนาน ส่วนใหญ่เมื่อให้ผลผลิตแล้วก็จะตายไป เป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและชีวิตประจำวันของมนุษย์มาก พืชพวกนี้ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ข้าวฟ่าง มันสำปะหลัง ยาสูบ ละหุ่ง ฝ้าย อ้อย ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่ว
พืชสวน	พืชที่ปลูกในพื้นที่ไม่มากหรือมาก ๆ ก็ได้ แต่ต้องปฏิบัติดูแลรักษาอย่างประณีต ส่วนมากอายุยืน สามารถเก็บเกี่ยวได้เป็นเวลาหลายปีติดต่อกัน เช่น ไม้ผล ผัก และไม้ดอก ไม้ประดับ
ปศุสัตว์	การเลี้ยงสัตว์บนบก เพื่อใช้เป็นอาหาร ใช้งาน เพื่อการค้า เช่น เลี้ยงวัว เลี้ยงหมู แกะ หรือเลี้ยงสัตว์จำพวกสัตว์ปีก เป็นต้น
ประมง	การประกอบอาชีพการเกษตรทางน้ำ เช่น การเลี้ยงสัตว์น้ำ การจับสัตว์น้ำ -การทำประมงน้ำจืด หมายถึง การทำประมงในแหล่งน้ำจืดตามบริเวณที่ต่างๆ ได้แก่การจับปลาในแม่น้ำ ลำคลอง การเลี้ยงปลาน้ำจืดในกระชัง การเลี้ยงปลาสดในบ่อ เป็นต้น - การทำประมงน้ำเค็ม หรือการทำประมงทะเล หมายถึง การจับกุ้งทะเล ปลา และปลาหมึก ตลอดจนการเลี้ยงหอยทะเลต่างๆเช่น การเลี้ยงหอยแมลงภู่ การเลี้ยงหอยนางรม เป็นต้น - การทำประมงน้ำกร่อย หมายถึง การทำประมงในบริเวณเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่น้ำเค็ม และน้ำจืด เช่น การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ การเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง การเลี้ยงปลานวลจันทร์ เป็นต้น
อุตสาหกรรม	กระบวนการแปรรูป หรือ การผลิตสิ่งของจากวัตถุดิบให้เป็นวัสดุใหม่ เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ โดยการใช้เครื่องจักรหรือแรงคน เพื่อให้ผลิตได้ครั้งละมาก ๆ จนสามารถนำไปขายเป็นสินค้าได้ - อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ คือ อุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์ และเงินทุนสูงมาก เช่น อุตสาหกรรมถลุงเหล็กและผลิตเหล็กกล้า (มีคนงานตั้งแต่ ๒๐๐ คนขึ้นไปหรือมีทรัพย์สินเกินกว่า ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป) - อุตสาหกรรมขนาดย่อม คือ อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงาน เครื่องจักรและอุปกรณ์ ตลอดจนเงินทุนน้อยกว่า อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ส่วนมากเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเครื่องอุปโภคทั่ว ๆ ไป เช่น อุตสาหกรรมฟอกหนัง อุตสาหกรรมน้ำตาล (มีคนงาน ๑๐- ๔๙ คน หรือมีทรัพย์สินตั้งแต่ ๑๐ - ๕๐ ล้านบาท) - อุตสาหกรรมในครัวเรือน คือ อุตสาหกรรมที่ทำกันภายในครอบครัว ในบ้านที่อยู่อาศัย เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ทำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ความชำนาญทางฝีมือ เช่น การจักสาน การแกะสลัก (มีคนงานต่ำกว่า ๑๐ คน หรือมีทรัพย์สินถาวรไม่เกิน ๑ ล้านบาท)

ห้างหุ้นส่วนจำกัด	อันว่าสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงเข้ากันเพื่อกระทำการกิจการร่วมกัน ด้วยประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้น (ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑,๐๑๒)
โรงแรม (Hotel)	น. ที่พักคนเดินทางซึ่งต้องเสียค่าพักแรมด้วย ; (กฎ) สถานที่ทุกชนิดที่จัดสร้างขึ้นเพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่ประสงค์จะหาที่อยู่หรือพักชั่วคราว (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒ หน้า ๙๘๐) สถานที่ประกอบการเชิงการค้าที่นักธุรกิจตั้งขึ้น เพื่อบริการผู้เดินทาง ในเรื่องของที่พักอาศัย อาหาร และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยและเดินทาง หรือ อาคารที่มีห้องนอนหลายห้อง ติดต่อเรียงรายกันในอาคารหนึ่งหลังหรือหลายหลัง ซึ่งมีบริการต่าง ๆ เพื่อความสะดวกของผู้ที่มาพัก
รีสอร์ท (Resort)	สถานที่พักตากอากาศที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้มาเยือน ใช้เวลาในวันหยุดสุดสัปดาห์หรือเทศกาลต่างๆ ส่วนใหญ่ที่ตั้งจะอยู่ในสถานที่ ที่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การบริการส่วนใหญ่ คล้ายโรงแรม แต่อาคารสถานที่ จะกลมกลืนกับธรรมชาติมากกว่า

คำชี้แจง
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านสภาพภูมิประเทศ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ อุณหภูมิ ปริมาณแสง ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สํารวจเก็บข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สอบถาม บันทึกข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น
๓.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๓
เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

๑๒. สภาพภูมิประเทศ เช่น เป็นที่ราบ ลุ่ม ลาดเอียง ภูเขา ป่าพรุ ป่าชายหาด ป่าชายเลน
พื้นที่

๑๓. ลักษณะดิน

ชุดดิน.....

ความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๑๔. แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ (จำนวน ความกว้าง ความยาว ปริมาณน้ำ มีน้ำตลอดปี หรือเป็นฤดูกาล)
แม่น้ำ.....

ห้วย

หนอง

คลอง

บึง.....

แหล่งน้ำชลประทาน (จำนวน ความกว้าง ความยาว ปริมาณน้ำ มีน้ำตลอดปี หรือเป็นฤดูกาล)
เขื่อน.....

อ่างเก็บน้ำ

คลองชลประทาน

ฝาย.....

ฝายชะลอความชุ่มชื้น จำนวน.....ครอบคลุมพื้นที่.....

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี มิลลิเมตร

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุดต่อปี มิลลิเมตร ช่วงเดือน

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุดต่อปี มิลลิเมตร ช่วงเดือน

ใบความรู้ ใบงานที่ ๓

ใบงานที่ ๓ เรื่องการเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

สภาพ	น. ความเป็นธรรมชาติหรือธรรมชาติ เช่น สภาพความเป็นอยู่ สภาพดินฟ้าอากาศ, ลักษณะในตัวเอง; ภาวะ, ธรรมชาติ. (ป.สภาวะ ส.สภาวะ) สภาพเดิม น.ลักษณะหรือภาวะหรือธรรมชาติที่เป็นมาแต่แรก. สภาวะ-, สภาวะ [สะพาอะ-] น.สภาพ เช่น สภาวะดินฟ้าอากาศ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๑๒๓)
ภูมิประเทศ	ภูมิประเทศ [พูมิ-] น.ลักษณะทางกายภาพและทางธรรมชาติของแผ่นดิน รวมถึงความสูงต่ำของผิวโลก ทะเลสาบ ถนนหนทาง และเมืองต่างๆ.
ภูมิศาสตร์	[พูมิ-] น. วิชาที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสังคมที่ปรากฏในดินแดนต่างๆ ของโลก.
ภูมิศาสตร์กายภาพ	น.วิชาภูมิศาสตร์แขนงหนึ่ง ศึกษาเน้นหนักในเรื่องลักษณะและการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติที่แวดล้อมตัวๆ มนุษย์ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๘๒๕)
ภูมิอากาศ	น.อากาศประจำถิ่น,ลักษณะอากาศเฉลี่ยของภูมิภาคแห่งใดแห่งหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นเดือน เป็นปีหรือเป็นศตวรรษก็ได้ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๘๒๖)
ที่ราบ	น. ภูมิประเทศที่เป็นที่ราบซึ่งอาจจะราบเรียบหรือมีลักษณะเป็นลูกคลื่น โดยปกติความสูงต่ำของพื้นที่ในบริเวณนั้นจะแตกต่างกันไม่เกิน ๑๕๐ เมตร (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๕๓๑)
ลุ่ม	ว. ต่ำ (ใช้แก่ลักษณะพื้นดินซึ่งรับน้ำที่ไหลท่วมได้หรือน้ำขึ้นถึง) เช่น ที่ลุ่ม ที่ราบลุ่ม, ตรงข้ามกับ ดอน (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๐๑๙)
ลาดเท	น. พื้นผิวที่เอียงลาดจากบริเวณที่สูงกว่าไปสู่ที่ต่ำกว่า (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๐๑๖)
ภูเขา	น. พื้นที่ที่มีระดับสูงขึ้นจากบริเวณรอบๆ ตั้งแต่ ๖๐๐ เมตรขึ้นไป (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๘๒๕)
ป่า	น. ที่ที่มีต้นไม้ต่างๆ ขึ้นมา,ถ้าเป็นต้นสักเรียกว่า ป่าสัก, ถ้าเป็นต้นรัง เรียกว่า ป่าร้าง, ถ้ามีพรรณไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งขึ้นอยู่มาก ก็เรียกตามพรรณไม้นั้น เช่น ป่าไผ่ ป่าคา ป่าห้วยคา;
ป่าชายเลน, ป่าเลน	น. ป่าที่อยู่ตามชายหาดทะเลที่มีเลนและน้ำทะเลขึ้นลง ต้นไม้ในป่า ประเภทนี้มีรากงอกอยู่เหนือพื้นดินเพื่อค้ำยันลำต้นโดยมากเป็นไม้โกงกาง แสม และลำพู
ป่าดงดิบ,ป่าดิบ	น. ป่าไม้ที่มีอยู่ทั่วไปในเขตร้อน ฝนชุก เป็นป่าไม้สีเขียวไม่ผลัดใบ
ป่าดิบ	น. ป่าที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่น
ป่าเบญจพรรณ	น. ป่าที่มีไม้หลายพรรณคละกัน
ป่าโปร่ง	น. ป่าที่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นไม่หนาแน่นนัก
ป่าผลัดใบ	น. ป่าไม้ที่ผลัดใบหรือสลับใบในบางฤดู
ป่าละเมาะ	น.ที่โล่งมีพุ่มไม้เล็กๆ เป็นหย่อมๆ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๖๙๐-๖๙๑)

ดิน	๑ น. ชื่อธาตุอย่างหนึ่งในธาตุทั้ง ๔ คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม, วัตถุธาตุของพื้นโลกที่ใช้สำหรับปลูกพืชผลหรือปั้นสิ่งต่างๆ เป็นต้น (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๔๐๗)
แม่น้ำ	น. ลำน้ำใหญ่ซึ่งเป็นที่รวมของลำธารทั้งปวง (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๘๗๗)
ห้วย	น. แอ่งน้ำลึกกว้างมีทางน้ำไหลจากภูเขามาซึ่งอยู่ตลอดปี หรือแห้งเป็นบางครั้ง (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๒๗๕)
หนอง	๑ [หนอง] น. แอ่งน้ำ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๒๔๒)
คลอง [คลอง]	น. ทางน้ำหรือลำน้ำที่เกิดขึ้นเองหรือขุดเชื่อมกับแม่น้ำหรือทะเล; ทาง, แนว, เช่น คลองธรรม
คลองส่งน้ำ	น. ลำน้ำที่ขุดขึ้นเพื่อใช้ในการชลประทาน (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๒๒๖)
ชลประทาน	[ชลละ-, ชน-] น. การทดน้ำและระบายน้ำเพื่อการเพาะปลูก เป็นต้น (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๓๔๗)

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน เป็นการเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน เป็นการเก็บข้อมูลที่มาการตั้งถิ่นฐาน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
๓. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่/ที่ทำการกำนัน/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น(อบต./เทศบาล)
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓. เข้าร่วมกิจกรรมในหมู่บ้าน

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๔

เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

๑๘. ประวัติ

หมู่บ้าน.....

๑๙. วิธีชีวิต.....

[illegible]

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิต

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มสอบถาม/สัมภาษณ์ วิถีชีวิต รอบวัน/รอบสัปดาห์/รอบเดือน/รอบปี (เก็บข้อมูลวิถีชีวิตกลุ่มละ ๒ คน)

ชื่อกลุ่ม..... วัน/เดือน/ปี..... สถานที่บันทึก.....

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

๑..... ๒..... ๓.....

๔..... ๕..... ๖.....

๗..... ๘..... ๙.....

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ ๑

ชื่อ-สกุล อาชีพ..... อายุปี

ที่อยู่

- วิถีชีวิตรอบวัน (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบสัปดาห์ (การทำบุญวันพระ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบเดือน (ประชุมรายเดือน การพัฒนาหมู่บ้าน ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบปี (ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิต

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มสอบถาม/สัมภาษณ์ วิถีชีวิต รอบวัน/รอบสัปดาห์/รอบเดือน/รอบปี (เก็บข้อมูลวิถีชีวิตกลุ่มละ ๒ คน)

ผู้ให้ข้อมูลคนที่ ๒

ชื่อ-สกุล อาชีพ..... อายุ ปี

ที่อยู่

- วิถีชีวิตรอบวัน (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบสัปดาห์ (การทำบุญวันพระ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบเดือน (ประชุมรายเดือน การพัฒนาหมู่บ้าน ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

- วิถีชีวิตรอบปี (ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกสรุปวิธีชุมชน

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มนำข้อมูลวิธีชีวิต มาสรุปข้อมูลเป็นวิธีชุมชน

ชื่อชุมชน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

วิธีชุมชน

- เดือนมกราคม.....

.....

.....

.....

- เดือนกุมภาพันธ์.....

.....

.....

.....

- เดือนมีนาคม.....

.....

.....

- เดือนเมษายน.....

.....

.....

.....

- เดือนพฤษภาคม.....

.....

.....

.....

- เดือนมิถุนายน.....

.....

.....

.....

- เดือนกรกฎาคม.....

.....

.....

.....

- เดือนสิงหาคม.....

.....

.....

.....

- เดือนกันยายน.....

.....

.....

.....

- เดือนตุลาคม.....

.....

.....

.....

- เดือนพฤศจิกายน.....

.....

.....

.....

- เดือนธันวาคม.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ ใบงานที่ ๔
การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน
อธิบายศัพท์

ประวัติ น. เรื่องราวว่าด้วยความเป็นของคน สถานที่ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒ หน้า (๖๖๕))

วิถีชีวิต น. ทางดำเนินชีวิต เช่น วิถีชาวบ้าน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๒ หน้า ๑,๐๗๕)

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลพืช ที่มีความสำคัญ และมีลักษณะพิเศษ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของพืชในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของพืชในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓. บันทึกภาพหรือเสียงผู้ให้ข้อมูลพืชในท้องถิ่นและการใช้ประโยชน์

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๕
เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

๑. ข้อมูลพืช :

พืชที่มีความสำคัญ หรือมีลักษณะพิเศษ เช่น พืชที่เป็นไม้ผล ผักพื้นเมือง พืชสมุนไพร พืชใช้เนื้อไม้ พืชเศรษฐกิจ ปาล์ม ไม้ หวาย ฯลฯ

ชื่อพืชรหัสพรรณไม้.....ลักษณะวิสัย.....
 ลักษณะเด่นของพืช.....

บริเวณที่พบ.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

อายุประมาณปี เส้นรอบวงลำต้น.....เมตร ความสูงเมตร
 อื่นๆ.....

สถานภาพ.....จำนวนที่พบต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม.....

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา.....

อื่นๆ (เช่นการเป็นพืช อัญมณี) ระบุ

ผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้

เหนือ
↑

ที่มาของข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ-สกุลอายุปี

ที่อยู่

หมายเหตุ : ๑. กรณีมีข้อมูลพืชที่สำคัญมากกว่า ๑ ชนิด ขอให้เพิ่มเติมแบบฟอร์ม

๒. ให้นำข้อมูลพืชที่สำรวจข้อมูล นำขึ้นทะเบียนพรรณไม้ชุมชน

ใบความรู้ ใบงานที่ ๕

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

ไม้ผล	คือ พืชที่ออกลูกออกผลให้เรารับประทานเราเรียกลูกหรือผลของมันว่า "ลูกไม้" หรือ "ผลไม้" สำหรับไม้ผลนั้น มีทั้งไม้ยืนต้นและไม้ล้มลุก ซึ่งไม้ผลยืนต้นมีตั้งแต่ลำต้นขนาดเล็กไปจนถึงลำต้นขนาดใหญ่ มีทั้งที่รับประทานผลสุกและรับประทานผลดิบ
ผักพื้นเมือง	คือ พืชผักพื้นบ้านหรือพืชผักพื้นเมืองที่ชาวบ้านนำมาบริโภค เป็นผักตามวัฒนธรรม การบริโภคของชาวท้องถิ่น ขึ้นในแหล่งธรรมชาติหรือนำมาปลูกไว้ริมบ้าน นำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ด้านอาหาร ด้านยารักษาโรค หรือด้านเศรษฐกิจ
พืชสมุนไพร	คือ พืชที่มีสรรพคุณในการรักษาโรค หรืออาการเจ็บป่วยต่าง ๆ การใช้สมุนไพรสำหรับรักษาโรค หรืออาการเจ็บป่วยต่างๆ นี้ จะต้องนำเอาสมุนไพรตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปมาผสมรวมกันซึ่งจะเรียกว่า ยา ในตำรับยา
พืชใช้เนื้อไม้	คือ พืชที่มีลำต้นแข็งแรง มีเนื้อไม้ ส่วนลำต้นตั้งตรงชัดเจน อายุหลายปีและแตกกิ่งก้านสาขามากสามารถนำมาทำที่อยู่อาศัย เครื่องเรือน และเครื่องใช้อื่นๆ แต่ไม่นำมาสร้างรายได้ และประกอบเป็นอาชีพ
พืชเศรษฐกิจ	คือ พืชที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต มีลักษณะเด่นทางการค้า ที่สามารถนำไปบริโภคโดยเป็นอาหารที่ให้วิตามิน แร่ธาตุ และเป็นแหล่งพลังงานของมนุษย์และสัตว์ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว และประกอบเป็นอาชีพได้
ปาล์ม	เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ลำต้นเป็นข้อ มีใบบนยอดเพียงที่เดียว ไม่แตกกิ่งก้าน แต่แตกกอได้ มีก้านใบที่ยาวและใหญ่ ลักษณะใบแตกต่างกัน แต่ก็ไปรวมกลุ่มกันที่ปลายก้านที่เดียว อย่างไรก็ตาม ยังมีปาล์มอีกหลายชนิด ที่ไม่ได้มีลำต้นสูงพื้นดิน แต่ก็มีลักษณะใบแบบปาล์ม ทำให้สังเกตได้ไม่ยากนัก
หญ้า	เป็นพืชล้มลุกหลายชนิด หลายสกุล ในชั้น Liliopsida วงศ์ Poaceae พืชในวงศ์นี้ เป็นพืชที่มีความสำคัญที่สุดต่อเศรษฐกิจมนุษย์ รวมไปถึง ใช้เป็นสนามหญ้า, อาหารหลักที่ปลูกทั่วโลก, และไม้ไฟซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายในการก่อสร้างในเอเชีย แต่บางชนิดจัดเป็นวัชพืช พืชในวงศ์หญ้าที่เรารู้จักดี เช่น ข้าว ข้าวโพด ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวฟ่าง ข้าวโอ๊ต ข้าวไรย์ ลูกเดือย หญ้าไรย์ อ้อย ไม้ ตะไคร้ เป็นต้น
ไผ่	เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว กลุ่มจำพวกหญ้า ลำต้นมีข้อและปล้อง แตกกิ่งหลายแขนง ไผ่ไม่ได้มีลักษณะเป็นเนื้อไม้ ในหนึ่งต้นอาจมีไผ่นับพันลำ โดยแตกหน่อ เพิ่มจำนวนเรื่อยๆ ออกทางด้านข้างของกอไผ่ ไผ่บางชนิดออกดอกเมื่ออายุ ๑๐-๑๐๐ ปี หรือมากกว่านี้ แล้วจะแห้งตายหลังจากดอกพัฒนาเป็นเมล็ดแล้ว

การวาดภาพทางพฤกษศาสตร์ คือ การถ่ายทอดข้อมูลพันธุ์ไม้ออกมาเป็นภาพ โดยใช้มาตราส่วนที่กำหนด

จากต้นจริง ในการเน้นรายละเอียดของอวัยวะที่ทับซ้อนกัน หรือประกอบขึ้นส่วนที่ไม่สมบูรณ์
แตกหักลงบนกระดาษ

ลักษณะวิสัย คือ รูปร่างลักษณะพันธุ์ไม้ที่มองเห็นในสภาพธรรมชาติ เช่น ไม้ต้น เป็นพืชที่มีลำต้นแข็งแรง
มีเนื้อไม้ ส่วนลำต้นตั้งตรงชัดเจน อายุหลายปีและแตกกิ่งก้านสาขามาก เป็นต้น ลักษณะวิสัยพืช
ที่รู้จักดี ประกอบด้วย ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก ไม้เลื้อย ไม้รอเลื้อย ปาล์ม ไม้ กว้างใบ เฟิร์น หญ้า
 เป็นต้น

รหัสพรรณไม้ คือ เครื่องหมายต้นไม้ที่รู้เฉพาะผู้ที่ตกลงกันไว้ หรือ ผู้ที่รู้เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงนั้นๆ

ยกตัวอย่าง รหัสพรรณไม้ ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓

๘ คือ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

๖๓๐๒๐๐๗ คือ รหัสหมายเลขสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดย ๖ เป็นรหัส
องค์กรการบริหารส่วนตำบล ๖๓๐ เป็นรหัสจังหวัดนครราชสีมา ๖๓๐๒๐ เป็น
รหัสอำเภอสีคิ้ว และ ๖๓๐๒๐๐๗ เป็นรหัสตำบลคลองไผ่

๐๓ คือ รหัสหมู่บ้าน โดยชื่อหมู่บ้านหนองขอน เป็นหมู่ที่ ๓ ของตำบลคลองไผ่

๐๐๑ คือ รหัสชนิด โดยเป็นพืชชนิดแรกที่สำรวจและบันทึกข้อมูลของหมู่บ้าน
หนองขอน

/๓ คือ จำนวนต้น

ลักษณะเด่นของพืช คือ สมบัติเฉพาะตัวพืชที่ปรากฏให้เห็นในสภาพธรรมชาติ

สถานภาพของพืช คือ เหตุการณ์ที่กำลังเป็นไปของพืชในปัจจุบัน สถานภาพของพืชสามารถแบ่งได้ดังนี้

พืชที่พบทั่วไป พืชถิ่นเดียว พืชหายาก พืชที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ และพืชที่สูญพันธุ์

พืชที่พบทั่วไป คือ พืชที่มีการแพร่กระจายพันธุ์ทั่วไปในระบบนิเวศต่างๆ

พืชถิ่นเดียว คือ พืชที่มีการแพร่กระจายพันธุ์ค่อนข้างจำกัด ในบริเวณเขตภูมิศาสตร์เขตใดเขตหนึ่งของโลก
ซึ่งมักจะขึ้นในระบบนิเวศที่มีลักษณะเฉพาะ

พืชหายาก คือ พืชที่มีประชากรขนาดเล็ก แต่ยังไม่จัดเป็นพืชใกล้สูญพันธุ์ แต่มีปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้พืชชนิด
นี้ลดจำนวนลงอย่างถาวร เป็นพืชที่ควรติดตามดูการเปลี่ยนแปลงของประชากรอย่างต่อเนื่อง พืช
หายากหลายชนิดของไทยพบเฉพาะพื้นที่

พืชมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ คือ พืชที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ ในอนาคตอันใกล้ ถ้าสาเหตุที่ทำให้ประชากรของพืช
ชนิดนี้ลดจำนวนลง ยังคงมีอย่างต่อเนื่องต่อไป ทั้งนี้อาจเนื่องจากถิ่นที่อยู่อาศัยถูกทำลายหรือ
การนำออกจากถิ่นอาศัยเพื่อเป็นการค้า จำนวนมาก ตัวอย่าง กว้างใบหลายชนิดมีแนวโน้มจะ
สูญพันธุ์ เป็นต้น

พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ คือ พืชที่ลดจำนวนประชากรลงอย่างต่อเนื่อง จนถึงขั้นวิกฤติที่ใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งโอกาสที่จะอยู่
รอดต่อไปมีน้อย ถ้าหากปัจจัยที่เป็นสาเหตุยังคงเกิดต่อไป

พืชที่สูญพันธุ์ คือ พืชที่ได้สูญพันธุ์ไปจากถิ่นอาศัยตามธรรมชาติของโลก หลังจากที่ได้มีการค้นหาซ้ำหลายครั้ง
จากแหล่งที่ระบุว่ายังมีพืชชนิดนี้อยู่

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลสัตว์ ที่มีความสำคัญ และมีลักษณะพิเศษ สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาและใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลของสัตว์ในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของสัตว์ในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๖

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

๒. ข้อมูลพันธุ์สัตว์ :

สัตว์เลี้ยงที่มีความสำคัญ เป็นที่นิยมเลี้ยง เพื่อการอาชีพ หรือ เพื่อการอนุรักษ์พันธุ์

๑. ชื่อชนิดพันธุ์สัตว์.....รหัสพันธุ์สัตว์.....

ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ).....

สถานที่พบ.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

จำนวนที่พบ อายุปี เพศ.....

ประวัติ/ที่มา

.....

.....

.....

ความสำคัญ/ลักษณะเด่น.....

.....

.....

.....

.....

☐ เลี้ยงเพื่อการจำหน่าย รายได้/เดือน.....บาท รายได้ /ปี.....บาท

☐ เลี้ยงเพื่อเป็นพ่อพันธุ์ ชื่อพันธุ์

☐ เลี้ยงเพื่อเป็นแม่พันธุ์ ชื่อพันธุ์

☐ อื่นๆ

ชื่อเจ้าของสัตว์

ชื่อ-สกุลอายุปี

ที่อยู่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ชื่อผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุลอายุปี

ที่อยู่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ใบความรู้ ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

สัตว์เคี้ยวเอื้อง

ได้แก่ สัตว์เลี้ยงพวกโค กระบือ แพะและแกะ ซึ่งเป็นสัตว์สี่กระเพาะ เมื่อกินอาหารเข้าไปแล้วจะคายออกมาเคี้ยวเอื้องอีกครั้งก่อนจะถูกนำไปใช้เป็นประโยชน์

สัตว์เคี้ยวเอื้องอาจแบ่งแยกประเภทออกได้ตามวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการเลี้ยงดังนี้ คือ

๑. โคเนื้อ โคที่เลี้ยงในบ้านเราเป็นโคขนาดเล็ก มีการเจริญเติบโตช้า ส่วนใหญ่เลี้ยงไว้ใช้งานเช่น ไถนา ทำไร่ และเทียมเกวียนหรือล้อเพื่อใช้ในการขนส่งระยะสั้นๆ หลังจากเลิกใช้งานแล้วก็ส่งเข้าโรงฆ่าชำแหละออกมาเป็นเนื้อวัวสำหรับบริโภค ปัจจุบัน ทางราชการได้นำโคพันธุ์เนื้อจากต่างประเทศเข้ามาเลี้ยงหลายพันธุ์ และพบว่าโคเนื้อพันธุ์อเมริกันบราห์มัน หรือโคลูกผสมอเมริกันบราห์มัน (เช่น โคพันธุ์เดรตมาสเตอร์) สามารถเลี้ยง และเจริญเติบโตได้ดีในบ้านเรานอกจากนี้ยังมีความทนทานต่อโรคเหมือนโคพื้นเมืองของไทย

๒. โคนม โคพื้นเมืองของไทยให้นมน้อยประมาณวันละ ๒-๓ ลิตร ทางราชการจึงได้ทดลองนำโคพันธุ์จากต่างประเทศเข้ามาเลี้ยงหลายพันธุ์ด้วยกัน และพบว่าโคพันธุ์แท้ที่นำเข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเรายังไม่มีความเหมาะสมกับบ้านเรา โดยเฉพาะมีการแพร่โรคต่างๆ มาก และมักจะเสียชีวิตหลังจากนำเข้าไม่นานนัก จึงได้ผลิตโคลูกผสมโดยใช้โคพันธุ์นมจากต่างประเทศที่นำเข้ามาผสมกับวัวพื้นเมือง และพบว่าโคนมลูกผสมขาวดำ (โฮลสไตน์ฟริเซียน) กับโคพื้นเมืองเป็นโคนมลูกผสมที่ให้นมดีที่สุด บางตัวให้นมสูงถึง ๓๘ ลิตรต่อวัน และทุกๆ ไปให้นมมากกว่า ๑๐ ลิตรต่อวัน

๓. กระบืองาน หรือกระบือปลัก กระบือบ้านเราเรียกทั่วไปว่ากระบือปลักหรือกระบือที่เลี้ยงไว้เพื่อใช้งานเป็นหลัก ให้น้ำมน้อยประมาณวันละ ๑-๒ ลิตร และเมื่อเลิกใช้งานแล้วก็ส่งเข้าโรงฆ่าเอาเนื้อมาบริโภค

๔. กระบือนม หรือกระบือแม่น้ำ กระบือชนิดนี้เป็นกระบือที่นำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อเลี้ยงเอาไว้รีดนมโดยเฉพาะ ที่เรียกว่า กระบือแม่น้ำเป็นการเรียกตามชาวต่างประเทศที่เรียกว่า ริเวอร์บัฟฟาโล (River buffalo)

กระบือนมมีหลายพันธุ์แต่ที่นำเข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเราคือ กระบือพันธุ์มูร์ราห์ ซึ่งมีการให้นมประมาณวันละ ๗-๘ ลิตร แต่บางตัวให้นมสูงถึง ๒๐ ลิตรหรือกว่านั้นกระบือพันธุ์นี้นอกจากให้นมแล้วยังใช้งานได้ด้วย และเมื่อรีดนมแล้วก็สามารถใช้เนื้อบริโภคได้เป็นอย่างดีปัจจุบันได้มีการนำกระบือมูร์ราห์มาผสมกับกระบือบ้านเรา ปรากฏว่าลูกออกมาให้น้ำนมมากขึ้น และสามารถใช้งานได้ดีเช่น กระบือพื้นเมือง และเนื้อก็มีคุณภาพดี

๕. แพะ แพะพื้นเมืองของบ้านเรามีเลี้ยงกันมากในภาคใต้ ตัวค่อนข้างเล็ก หนักประมาณ ๑๐-๑๘ กิโลกรัม และให้นมน้อย ทางราชการจึงได้นำแพะพันธุ์นมจากต่างประเทศเข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเราและพบว่าแพะพันธุ์ชานเนนเหมาะสมที่จะเลี้ยงขยายพันธุ์ในบ้านเราโดยเฉพาะชานเนนลูกผสม ซึ่งให้น้ำนมประมาณวันละ ๒-๔ ลิตร และมีความทนทานต่อโรคมากกว่าแพะพันธุ์แท้ที่นำเข้ามาทดลองเลี้ยง

๖. แกะ แกะพื้นเมืองเลี้ยงกันมากในภาคใต้เช่นเดียวกับแพะ ตัวมีขนาดเล็กมากประมาณ ๘-๑๒ กิโลกรัมแต่มีความทนทานต่อโรคดี ทางราชการได้ทดลองนำแกะพันธุ์ต่างๆ เข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเราและ

พบว่าแกะพันธุ์แท้ที่นำเข้ามายังไม่สามารถเลี้ยงได้ในสภาพแวดล้อมของบ้านเรา แต่แกะลูกผสมที่เกิดจากแกะพันธุ์ดอร์เซตและพันธุ์พื้นเมืองจะสามารถเลี้ยงในบ้านเราได้เป็นอย่างดี และมีน้ำหนักประมาณ ๒๕-๓๐ กิโลกรัม ซึ่งเหมาะสมจะนำมาใช้ส่งเสริมให้เลี้ยง

สัตว์กระเพาะเดียว

สัตว์กระเพาะเดียวที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศคือสุกร ซึ่งมีการเลี้ยงกันมากทั่วประเทศ สุกรพื้นเมืองเดิมมีชื่อต่างๆ กัน เช่น พวง แรด และอื่นๆ มีลำตัวค่อนข้างเล็ก แต่ให้ลูกดกและมีความทนทานต่อโรคต่างๆ ได้ดีซึ่งไม่เหมาะสมจะใช้เลี้ยงเพื่อธุรกิจการค้าต่อมาจึงได้มีการนำสุกรพันธุ์จากต่างประเทศเข้ามาทดลองเลี้ยงในบ้านเราหลายพันธุ์ด้วยกันและพบว่าสุกรพันธุ์แท้บางพันธุ์สามารถเลี้ยงได้ดีในบ้านเรา ซึ่งได้แก่สุกรพันธุ์ต่อไปนี้

(๑) ดุริโอกเจอร์ซี

(๒) ลาร์จไวต์

(๓) แลนด์เรซ

นอกจากนี้ก็ได้มีผู้นำสุกรพันธุ์ผสมเข้ามาเลี้ยงอีกหลายพันธุ์ แต่ส่วนใหญ่เป็นสุกรพันธุ์ผสม ซึ่งเกิดจากสุกรทั้งสามพันธุ์ดังกล่าวข้างต้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงนำสุกรพันธุ์หมยขาน ซึ่งรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้นำมเกล้าฯ ถวาย จำนวน ๔ คู่ มาให้กรมปศุสัตว์ทดลองเลี้ยงและขยายพันธุ์ พบว่าสุกรพันธุ์นี้สามารถให้ลูกดกมากเฉลี่ยครอกละ ๑๖ ตัว และมีบางครอกให้ลูกถึง ๒๔ ตัว สามารถเจริญเติบโตได้ดีกว่าสุกรพื้นเมืองเดิม มีเนื้อมาก และเนื้อมีคุณภาพดี

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ ชนิด และการกระจายพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตอื่นๆ นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลในสภาพพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓.

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๗
เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

๓. ข้อมูลชีวภาพอื่นๆ : เช่น เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ

๑. ชื่อเรียกในท้องถิ่นรหัสชีวภาพอื่นๆ.....
ประเภท (เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ).....

.....
การใช้ประโยชน์

.....
กระจายพันธุ์.....

ลักษณะเด่น.....

บริเวณที่พบ หมู่บ้านตำบล/เขต

อำเภอจังหวัด.....

๒. ชื่อเรียกในท้องถิ่นรหัสชีวภาพอื่นๆ.....
ประเภท (เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ).....

.....
การใช้ประโยชน์

.....
กระจายพันธุ์.....

ลักษณะเด่น.....

บริเวณที่พบ หมู่บ้านตำบล/เขต

อำเภอจังหวัด.....

๓. ชื่อเรียกในท้องถิ่นรหัสชีวภาพอื่นๆ.....
ประเภท (เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ).....

.....
การใช้ประโยชน์

.....
กระจายพันธุ์.....

ลักษณะเด่น.....

บริเวณที่พบ หมู่บ้านตำบล/เขต

อำเภอจังหวัด.....

ใบความรู้ ใบงานที่ ๗

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น

ชีวภาพอื่นๆ	สิ่งมีชีวิตนานาชนิด นานาพันธุ์ในระบบนิเวศอันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ซึ่งมีมากมายและแตกต่างกันทั่วโลก ที่นอกจากพืชและสัตว์ เช่น เห็ด ราก สาหร่าย ไลเคน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)
เห็ด	น. ส่วนของเชื้อราที่ออกเป็นดอก แบ่งเป็น ๒ ชนิด ชนิดหนึ่งไม่มีพิษ กินได้ เช่น เห็ดโคน เห็ดฟาง อีกชนิดหนึ่งมีพิษ บางชนิดกินแล้วถึงตาย เช่น เห็ดระโงกหิน. เห็ดตับเต่าขาว, เห็ดตีนแรด น.เห็ดจั่น. [ดูจัน ๕ (๒)]. เห็ดถอบ (ถีน-พายัพ) น.เห็ดเผาะ.(ดู เผาะ ๒) เห็ดหอยนางรม ดู นางรม ๒ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๓๐๐)
รา	๒ น. ชื่อเรียกพืชชั้นต่ำที่ไม่มีคลอโรฟิลล์ และลำต้น ใบ ราก ที่แท้จริง ส่วนมากเจริญเป็นเส้นใย แบ่งเป็น ๒ พวก ราเมือก และราแท้ สืบพันธุ์โดยสปอร์อาศัยอยู่บนซากของพืชหรือสัตว์ ขึ้นเบียนหรืออยู่ร่วมกับพืชอื่นก็มี (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๙๔๖)
สปอร์	น. หน่วยขยายพันธุ์ขนาดเล็ก ทำหน้าที่คล้ายเมล็ดพืชแต่ไม่มีเอ็มบริโอ เมื่อสิ่งแวดล้อมเหมาะสมจะเจริญเป็นต้นใหม่ได้. (อ.spore) (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๑๒๒)
สาหร่าย	๑ น. ชื่อพืชชั้นต่ำที่ไม่มีลำต้น ใบ และรากที่แท้จริง แต่มีคลอโรฟิลล์ บ้างเป็นเซลล์เดี่ยว บ้างเป็นกลุ่มเซลล์ เป็นสาย หรือเป็นต้นคล้ายพืชชั้นสูง ขึ้นทั่วไปในน้ำหรือที่ชื้นแฉะ เช่น สาหร่ายไส้ไก่ (<i>Enteromorpha intestinalis</i> (L.) Link) ในวงศ์ Uivaceae; ชื่อพืชชั้นสูงที่มีดอกบางชนิดซึ่งขึ้นอยู่ในน้ำ เช่น สาหร่ายพวงกะโศก (<i>Ceratophyllum demersum</i> L.) ในวงศ์ Ceratophyllaceae สาหร่ายเส้นด้าย (<i>Najas graminea</i> Del.) ในวงศ์ Najadaceae (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๒ หน้า ๑,๑๘๖)
ไลเคน	(อังกฤษ: lichen) เป็นสิ่งมีชีวิต ๒ ชนิด ซึ่งได้แก่ เห็ดราและสาหร่าย โดยมีการอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยกัน เห็ดราจะได้รับความชื้นและก๊าซออกซิเจนจากสาหร่าย และสาหร่ายก็จะได้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อใช้ในการสังเคราะห์ด้วยแสงจากเห็ดรา นอกจากนี้ไลเคนยังสามารถใช้เป็นดัชนีวัดมลพิษทางอากาศได้ ไลเคนมีรูปแบบที่สำคัญ ๔ แบบ ๑. ครัสโตส (crustose) ลักษณะเป็นแผ่นแข็งติดอยู่บนต้นไม้ ๒. สแควมูโลส (squamulose) ลักษณะเป็นเม็ดคล้ายลูกหิน ติดแน่นอยู่กับต้นไม้ ๓. โฟลิโอส (foliose) ลักษณะคล้ายใบไม้ ไม่ติดแน่น ฟรุติโคส (fruticose) ลักษณะเป็นเส้นหรือแตกกิ่ง

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่างๆ เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาการจัดการองค์กร สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาศาสนาและประเพณี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนักถึงการสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.
๔.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลจากพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓. บันทึกใบงานละ ๑ สาขา

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๘

เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ส่วนที่ ๔ ข้อมูลทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา :

สาขา.....

(สาขาเกษตรกรรม/ สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม /สาขากาพย์แผนไทย/ สาขากาพย์จัดการทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม /สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน/ สาขาสวัสดิการ /สาขาศิลปกรรม /สาขากาพย์จัดการองค์กร/ สาขาภาษา
และวรรณกรรม/ สาขาศาสนาและประเพณี)

๑. ชื่อผู้มีปัญหาท้องถิ่น รหัสสมาชิกปัญหา.....

๒. เจ้าของกรณีปัญหาท้องถิ่น / ผู้สืบทอด / ชุมชน / กลุ่ม (นาย/นาง/น.ส./ชุมชน/กลุ่ม)

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร

E-mail address

๓. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ กฎมณียาห้องถิ่นด้านพีช

☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูป

กฏมิปัญญาท้องถิ่นด้านสัตว์

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตร

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านประมง

ข้อ ๑
.....
ข้อ ๒
.....
ข้อ ๓
.....
ข้อ ๔
.....
ข้อ ๕
.....
ข้อ ๖
.....
ข้อ ๗
.....
ข้อ ๘
.....
ข้อ ๙
.....
ข้อ ๑๐
.....
ข้อ ๑๑
.....
ข้อ ๑๒
.....
ข้อ ๑๓
.....
ข้อ ๑๔
.....
ข้อ ๑๕
.....
ข้อ ๑๖
.....
ข้อ ๑๗
.....
ข้อ ๑๘
.....
ข้อ ๑๙
.....
ข้อ ๒๐
.....
ข้อ ๒๑
.....
ข้อ ๒๒
.....
ข้อ ๒๓
.....
ข้อ ๒๔
.....
ข้อ ๒๕
.....
ข้อ ๒๖
.....
ข้อ ๒๗
.....
ข้อ ๒๘
.....
ข้อ ๒๙
.....
ข้อ ๓๐
.....
ข้อ ๓๑
.....
ข้อ ๓๒
.....
ข้อ ๓๓
.....
ข้อ ๓๔
.....
ข้อ ๓๕
.....
ข้อ ๓๖
.....
ข้อ ๓๗
.....
ข้อ ๓๘
.....
ข้อ ๓๙
.....
ข้อ ๔๐
.....
ข้อ ๔๑
.....
ข้อ ๔๒
.....
ข้อ ๔๓
.....
ข้อ ๔๔
.....
ข้อ ๔๕
.....
ข้อ ๔๖
.....
ข้อ ๔๗
.....
ข้อ ๔๘
.....
ข้อ ๔๙
.....
ข้อ ๕๐
.....
ข้อ ๕๑
.....
ข้อ ๕๒
.....
ข้อ ๕๓
.....
ข้อ ๕๔
.....
ข้อ ๕๕
.....
ข้อ ๕๖
.....
ข้อ ๕๗
.....
ข้อ ๕๘
.....
ข้อ ๕๙
.....
ข้อ ๖๐
.....
ข้อ ๖๑
.....
ข้อ ๖๒
.....
ข้อ ๖๓
.....
ข้อ ๖๔
.....
ข้อ ๖๕
.....
ข้อ ๖๖
.....
ข้อ ๖๗
.....
ข้อ ๖๘
.....
ข้อ ๖๙
.....
ข้อ ๗๐
.....
ข้อ ๗๑
.....
ข้อ ๗๒
.....
ข้อ ๗๓
.....
ข้อ ๗๔
.....
ข้อ ๗๕
.....
ข้อ ๗๖
.....
ข้อ ๗๗
.....
ข้อ ๗๘
.....
ข้อ ๗๙
.....
ข้อ ๘๐
.....
ข้อ ๘๑
.....
ข้อ ๘๒
.....
ข้อ ๘๓
.....
ข้อ ๘๔
.....
ข้อ ๘๕
.....
ข้อ ๘๖
.....
ข้อ ๘๗
.....
ข้อ ๘๘
.....
ข้อ ๘๙
.....
ข้อ ๙๐
.....
ข้อ ๙๑
.....
ข้อ ๙๒
.....
ข้อ ๙๓
.....
ข้อ ๙๔
.....
ข้อ ๙๕
.....
ข้อ ๙๖
.....
ข้อ ๙๗
.....
ข้อ ๙๘
.....
ข้อ ๙๙
.....
ข้อ ๑๐๐
.....

๔. จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

๕. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕. รายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่น

[illegible]

๖. การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่ / ใช้เฉพาะบุคคล
- ☐ เคยเผยแพร่เฉพาะในชุมชน
- ☐ มีการดูงานแล้วจากบุคคลภายนอกแล้ว.....ครั้ง/.....ราย
- ☐ มีการนำไปใช้
- ในพื้นที่เดียวกัน.....ราย - นอกพื้นที่.....ราย
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

๗. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม ได้รับการถ่ายทอดมาจาก
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้พัฒนาและต่อยอด
- แบบเดิม คือ
-
-
- ได้พัฒนาและต่อยอด คือ
-
-
- ☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/นวัตกรรมที่คิดค้นขึ้นมาใหม่

๘. วัตถุดิบที่ใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญา ซึ่งมีในพื้นที่ พื้นที่อื่นไม่มี ได้แก่

๑.
๒.
๓.

หมายเหตุ : กรณีภูมิปัญญา ในแต่ละสาขา มีข้อมูล / ผู้รู้มากกว่า ๑ คน ขอให้เพิ่มเติมแบบฟอร์ม

ใบความรู้ ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ภูมิปัญญา [พุม-] น. พื้นความรู้ ความสามารถ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๕๒ , หน้า ๘๒๖)

ท้องถิ่น น. ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ เช่น เวลาท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น ; (กฎ) พื้นที่ภายในเขตการปกครองของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล. (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๒ , หน้า ๕๑๑)

ภูมิปัญญา (wisdom) ความรอบรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ความสามารถทางพฤติกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (local wisdom) หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถทุกสิ่งทุกอย่างที่ท้องถิ่นคิด โดยผ่านกระบวนการศึกษาสังเกต คิดวิเคราะห์ จนเกิดปัญญา การเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขาต่างๆ เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาการจัดการองค์กร สาขาภาษาและวรรณกรรม สาขาศาสนาและประเพณี

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑๐ สาขา

๑. **สาขาเกษตรกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่างๆ ได้

๒. **สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม** หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตผล เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้

๓. **สาขาการแพทย์แผนไทย** หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔. **สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕. **สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน** หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

๖. **สาขาสวัสดิการ** หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคน ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๗. **สาขาศิลปกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ศิลปะมวยไทย เป็นต้น

๘. **สาขาการจัดการองค์กร** หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กรชุมชนต่างๆ ให้สามารถพัฒนา และบริหารองค์กรของตนเองได้ตามบทบาท และหน้าที่ขององค์กร เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มประมงพื้นบ้าน เป็นต้น

๙. **สาขาภาษาและวรรณกรรม** หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษาทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทยและการใช้ภาษา ตลอดทั้ง ด้านวรรณกรรมทุกประเภท เช่น การจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรต หนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้น

๑๐. **สาขาศาสนาและประเพณี** หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น เช่น อุทยานฯ น้ำตก สวนเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนป่า โบราณวัตถุ โบราณสถาน ฯลฯ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
๒. เพื่อให้ทราบศักยภาพของแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ตระหนักและอนุรักษ์ แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.
๒.
๓.

วิธีการ

๑. สอบถามเก็บข้อมูลจากพื้นที่จริงในท้องถิ่น
๒. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
๓. บันทึกใบงานละ ๑ สาขา

สิ่งที่ได้รับจากการทำใบงาน

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ใบงานที่ ๙
เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

แหล่งโบราณคดี

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน.....

☐ โบราณสถาน

☐ โบราณวัตถุ

ชื่อ (โบราณสถาน/โบราณวัตถุ).....

อายุ.....ปี.....

รูปร่าง.....สี.....ขนาด.....

บันทึกเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

แหล่งทรัพยากรที่สำคัญ (เช่น อุทยานฯ น้ำตก สวนเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์ สวนป่า ฯ)
ข้อมูลทรัพยากรที่สำคัญ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ในพื้นที่นั้นๆ

ชื่อ(แหล่งทรัพยากร).....

รายละเอียด..(ประวัติ ความสำคัญ อายุ การใช้ประโยชน์ การซ่อมแซมปรับปรุง ฯลฯ)

[illegible]

ใบความรู้ ใบงานที่ ๙

เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

โบราณคดี (อังกฤษ: Archaeology) คือ วิชาที่ว่าด้วย การศึกษาเรื่องราวในอดีตของมนุษย์ โดยผ่านทาง การศึกษาหลักฐานทางโบราณคดี ที่ได้มาจากการขุดค้น (โบราณวัตถุ) การขุดแต่ง (โบราณสถาน) และการศึกษา เอกสารทางประวัติศาสตร์ประเภทต่างๆ (ศิลาจารึก จดหมายเหตุ พงศาวดาร) โดยทั่วไป จะต้องใช้ศาสตร์ด้าน อื่นๆ ประกอบด้วยเพื่อให้เรื่องราวในอดีตของมนุษย์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ศาสตร์เหล่านั้น เช่น ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ธรณีวิทยา สัตววิทยา พฤกษศาสตร์ เรณูวิทยา การกำหนดอายุทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

แนวทางการศึกษาวิชาโบราณคดี โดยทั่วไปจำแนกได้ ๖ ลำดับคือ

๑. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารต่างๆ
๒. การออกสำรวจภาคสนาม
๓. การขุดสำรวจเพื่อประเมินความสำคัญของแหล่ง
๔. การขุดค้นทางโบราณคดี
๕. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการขุดค้น
๖. การสังเคราะห์ข้อมูล และ ตีความเรื่องราวของแหล่งโบราณคดีนั้นๆ

โบราณคดี มาจากคำสันสกฤต ๒ คำ คือ "ปุราณะ" (เก่า) สมาสกับ "คดี" (เรื่องราว) แปลตามรูปศัพท์ว่า "เรื่องราวเก่าแก่" ซึ่งมีนัยหมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวสมัยโบราณนั่นเอง

โบราณวัตถุ หมายความว่า สंहาริมทรัพย์ที่เป็นของโบราณ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น ตามธรรมชาติหรือที่เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของโบราณสถาน ซากมนุษย์หรือซากสัตว์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะ แห่งการประดิษฐ์หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของสंहาริมทรัพย์นั้นเป็นประโยชน์ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี **โบราณวัตถุ คือ** สิ่งของโบราณที่เคลื่อนที่ได้ เช่น พระพุทธรูป เทวรูป ศิลาจารึก มีอายุเก่ากว่า ๑๐๐ ปี ขึ้นไป

โบราณสถาน คือ อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้าง หรือโดยหลักฐาน เกี่ยวกับประวัติของอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นประโยชน์ในทางศิลปะประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีหรือโบราณสถาน หมายถึง สิ่งที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น โบสถ์ วิหาร วัง มีอายุเก่ากว่า ๑๐๐ ปี ขึ้นไป

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติหมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและมนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์ป่า แร่ธาตุ อากาศ มนุษย์ เป็นต้น ทรัพยากรธรรมชาติแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

๑. ทรัพยากรธรรมชาติใช้แล้วไม่หมดไป และยังคงอยู่ในสภาพเดิม เช่น อากาศ พลังงานจากดวงอาทิตย์ บางอย่างใช้แล้ว

สภาพเปลี่ยนแปลงไป เช่น ดิน น้ำ บางอย่างใช้แล้วสามารถเกิดทดแทนได้ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พืชพันธุ์ มนุษย์ เป็นต้น

๒. ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป ได้แก่ แร่ธาตุต่าง ๆ เช่น แร่เหล็ก น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ

ทะเบียนฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

(ชื่อชุมชน หมู่บ้าน ที่โรงเรียนตั้งอยู่).....

ตำบล/เขต.....อำเภอ.....จังหวัด.....

การสำรวจครั้งที่...../ ๒๕.....

ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ลักษณะวิสัย (เช่น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้รอเลื้อย ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของพืช (เช่น สี กลิ่น ยาง มีหนาม ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ

วิธีการบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

๑. รหัสพรรณไม้

ข้อมูลในช่องข้อมูลแรกของทะเบียนพรรณไม้จะเป็นรหัสพรรณไม้ของพืชชนิดนั้น ดังตัวอย่างข้างล่าง

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้น เรียก)	ลักษณะวิสัย (เช่น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้ เลื้อย ไม้รอเลื้อย ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของพืช (เช่น สี กลิ่น ยาง มี หนาม ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓- ๐๐๑/๓	มะเว่อ	ไม้พุ่ม	ทั้งต้นมีกลิ่นน้ำมัน หอมระเหย มีหนาม ตามลำต้น ผลขาด ใหญ่ น้ำผลสุกมีรส เปรี้ยว	ผล น้ำน้ำผลสุกมาประกอบ อาหาร เช่น ลาบ ก้อย ต้มยำ ใบ นำมาหั่นใส่ก้อย	บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๓ บ้านหนอง ขอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ. นครราชสีมา	

ตัวอย่างรหัสพรรณไม้ที่บันทึกอย่างสมบูรณ์ เช่น ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓

- ๘ คือ รหัสกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
- ๖๓๐๒๐๐๗ คือ รหัสหมายเลขสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๐๓ คือ รหัสหมายเลขหมู่บ้าน
- ๐๐๑ คือ รหัสชนิดพรรณไม้
- /๓ คือ รหัสจำนวนพรรณไม้ที่สำรวจ

๒. ชื่อพื้นเมือง

ข้อมูลในส่วนถัดมานี้จะเป็นชื่อพื้นเมือง ซึ่งเป็นชื่อที่เรียกพืชนั้นๆในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจทำการบันทึกมาเพียงชื่อเดียว หรืออาจบันทึกมาหลายชื่อแต่ชื่อแรกควรจะเป็นชื่อที่นิยมเรียกทั่วไปในท้องถิ่นของโรงเรียนนั้นๆ ดังตัวอย่าง

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ลักษณะวิสัย (เช่น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้รอเลื้อย ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของพืช (เช่น สี กลิ่น ยาง มีหนาม ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓	มะเว่อ	ไม้พุ่ม	ทั้งต้นมีกลิ่นน้ำมันหอมระเหย มีหนามตามลำต้น ผลขนาดใหญ่ น้ำผลสุกมีรสเปรี้ยว	ผล นำน้ำผลสุกมาประกอบอาหาร เช่น ลาบ ก้อย ต้มยำ ใบ นำมาหั่นใส่ก้อย	บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๓ บ้านหนองขอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	

๓. ลักษณะวิสัย

เป็นลักษณะที่สังเกตได้จากพืชนั้นๆ ว่าเป็น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้รอเลื้อย ไม้ล้มลุก ฯลฯ ถ้าเป็นพืชวงศ์หญ้า เช่น ข้าว ข้าวโพด จะมีลักษณะวิสัยเป็นหญ้า ยกเว้นพวกไมไผ่ จะมีลักษณะวิสัยเป็น ไม้ไผ่ นอกจากนี้พวกวงศ์ปาล์ม เช่น มะพร้าว หมาก หวาย จะมีลักษณะวิสัยเป็น ปาล์ม และพืชพวกเฟิร์น จะมีลักษณะวิสัยเป็นเฟิร์น

๔. ลักษณะเด่นของพืช

คือลักษณะเด่นของพืชนั้นๆ ที่จะช่วยบอกว่าพืชนั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากพืชอื่นอย่างไร และทำให้ทราบว่าพืชนั้นเป็นพืชชนิดใด เช่น สีของดอกและผล สีสันยาง ซึ่งการบันทึกลักษณะเด่นของพืชมาด้วยนั้น จะช่วยในการระบุชนิดของพืช โดยเฉพาะพืชที่เป็นชนิดต่างกันแต่มีชื่อเหมือนกันนี้ควรระวังการสับสนระหว่างลักษณะเด่นกับประโยชน์ของพืช เช่น ใช้เป็นไม้ประดับ ใช้เป็นไม้คลุมดิน ใช้รักษาโรค ฯลฯ ข้อความเหล่านี้ไม่ใช่ลักษณะเด่นของพืช แต่เป็นประโยชน์ของพืชนั้นๆ

๕. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาเพื่อการดำรงชีพ เช่น ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับการทำมาหากิน เช่น ใช้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการล่าสัตว์ จับสัตว์ หาของป่า ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ใช้ในการสร้างบ้านเรือน ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับด้านวัฒนธรรมด้านโภชนาการ ด้านอาหาร วิธีการปรุง หรือการถนอมอาหาร ภูมิปัญญาเกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่ม หรือการรักษาโรค เช่น การนำสมุนไพร มาใช้เป็นตัวยา การผสมยา วิธีปรุงยา การใช้ยารักษาโรคในคน หรือโรคในสัตว์

๖. บริเวณที่พบ

การบันทึกบริเวณที่พบพืชนั้นๆว่าอยู่ที่บริเวณใดบ้างจะเป็นประโยชน์ในการทำแผนผังแสดงที่ตั้งพรรณไม้ในบริเวณท้องถิ่นนั้นๆ

๗. หมายเหตุ

บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ. **ทะเบียนพรรณไม้**. เอกสารงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ก๗-๐๐๕. กรุงเทพฯ. ๖ น.

สายันต์ ไพเราะญจิตร.๒๕๕๐.การจัดการทรัพยากรทางโบราณคดีในงานพัฒนาชุมชน.โครงการหนังสือโบราณคดีในงานพัฒนาชุมชน.กรุงเทพฯ. ๖๙ น.

ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

(ชื่อชุมชน หมู่บ้าน ที่โรงเรียนตั้งอยู่).....

ตำบล/เขต.....อำเภอ.....จังหวัด.....

การสำรวจครั้งที่...../ ๒๕.....

ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสพันธุ์สัตว์	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูก ด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของสัตว์ (เช่น ขนาด,สี,รูปร่างลำตัว ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษา โรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ

วิธีการบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

๑. รหัสพันธุ์สัตว์

ข้อมูลในช่องข้อมูลแรกของทะเบียนพันธุ์สัตว์จะเป็นรหัสพันธุ์สัตว์ชนิดนั้น ดังตัวอย่างข้างล่าง

รหัสพันธุ์สัตว์	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูก ด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของสัตว์ (เช่น ขนาด,สี,รูปร่าง ลำตัว ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษา โรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓- ๐๐๑/๑๔	โคนม	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	มีเต้านมขนาดใหญ่ ให้น้ำนมมาก	นํ้ามนำไปผลิตเป็น นมโคสดแท้	บ้านเลขที่ ๒๐๖/๕ หมู่ ๓ บ้านหนองขอน ต. คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ. นครราชสีมา	

ตัวอย่างรหัสพันธุ์สัตว์ที่บันทึกอย่างสมบูรณ์ เช่น ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๑๔

- ๘ คือ รหัสกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
- ๖๓๐๒๐๐๗ คือ รหัสหมายเลขสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๐๓ คือ รหัสหมายเลขหมู่บ้าน
- ๐๐๑ คือ รหัสชนิดพันธุ์สัตว์
- /๑๔ คือ รหัสจำนวนพันธุ์สัตว์ที่สำรวจพบ

๒. ชื่อพื้นเมือง

ข้อมูลในส่วนถัดมานี้จะเป็นชื่อพื้นเมือง ซึ่งเป็นชื่อที่เรียกสัตว์นั้นๆในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจทำการบันทึกมาเพียงชื่อเดียว หรืออาจบันทึกมาหลายชื่อแต่ชื่อแรกควรจะเป็นชื่อที่นิยมเรียกทั่วไปในท้องถิ่นของโรงเรียนนั้นๆ ดังตัวอย่าง

รหัสพันธุ์สัตว์	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้น เรียก)	ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยง ลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่ง บกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของสัตว์ (เช่น ขนาด,สี,รูปร่าง ลำตัว ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓- ๐๐๑/๑๔	โคนม	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	มีเต้านมขนาดใหญ่ ให้น้ำนมมาก	นํ้ามนํ้าไปผลิตเป็นนมโคสด แท้	บ้านเลขที่ ๒๐๖/๕ หมู่ ๓ บ้านหนองซอน ต. คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ. นครราชสีมา	

๓. ประเภท

เป็นลักษณะที่สังเกตได้จากสัตว์นั้นๆ ว่าเป็น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก

๔. ลักษณะเด่นของสัตว์

คือลักษณะเด่นของสัตว์นั้นๆ ที่จะช่วยบอกว่าสัตว์นั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากสัตว์อื่นอย่างไร และทำให้ทราบว่าสัตว์นั้นเป็นสัตว์ชนิดใด

๕. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาเพื่อการดำรงชีพ เช่น ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับการทำมาหากิน เช่น ใช้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการล่าสัตว์ จับสัตว์ หาของป่า ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ใช้ในการสร้าง บ้านเรือน ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับด้านวัฒนธรรมด้านโภชนาการ ด้านอาหาร วิธีการปรุง หรือการถนอมอาหาร ภูมิปัญญาเกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่ม หรือยารักษาโรค เช่นการนำสมุนไพร มาใช้ เป็นตัวยา การผสมยา วิธีปรุงยา การใช้ยารักษาโรคในคน หรือโรคในสัตว์

๖. บริเวณที่พบ

การบันทึกบริเวณที่พบพืชนั้นๆว่าอยู่ที่บริเวณใดบ้างจะเป็นประโยชน์ในการทำแผนผังแสดงที่ตั้งพรรณไม้ในบริเวณท้องถิ่นนั้นๆ

๗. หมายเหตุ

บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม

ทะเบียนชีวภาพอื่นๆในชุมชน

(ชื่อชุมชน หมู่บ้าน ที่โรงเรียนตั้งอยู่).....

ตำบล/เขต.....อำเภอ.....จังหวัด.....

การสำรวจครั้งที่...../ ๒๕.....

ทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้น เรียก)	ประเภท (เช่น เห็ด,รา,สาหร่าย ,ไลเคน ฯลฯ)	ลักษณะเด่น (เช่น สี,ความหนาแน่น ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ

วิธีการบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชน

๑. รหัสชีวภาพอื่นๆ

ข้อมูลในช่องข้อมูลแรกของทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชนจะเป็นรหัสชีวภาพอื่นๆ ของชีวภาพนั้น ดังตัวอย่างข้างล่าง

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้น เรียก)	ประเภท (เช่น เห็ด,รา, สาหร่าย,ไล เคน ฯลฯ)	ลักษณะเด่น (เช่น สี,ความหนาแน่น ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญา ท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓- ๐๐๑/๓	เห็ดโคนเล็ก เห็ดโคน หมู	เห็ด	ทุกส่วนมีสีขาว มี สปอร์	ทุกส่วนนำมาเป็น อาหาร รสหวาน	หมู่ ๓ บ้านหนองซอน ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา (ป่าชุมชน โคกป่าช้าเก่าทางทิศใต้ ของหมู่บ้านห่างจากบ้านประมาณ ๘๐๐ เมตร)	

ตัวอย่างรหัสชีวภาพอื่นๆ ที่บันทึกอย่างสมบูรณ์ เช่น ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑/๓

- ๘
- คือ รหัสกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
- ๖๓๐๒๐๐๗
- คือ รหัสหมายเลขสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๐๓
- คือ รหัสหมายเลขหมู่บ้าน
- ๐๐๑
- คือ รหัสชนิดของชีวภาพอื่นๆ
- /๓
- คือ รหัสจำนวนชีวภาพอื่นๆที่สำรวจพบ

๒. ชื่อพื้นเมือง

ข้อมูลในส่วนถัดมานี้จะเป็นชื่อพื้นเมือง ซึ่งเป็นชื่อที่เรียกชีวภาพอื่นๆ นั้นๆ ในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจทำการบันทึกมาเพียงชื่อเดียว หรืออาจบันทึกมาหลายชื่อแต่ชื่อแรกควรจะเป็นชื่อที่นิยมเรียกทั่วไปในท้องถิ่นของโรงเรียนนั้นๆ ดังตัวอย่าง

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้น เรียก)	ประเภท (เช่น เห็ด,รา, สาหร่าย,ไล เคน ฯลฯ)	ลักษณะเด่น (เช่น สี,ความ หนาแน่น ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญา ท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓- ๐๐๑/๓	เห็ดโคนเล็ก เห็ดโคนหมู่	เห็ด	ทุกส่วนมีสีขา วมีสปอร์	ทุกส่วนนำมาเป็น อาหาร รสหวาน	หมู่ ๓ บ้านหนองขอน ต.คลองไผ่ อ.สี คิ้ว จ.นครราชสีมา (ป่าชุมชน โคกป่าช้า เก่าทางทิศใต้ของหมู่บ้านห่างจากบ้าน ประมาณ ๘๐๐ เมตร)	

๓. ประเภท

เป็นลักษณะที่สังเกตได้จากชีวภาพอื่นๆนั้นๆ เช่น เห็ด รา สาหร่าย ไลเคน ฯลฯ

๔. ลักษณะเด่น

คือลักษณะเด่นของชีวภาพอื่นๆ นั้นๆ ที่จะช่วยบอกว่าชีวภาพอื่นๆ นั้นมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

๕. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลภูมิปัญญาเพื่อการดำรงชีพ เช่น ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับด้านวัฒนธรรมด้านโภชนาการ ด้านอาหาร วิธีการปรุง หรือการถนอมอาหาร หรือภูมิปัญญาการทำการรักษาโรค เช่น การนำมาใช้เป็นตัวยา การผสมยา วิธีปรุงยา การใช้ยารักษาโรคในคน หรือโรคในสัตว์

๖. บริเวณที่พบ

การบันทึกบริเวณที่พบชีวภาพอื่นๆ นั้นๆ ว่าอยู่ที่บริเวณใดบ้างจะเป็นประโยชน์ในการทำแผนผังแสดงที่ตั้งพรรณไม้ในบริเวณท้องถิ่นนั้นๆ

๗. หมายเหตุ

บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม

ทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

(ชื่อชุมชน หมู่บ้าน ที่โรงเรียนตั้งอยู่).....

ตำบล/เขต.....อำเภอ.....จังหวัด.....

การสำรวจครั้งที่...../ ๒๕.....

ทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสภูมิปัญญา	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นของภูมิปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ

วิธีการบันทึกข้อมูลลงในทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

๑. รหัสภูมิปัญญา

ข้อมูลในช่องข้อมูลแรกของทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน จะเป็นรหัสภูมิปัญญาของภูมิปัญญานั้น ดังตัวอย่างข้างล่าง

รหัสภูมิปัญญา	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นของภูมิปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑	หมอู๋	แพทย์แผนไทย	นายสง่า จุฬารมย์	ใช้เข็มสักตามง่ามมือ ง่ามเท้า โดยที่ไม่ต้องถามว่าจะเป็นรูปประเภทไหนก็สามารถรักษาได้ใช้เวลา ๕ นาที	ใช้สมุนไพรในการรักษา โดยวิธีการใช้เข็มสักหรือสมุนไพรทา	๑๔ หมู่ที่ ๓ ต. ห้วยแถลง อ. ห้วยแถลง จ. นครราชสีมา	

ตัวอย่างรหัสภูมิปัญญา ที่บันทึกอย่างสมบูรณ์ เช่น ๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑

- ๘ คือ รหัสกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
- ๖๓๐๒๐๐๗ คือ รหัสหมายเลขสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๐๓ คือ รหัสหมายเลขหมู่บ้าน
- ๐๐๑ คือ รหัสของภูมิปัญญา

๒. ชื่อภูมิปัญญา

ข้อมูลในส่วนถัดมานี้จะเป็นชื่อภูมิปัญญา ซึ่งเป็นชื่อที่เรียกภูมิปัญญา นั้นๆ ในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกันออกไป ซึ่งทำการบันทึกชื่อที่นิยมเรียกทั่วไปในท้องถิ่นนั้นๆ ดังตัวอย่าง

รหัสภูมิปัญญา	ชื่อภูมิปัญญา	สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	จุดเด่นของภูมิปัญญา	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
๘-๖๓๐๒๐๐๗-๐๓-๐๐๑	หมองู	แพทย์แผนไทย	นายสง่า จุฬารมย์	ใช้เข็มสักตามง่ามมือ ง่ามเท้า โดยที่ไม่ต้องถามว่าจะเจ็บงู ประเภทไหนก็สามารถรักษาได้ใช้เวลา ๕ นาที	ใช้สมุนไพรในการรักษา โดยวิธีการใช้เข็มสักหรือสมุนไพรทา	๑๔ หมู่ที่ ๓ ต. ห้วยแถลง อ. ห้วยแถลง จ. นครราชสีมา	

๓. สาขา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถแบ่งได้ ๑๐ สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน สาขาสวัสดิการ สาขาศิลปกรรม สาขาการจัดการองค์กร สาขาภาษาและวรรณกรรม และสาขาศาสนาและประเพณี

๔. เจ้าของภูมิปัญญา

คือเจ้าของภูมิปัญญานั้นๆ

๕. จุดเด่นของภูมิปัญญา

คือจุดเด่นของภูมิปัญญานั้นๆ ที่จะช่วยบอกว่าภูมิปัญญานั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากภูมิปัญญาอื่นอย่างไร และสามารถจัดจำแนกสาขาของภูมิปัญญา นั้นๆได้

๖. ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายละเอียดของภูมิปัญญา (องค์ความรู้ ความสามารถทุกสิ่งทุกอย่างที่ท้องถิ่นคิด โดยผ่านกระบวนการศึกษาสังเกต คิดวิเคราะห์ จนเกิดปัญญา)

๗. บริเวณที่พบ

การบันทึกบริเวณที่พบภูมิปัญญานั้นๆ ว่าอยู่ที่บริเวณใด

๘. หมายเหตุ

บันทึกข้อมูลอื่นๆ ที่พบเพิ่มเติม

ตัวอย่างการขึ้นทะเบียนทรัพยากร

การสำรวจครั้งที่...../ ๒๕.....

ทะเบียนพรรณไม้ชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสพรรณไม้	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ลักษณะวิสัย (เช่น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้ เลื้อย ไม้รอเลื้อย ฯ)	ลักษณะเด่นของ พืช (เช่น สี กลิ่น น้ำ ยาง หนาม ฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
8-302010-01- 001/3600	มะตูม	ไม้ต้น	กิ่งมีหนาม, ผลมีน้ำยาง , มีกลิ่นหอม	ยอดใบใช้เป็นอาหาร, ผลแปรรูป เป็นเครื่องดื่ม เชื่อมหรือเชื่อม เป็นของหวาน, ใช้เป็นยาระบาย ช่วยย่อย, เปลือกยับยั้งการ เจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรีย	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรม พืชฯ	
8-302010-01- 002/19	ตะขบตาควาย	ไม้ต้น	มีผลใหญ่ขนาดเท่ากับ เหรียญสิบ, ผลสุกมีสี ดำอมม่วง	ผลสุกใช้รับประทาน, เป็นยา ระบาย	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรม พืชฯ	
8-302010-01- 003/300	มะกอกโอลีฟ	????	ลำต้นสีเทา, ดอกสีขาว , มีกลิ่นหอม	ผลใช้ประกอบอาหาร, สกัดเป็น น้ำมันใช้แทนน้ำมันพืชและสัตัว ได้	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรม พืชฯ	เป็นไม้ที่ นำเข้ามาจาก ต่างประเทศ

8-302010-01-001/50	ผักเชียงดา	ไม้เลื้อย	ลำต้นเป็นร่อง ใบรูปหัวใจ มียางใส	ยอดใช้เป็นอาหาร นำมาลวกจิ้ม น้ำพริก ใบใช้ทำชา บรรเทาโรคเบาหวาน	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ	
8-302010-01-002/20	ผักข้าว	ไม้เลื้อย	ผลมีหนาม ผลสุกจะมีสีส้มจัด ต้นเป็นเถาเลื้อย	ใบอ่อน ยอด ผลอ่อน นำมาประกอบอาหาร ผลสุกรับประทานสด มีรสหวาน ป้องกันโรคมะเร็ง	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ	
8-302010-01-003/100	ผักหวาน	ไม้ต้น	ลำต้นตั้งตรง ใบเป็นมันสีเขียวทอง	ยอดนำมาปรุงอาหาร เช่น แกงใส่ไข่มดแดง,ใส่ปลากรอบ	บ้านเลขที่ 84/8 ม.1 ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
8-302010-01-001/100	ผักหวานป่า	ไม้ต้น	ใบมีขนาดเล็กสีเหลือง ลำต้นสีขาวเทา	เป็นอาหารใช้ใบและยอดอ่อนประกอบอาหาร	บ้านเลขที่ 84/8 ม.1 ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
8-302010-03-003/80,000	มันสำปะหลัง	ไม้พุ่ม	ใบมี 5-7 แฉก ลำต้นเป็นปุ่ม ความสูงของลำต้น 1.5 เมตร วัดรอบต้นขนาด 7-8 ซม.	เป็นพืชเศรษฐกิจ, หัวนำมาแปรรูปเป็นแป้งมัน, ปួយหมัก, อาหารสัตว์ และใบนำมาตากแห้งเป็นอาหารสัตว์	บ้านเลขที่ 84/8 ม.1 ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	

การสำรวจครั้งที่...../ ๒๕.....

ทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสชีวภาพอื่นๆ	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้น เรียก)	ประเภท	ลักษณะเด่น	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
8-302010-01-001	ไลเคน	ไลเคน	เป็นแผ่นสีขาวเขียว เกาะตามต้นไม้	-	ศูนย์ อพ.สธ.ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
8-3020-10-003-002/1	แห่นาง	สาหร่าย	เป็นเฟิร์นน้ำขนาดเล็ก ต้นแก่เป็นสีแดงคล้ำ ใบลอยน้ำ รากและต้นอยู่ใต้น้ำ	ช่วยเพิ่มออกซิเจนในน้ำ เป็นที่พักของลูกสัตว์น้ำ เป็นอาหารของเป็ด ใช้เป็นปุ๋ย	ศูนย์ อพ.สธ.ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
8-3020-10-003-002/4	เห็ดโคน	เชื้อรา	มีกลิ่นเฉพาะตัว,พบบริเวณจอมปลวก	เป็นอาหาร,แก้อาเจียน แก้อาการท้องอืด	ศูนย์ อพ.สธ.ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	

การสำรวจครั้งที่...../ ๒๕.....

ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน อำเภอ จังหวัด.....

รหัสพันธุ์สัตว์	ชื่อพื้นเมือง (ชื่อที่ท้องถิ่นนั้นเรียก)	ประเภท (เช่น สัตว์น้ำ สัตว์เลี้ยง ลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์ครึ่ง บกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ)	ลักษณะเด่นของสัตว์ (เช่น รูปร่าง เขา สี ฯลฯ)	ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น เป็นอาหาร ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ)	บริเวณที่พบ (ระบุ ชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด)	หมายเหตุ
8-302010-01-001/7	ควายพันธุ์พื้นเมือง	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	มีสีขาวคาดใต้ลำคอ ลักษณะตัวใหญ่(ตัวผู้)	ใช้ประกอบอาหาร(เนื้อ) เลี้ยง เพื่อใช้แรงงาน มูลสามารถ นำมาทำปุ๋ย	อพ.สธ.	
8-302010-01-002/60	วัวพันธุ์พื้นเมือง	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	ตัวเล็ก เตี้ย มีรูปใบโพธิ์ตรง กลางศรีษะ(เปรียบเทียบกับ พันธุ์ทั่วไป)	ใช้ประกอบอาหาร(เนื้อ) มูล สามารถนำมาทำปุ๋ย	อพ.สธ.	
8-302010-01-003/300	ไล่เดือนขี้ตาแร่	สัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง (สัตว์หน้าดิน)	ตัวเล็ก สีแดง ระบุขนาด	ใช้เป็นธาตุอาหารของพืช (เหยี่ยวไล่เดือน ขี้ไล่เดือน)	อพ.สธ.	

8-302010-01-001	ไส้เดือนแดง	สัตว์เลื้อยคลาน	ลำตัวเล็ก มีสีแดง ผิวมันวามเมื่อกระทบกับแสงแดด	มุลนำมาทำปุ๋ย น้ำเยี่ยวไส้เดือนนำมาทำปุ๋ยทางใบ	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ ม.1 ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
	กระป๋อง(ควาย)	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม	ตัวโต มีผิวสีดำ ขนใต้คอ มีสีขาว เขายาวสวยงาม	เลี้ยงเพื่อใช้แรงงาน นำมูลมาทำปุ๋ยคอก และเชิงเศรษฐกิจ	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ ม.1 ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
	วัว	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม	ตัวเล็กล้นเมื่อเทียบกับวัวพันธ์ต่างประเทศ	เป็นสัตว์เลี้ยงเพื่ออนุรักษ์พันธุ์ และเชิงเศรษฐกิจ	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ ม.1 ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	
8-302010-03-003/25	ไก่พื้นบ้าน	สัตว์ปีก	ขายาว เนื้อแน่น ออก ป่าน	เนื้อเป็นอาหาร ต้ม แกง	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ ม.1 ต.คลองไผ่ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	

ตัวอย่าง

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ
เลขที่รับ.....
วันที่.....
เวลา.....

ที่ นน ๗๙๐๐๔/๘๒๗๕

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ
อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ๕๕๑๖๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การเข้าร่วมสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

เรียน เลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานคณะกรรมการและอนุกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีฐานทรัพยากรท้องถิ่น (อพ.สธ.) ตำบลเปือ จำนวน ๑ ชุด
๒. ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลเปือเรื่องคณะกรรมการฯ จำนวน ๑ ชุด
๓. แผนที่และข้อมูลฐานองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ จำนวน ๒ ฉบับ

เนื่องด้วยทางองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ตำบลเปือ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ได้รับทราบการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ที่ทรงสืบทอดงานอนุรักษ์ทรัพยากรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความศรัทธาในพระราชดำริที่ทรงทำเพื่อผลประโยชน์แก่คนไทย จึงได้ร่วมประชุมทุกภาคส่วนในตำบลเปือ ในการที่จะสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินกิจกรรมต่างๆของโครงการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เพื่อที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรตำบลเปือ อย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ร่วมสนองพระราชดำริต่อไปด้วย จัก
ขอพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอประทานเสนอ ด.ธ.ว. ในฐานะผู้อำนวยการ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เพื่อโปรดอนุมัติ

การจะควรประการใดแล้วแต่จะโปรด

(นายพรชัย จุฑามาศ)

๒๕๓๓ ๒๕๕๐

ขอแสดงความนับถือ

(นายชิตร์ ชอระสี)

รองนายกฯ ปฏิบัติราชการแทน
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ

ส่วนการศึกษา

โทร. ๐-๕๕๗๙-๘๗๒๔-๕

รายงานการประชุมคณะกรรมการ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลเปือ

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ

ผู้มาประชุม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	ลายมือชื่อ
๑	นายสวัสดิ์ รัตนกุลชัย	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ	สวัสดิ์ รัตนกุลชัย
๒	นายวิโรจน์ อุดนัน	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ	วิโรจน์ อุดนัน
๓	นางบานเย็น ยาวิไชย	นักบริหารส่วนการศึกษา	บานเย็น ยาวิไชย
๔	นางดวงทิพย์ จิตตรง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ดวงทิพย์ จิตตรง
๕	นางสาวกชกร พุทธรักษ์	เจ้าพนักงานธุรการ	กชกร พุทธรักษ์
๖	นายชูศักดิ์ ศิริวัฒนศักดิ์	ครูโรงเรียนชุมชนรัชดาภิเษกมิตรภาพ ๑๑๕	ชูศักดิ์ ศิริวัฒนศักดิ์
๗	นายสมพร อ่อนสุวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองผูก	สมพร อ่อนสุวรรณ
๘	นางมลฤดี เตชะตา	ครูโรงเรียนพระธาตุพิทยาคม	มลฤดี เตชะตา
๙	นางนภารัตน์ สิงห์ชนะ	ครูโรงเรียนน้ำอ้อ	นภารัตน์ สิงห์ชนะ
๑๐	นางจินตนา หมั่นคำเรือง	ครูโรงเรียนบ้านดอนสบเปือ	จินตนา หมั่นคำเรือง
๑๑	นางกรกช กองคำ	ครูโรงเรียนบ้านหนองผูก	กรกช กองคำ
๑๒	นางกานดา ศรีเรือง	ครูโรงเรียนเชียงกลาง"ประชาพัฒนา"	กานดา ศรีเรือง
๑๓	นายสกล ประดิษฐ์ชัยสกุล	คณะกรรมการกลุ่มป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	สกล ประดิษฐ์ชัยสกุล
๑๔	ด.ต.สุพจน์ แสงคำ	คณะกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	สุพจน์ แสงคำ
๑๕	นายฉัตรชัย จิตตรง	ประธานอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	ฉัตรชัย จิตตรง
๑๖	นายบุญเลิศ ยศอาลัย	คณะกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	บุญเลิศ ยศอาลัย
๑๗	นายสมบูรณ์ ใจปิง	คณะกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	สมบูรณ์ ใจปิง
๑๘	นายพินิจ หน่อท้าว	คณะกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	พินิจ หน่อท้าว
๑๙	นายสถิต หน่อท้าว	คณะกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	สถิต หน่อท้าว
๒๐	นายเกรียงไกร กำทอง	คณะกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	เกรียงไกร กำทอง
๒๑	นายบุญแต่ง จันทร์ทะรัตน	คณะกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม	บุญแต่ง จันทร์ทะรัตน
๒๒	นายประพันธ์ สมฤทธิ์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	ประพันธ์ สมฤทธิ์
๒๓	นายชัชวาล สิงห์ชนะ	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	ชัชวาล สิงห์ชนะ
๒๔	นายสมมิตร ไชคำ	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	สมมิตร ไชคำ
๒๕	นายคำ ยศอาลัย	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	คำ ยศอาลัย
๒๖	นายเสนย์ คำสุข	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	เสนย์ คำสุข
๒๗	นางฟองจันทร์ ไชคำ	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	ฟองคำ ไชคำ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง/หน่วยงาน	ลายมือชื่อ	
๒๘	นายถนัด	คำยันต์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	ถนัด	คำยันต์
๒๙	นายสงัด	คำวงศ์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	สงัด	คำวงศ์
๓๐	นายชุมพล	สุริยะสาร	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	ชุมพล	สุริยะสาร
๓๑	ด.ต.อำพร	ไชยธรรณ์	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	อำพร	ไชยธรรณ์
๓๒	นายเนตร	อะทะไชย	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	เนตร	อะทะไชย
๓๓	นายแก่น	ใจปิง	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	แก่น	ใจปิง
๓๔	นายตัน	ใจปิง	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	ตัน	ใจปิง
๓๕	นายสมควร	ฝีปากเพราะ	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	สมควร	ฝีปากเพราะ
๓๖	นายวิเชียร	โนราช	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	วิเชียร	โนราช
๓๗	นายชัชวาล	สิงห์ชนะ	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	ชัชวาล	สิงห์ชนะ
๓๘	นายประเสริฐ	สิงห์ชนะ	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	ประเสริฐ	สิงห์ชนะ
๓๙	นายโสภณ	คำวงศ์	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	โสภณ	คำวงศ์
๔๐	นายสนิท	จิตตรง	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	สนิท	จิตตรง
๔๑	นายเจริญ	โทปรีนทร์	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	เจริญ	โทปรีนทร์
๔๒	นายบุญยงค์	สุทธิสวัสดิ์โสภณ	คณะกรรมการกลุ่มอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	บุญยงค์	สุทธิสวัสดิ์โสภณ
๔๓	นางสาวรีย์	วรรณสอน	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	สาวรีย์	วรรณสอน
๔๔	นายสถิต	หน่อท้าว	ประธานคณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	ถนัด	คำยันต์
๔๕	นายบุญแต่ง	จันทร์ทะรัตน	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	บุญแต่ง	จันทร์ทะรัตน
๔๖	นายบุญเลิศ	ยศาลัย	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	บุญเลิศ	ยศาลัย
๔๗	นายสมบุรณ์	ใจปิง	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	สมบุรณ์	ใจปิง
๔๘	นางยุพิน	หน่อท้าว	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	ยุพิน	หน่อท้าว
๔๙	นางจันทร์จิรา	ตีบบุญศรี	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	จันทร์จิรา	ตีบบุญศรี
๕๐	น.ส.ทิวรัตน์	แปงอุด	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	ทิวรัตน์	แปงอุด
๕๑	นางพัชราภรณ์	เหล็กเพชร	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	พัชราภรณ์	เหล็กเพชร
๕๒	น.ส.สุมาลี	สุโรพันธ์	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	สุมาลี	สุโรพันธ์
๕๓	นางขวัญใจ	พลจร	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	ขวัญใจ	พลจร
๕๔	นางบุญคุ้ม	โนราช	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	บุญคุ้ม	โนราช
๕๕	นางศรียา	โนราช	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	ศรียา	โนราช
๕๖	นางศรีนวล	ยศาลัย	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	ศรีนวล	ยศาลัย
๕๗	นางอุไรวรรณ	ชายดอย	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	อุไรวรรณ	ชายดอย
๕๘	นางคำแพง	ณ น่าน	คณะกรรมการกลุ่มฮักเมืองเปือ	คำแพง	ณ น่าน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	ลายมือชื่อ
๕๙	นายโสภณ ยศอาลัย	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	โสภณ ยศอาลัย
๖๐	นายทอง ศิริคำวงศ์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	ทอง ศิริคำวงศ์
๖๑	นายสุกิจ คำวงศ์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	สุกิจ คำวงศ์
๖๒	นายศักดิ์ ใจปิง	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	ศักดิ์ ใจปิง
๖๓	นายประดิษฐ์ จิตตรง	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	ประดิษฐ์ จิตตรง
๖๔	นางบัวผิน วิทา	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	บัวผิน วิทา
๖๕	นางคำซอน สมุทรอาลัย	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	คำซอน สมุทรอาลัย
๖๖	นายณรงค์ชัย ศิริคำวงศ์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	ณรงค์ชัย ศิริคำวงศ์
๖๗	นางเครือวัน สุโรพันธ์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	เครือวัน สุโรพันธ์
๖๘	นายสมศักดิ์ สมฤทธิ์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	สมศักดิ์ สมฤทธิ์
๖๙	นางแดง จิตตรง	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	แดง จิตตรง
๗๐	นางสุนีย์ ฝิปากเพระ	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาพืชไร่ พืชสวนและปศุสัตว์	สุนีย์ ฝิปากเพระ
๗๑	นายสถิต สุทธการ	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	สถิต สุทธการ
๗๒	นายจ้านง โนราช	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	จ้านง โนราช
๗๓	นายเชียว โนราช	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	เชียว โนราช
๗๔	นายทองคำ ใจน้อย	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	ทองคำ ใจน้อย
๗๕	นายดี แสงอุด	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	ดี แสงอุด
๗๖	นายอำนวย สุโรพันธ์	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	อำนวย สุโรพันธ์
๗๗	นายสกุล ประดิษฐ์ชัยสกุล	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	สกุล ประดิษฐ์ชัยสกุล
๗๘	นายสนิท หน่อท้าว	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	สนิท หน่อท้าว
๗๙	นายชื่น ตันกุละ	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	ชื่น ตันกุละ
๘๐	นายตัน แสงอุด	คณะกรรมการกลุ่มพัฒนาดิน	ตัน แสงอุด

เริ่มประชุม

เวลา ๐๘.๓๐ น. โดยมีนายสวัสดิ์ รัตนกมลชัย ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ เป็นประธานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑

เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องด้วยทางองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ได้เข้าร่วมประชุมวิชาการและนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนระดับภูมิภาคครั้งที่ ๒ ในงาน อพ.สธ.แม่โจ้ ภูมิปัญญาเกษตรแห่งแผ่นดิน ระหว่าง วันที่ ๒๑ - ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและเพื่อให้เยาวชน ประชาชน นักวิชาการ ภาคเอกชนและผู้กำหนดนโยบาย ได้เห็นการดำเนินงานและปัจจัยที่ใช้ในการเรียนรู้ธรรมชาติแห่ง

ชีวิต สรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว ประโยชน์แท้แก่มหาชน นำไปสู่การผันสุวัถีใหม่ในฐานไทย องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ได้รับทราบการดำเนินงานโครงการฯ จึงใคร่แจ้งประชุมทุกภาคส่วนในตำบลเปือในวันนี้ เข้าร่วมในการสนองพระราชดำรินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารีต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒

เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

การดำเนินการ”โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ได้ดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกิจกรรมดังนี้

๑. ปกป้องพันธุกรรมพืช
๒. สำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช
๓. ปลูกรักษาพันธุกรรมพืช
๔. อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช
๕. ศูนย์ข้อมูลทรัพยากร
๖. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
๗. กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ได้ขับเคลื่อนโครงการฯไปแล้วดังนี้

๑. จัดเตรียมโครงการ

- ประชุมวางแผนการดำเนินโครงการ
- จัดตั้งงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ จำนวน ๑,๖๔๐,๐๐๐ บาท และงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรอื่นๆ ฯลฯ

๒. คัดเลือกพื้นที่ดินเพื่อดำเนินกิจกรรม

ได้คัดเลือกบริเวณพื้นที่ๆจะทำการอนุรักษ์และสำรวจ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไปได้ศึกษา จำนวนเนื้อที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำขอบเขตแปลง (ระบบ GPS)

ขั้นตอนต่อไปจะได้ดำเนินการสรรหาคณะกรรมการจะได้ดำเนินการสรรหาคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารีฐานทรัพยากรท้องถิ่น(อพ.สธ.) ตำบลเปือ และคณะอนุกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบลเปือในการประชุมครั้งนี้

ระเบียบวาระที่ ๓

เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

๓.๑ สรรหาคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารีฐานทรัพยากรท้องถิ่น(อพ.สธ.) ตำบลเปือ

มติที่ประชุม

ชื่อ-นามสกุล

ตำแหน่ง

๑.. นายสวัสดิ์ รัตนกุลชัย	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ประธานกรรมการ
๒. นายฉัตรชัย จิตตรง	ประธานกลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม รองประธาน
๓. นายสุภกิจ วรรณโกฏี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนสบเปือ รองประธาน

๔. นายสังวุฒิ	เมธีเสริมสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเด่นพัฒนา	รองประธาน
๕. นางทิพย์วัลย์	กะมะโน	นักวิชาการการเงินและบัญชี	เหรัญญิก
๖. นางมยุรี	คำวงศ์	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	ผู้ช่วยเหรัญญิก
๗. นางพิชญา	กิจพิทักษ์	นักพัฒนาชุมชน	ประชาสัมพันธ์
๘. นายสกลิต	อุทุมพร	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองผุก	กรรมการ
๙. นายสำเนา	คำมอญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำอ้อ	กรรมการ
๑๐. นายฉนัต	คำยันต์	ประธานกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง	กรรมการ
๑๑. พระครูพิบูลย์	นันทวิทย์	ประธานกลุ่มอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	กรรมการ
๑๒. นางบุญคุ้ม	โนราช	ประธานกลุ่มอนุรักษ์หัตถกรรม	กรรมการ
๑๓. นายทอง	ศิริคำวงศ์	ประธานกลุ่มพัฒนาพืชไร่พืชสวนและปศุสัตว์	กรรมการ
๑๔. นายทองคำ	ใจน้อย	ประธานกลุ่มพัฒนาดิน	กรรมการ
๑๕. ด.ต.สุพจน์	แสงคำ	ผู้ทรงคุณวุฒิตำบลเปือ	กรรมการและที่ปรึกษากรรมการ
๑๖. นายสงวน	ใจน้อย	ผู้ทรงคุณวุฒิตำบลเปือ	กรรมการและที่ปรึกษากรรมการ
๑๗. นายวิโรจน์	อุดนัน	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ	กรรมการและที่ปรึกษากรรมการ
๑๘. นางนภารัตน์	สิงห์ธนะ	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. นางกรกช	กองคำ	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นางบานเย็น	ยาวิไชย	นักบริหารการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. นางสาวกชกร	พุทธรักษ์	เจ้าพนักงานธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นางดวงทิพย์	จิตตรง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มติที่ประชุม

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
๑. นายฉัตรชัย จิตตรง	กำนันตำบลเปือ ผู้แทนคณะกรรมการปกป้องพันธุ์กรรมพืช
๒. นายเกียรติชาย ทิพย์บุญศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงกลาง”ประชาพัฒนา
๓. ด.ต.สุพจน์ แสงคำ	ผู้แทนชุมชน ผู้แทนคณะกรรมการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช
๔. พระครูวิบูลย์นันทวิทย์	เจ้าอาวาสวัดหนองแดง ผู้แทนคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช
๕. นายสังวุฒิ เมธีเสริมสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านส้อเด่นพัฒนา ผู้แทนคณะกรรมการศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช
๖. นายทินกร ขาดประเสริฐ	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้แทนคณะกรรมการกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช
หมายเหตุ ทุกชุดประกอบด้วยตัวแทนผู้ประกอบการ คณะครูฯ เจ้าหน้าที่ อบต. ผู้นำชุมชน อสม.	

ระเบียบวาระที่ ๔

เรื่องอื่นๆ

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ จะได้จัดทำประกาศคณะกรรมการฯต่อไป และเพื่อให้ประกาศมีความสมบูรณ์ จึงใคร่ขอให้ผู้แทนคณะอนุกรรมฯ แจ้งรายชื่อคณะกรรมการกิจกรรมให้

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือยทราบ เพื่อบรรจุในประกาศต่อไป และเพื่อให้โครงการสัมฤทธิ์ผล
สนองตามพระราชดำริฯ โดยถ่วงแท้ รองผู้อำนวยการโครงการฯ พร้อมด้วยคณะ ใคร่ประชักซ่อม
หาหรือและสร้างทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินโครงการฯ ในวันอังคารที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕
เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลเปือย จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วม
ประชุมในวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว โดยพร้อมเพรียงกัน

เลิกประชุม เวลา ๑๓.๓๐ น.

นางบานเย็น ยาวีไชย

นักบริหารการศึกษา

ผู้จัดรายงานการประชุม

นายสวัสดิ์ รัตนกุลชัย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปือย

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ
เรื่อง คณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริตำบลเปือ
(อพ.สธ.ตำบลเปือ)

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ได้ประชุมเพื่อดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฐานทรัพยากรท้องถิ่นตำบลเปือ (อพ.สธ.ตำบลเปือ)

บัดนี้ การประชุมคัดเลือกคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริตำบลเปือ (อพ.สธ.ตำบลเปือ) ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ จึงประกาศรายชื่อคณะกรรมการ ดังนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
๑. นายสวัสดิ์ รัตนกมลชัย	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ประธานกรรมการ
๒. นายฉัตรชัย จิตตรง	ประธานกลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนและป่าต้นน้ำกุ่ม รองประธาน
๓. นายสุภกิจ วรรณโกฏี	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนสบเปือ รองประธาน
๔. นายสังวุฒิ เมธิเสริมสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเด่นพัฒนา รองประธาน
๕. นางทิพวัลย์ กะมะโน	นักวิชาการการเงินและบัญชี เหมัญญิก
๖. นางมยุรี คำวงศ์	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ผู้ช่วยเหมัญญิก
๗. นางพิชญา กิจพิทักษ์	นักพัฒนาชุมชน ประชาสัมพันธ์
๘. นายสถิต อุทุมพร	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองผูก กรรมการ
๙. นายสำเนา คำมอญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำอ้อ กรรมการ
๑๐. นายฉนัต คำยันต์	ประธานกลุ่มพัฒนาชีวภาพเศรษฐกิจพอเพียง กรรมการ
๑๑. พระครูพิบูลย์ นันทวิทย์	ประธานกลุ่มอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น กรรมการ
๑๒. นางบุญตุ้ม โนราช	ประธานกลุ่มอนุรักษ์หัตถกรรม กรรมการ
๑๓. นายทอง ศิริคำวงศ์	ประธานกลุ่มพัฒนาพืชไร่พืชสวนและปศุสัตว์ กรรมการ
๑๔. นายทองคำ ใจน้อย	ประธานกลุ่มพัฒนาดิน กรรมการ
๑๕. ต.ต.สุพจน์ แสงคำ	ผู้ทรงคุณวุฒิตำบลเปือ กรรมการและที่ปรึกษากรรมการ
๑๖. นายสงวน ใจน้อย	ผู้ทรงคุณวุฒิตำบลเปือ กรรมการและที่ปรึกษากรรมการ
๑๗. นายวิโรจน์ อุดนัน	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ กรรมการและที่ปรึกษากรรมการ
๑๘. นางนภารัตน์ สิงห์ธนะ	ครูชำนาญการพิเศษ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. นางกรกช กองคำ	ครูชำนาญการพิเศษ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นางบานเย็น ยาวีไชย	นักบริหารงานธุรการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. นางสาวกชกร พุทธิรักษ์	เจ้าหน้าที่งานธุรการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นางดวงทิพย์ จิตตรง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในการนี้ประธานคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริดำบล
เปือ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบลเปือ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอัน
เนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดังนี้

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
๑. นายฉัตรชัย จิตตรง	กำนันตำบลเปือ ผู้แทนคณะทำงานปกป้องพันธุกรรมพืช
๒. นายเกียรติชาย ทิพย์บุญศรี	ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงกลาง"ประชาพัฒนา
๓. ด.ต.สุพจน์ แสงคำ	ผู้แทนชุมชน ผู้แทนคณะทำงานปลูกรักษาพันธุกรรมพืช
๔. พระครูวิบูลย์ นันทวิทย์	เจ้าอาวาสวัดหนองแดง ผู้แทนคณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช
๕. นายสังวุฒิ เมธีเสริมสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านส้อเด่นพัฒนา ผู้แทนคณะทำงานศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช
๖. นายทินกร ชาติประเสริฐ	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้แทนคณะทำงานกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
หมายเหตุ ทุกชุดประกอบด้วยตัวแทนผู้ประกอบการ คณะครูฯ เจ้าหน้าที่ อบต.ผู้นำชุมชน อสม.) มีหน้าที่ดังนี้	

๑. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช

มีหน้าที่แสวงหาพื้นที่ที่เป็นประโยชน์ ที่อยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าร่วมในการรักษาป่า
ธรรมชาติดั้งเดิม เพื่อรักษาทรัพยากร พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ฯลฯ โดยจัดทำขอเขตพื้นที่ ทำป้ายประกาศว่าเป็นพื้นที่สนอง
พระราชดำริในโครงการ อพ.สธ. เสร็จแล้วทำการสำรวจในพื้นที่ว่าทรัพยากรอะไรบ้าง มีการจัดตั้งอาสาสมัครชาวบ้าน
ชุมชน เพื่อดูแลรักษาพื้นที่ปกป้องพันธุกรรม

๒. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช

มีหน้าที่สำรวจทรัพยากรในพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล ทั้งพืชพรรณทรัพยากรชีวภาพและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่
เกี่ยวข้องกับพืชและทรัพยากรชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือพื้นที่ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการพัฒนา และทำ
การบันทึกการสำรวจลงในเอกสารตามแบบของโครงการ อพ.สธ.

๓. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช

มีหน้าที่ทำงานต่อจากกิจกรรมที่ ๒ โดยนำทรัพยากรพืชพรรณที่กำลังจะสูญพันธุ์มาปลูกรักษาไว้ในที่ปลอดภัย และ
มีการศึกษาติดตามการเจริญเติบโต รวมทั้งทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพืชและทรัพยากร
ชีวภาพ ให้มีสถานที่ในการดำเนินงานในตำบล

๔. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช

มีหน้าที่อนุรักษ์พืชที่มีโอกาสสูญพันธุ์ โดยการฟื้นฟูรักษาขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น และแจกจ่ายให้กับชุมชน
ตลอดให้กับชุมชนตลอดจนการใช้ประโยชน์จากพืชพรรณในด้านต่างๆ เช่น อาหารเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เครื่องมือ
เครื่องใช้ ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งกำกับในการใช้ประโยชน์ รวมถึงการอนุรักษ์และใช้

ประโยชน์พิชพรรณ โดยอาศัยวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อทางศาสนา เพื่อเป็นการสร้างจุดขายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตำบล

๕. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช

มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพและทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น จากคณะทำงาน ด้านที่ ๑ - ๔ รวมทั้งข้อมูลจากงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสถาบันการศึกษา ในเขตตำบลมาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อจะเป็นศูนย์ข้อมูลที่เชื่อมโยงกับ อพ.สธ.ในอนาคต

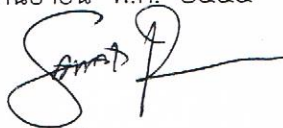
๖. คณะอนุกรรมการดำเนินงานกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

มีหน้าที่สนับสนุนกิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช (งานสวนพฤกษศาสตร์แต่ละโรงเรียน) ในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของสพฐ. หลักสูตรของ สอช. และหลักสูตรของ กศน. ซึ่งนักเรียนได้มีโอกาสสัมผัสจริงในทรัพยากรกายภาพ ชีวภาพและทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ทั้งนี้ ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายสวัสดิ์ รัตนกมลชัย)

ประธานโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช

อันเนื่องมาจากพระราชดำริตำบลเปือ

(อพ.สธ.ตำบลเปือ)

บันทึกรายงานการประชุมเวทีประชาคม
เพื่อเข้าร่วมสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด ครั้งแรก
วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ เวลา ๑๓.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

ผู้มาประชุม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
๑	นายพนดล แก้วสุพัฒน์	นายกอบต.อ้อมเกร็ด		
๒	นายเพิ่มศักดิ์ คุ่มด้วง	รองนายกอบต.อ้อมเกร็ด		
๓	นายเผ่า ภัคขำ	รองนายกอบต.อ้อมเกร็ด		
๔	นายดวงฤทธิ์ วังแป้น	เลขานุการนายกอบต.อ้อมเกร็ด		
๕	นายสุภชัย สังข์สำราญ	ประธานสภาอบต.อ้อมเกร็ด		
๖	นายสุรพล ชูพุทธพงษ์	รองประธานสภาอบต.อ้อมเกร็ด		
๗	นายชาญ ทองมี	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑		
๘	นายสุนทร แสงจั่น	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑		
๙	น.ส.รัชนิวรรณ คุ่มด้วง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๒		
๑๐	นายนิธย์ ชูพุทธพงษ์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๓		
๑๑	นายเพียว กล้าเดช	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๔		
๑๒	นายกิตติ ภัคขำ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๔		
๑๓	นายกอบเกียรติ คงปิ่น	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๕		
๑๔	นายสุรินทร์ ศิลปชัย	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๕		
๑๕	นายสุรสิทธิ์ ชวงศ์วุฒิ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๖		
๑๖	นายเกษม รอดอยู่	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๖		
๑๗	น.ส.สุนันทา ปรีชาหาญ	ปลัดอบต.อ้อมเกร็ด		
๑๘	นายนสมชาย กลัดแก้ว	กำนันตำบลอ้อมเกร็ด		
๑๙	น.ส.มาลัย รัตนเจริญ	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ต.อ้อมเกร็ด		
๒๐	นางวิรัตน์ ช่วยเกร็ด	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ ต.อ้อมเกร็ด		
๒๑	นายเียน เชื้อทอง	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ต.อ้อมเกร็ด		
๒๒	นายชาญณรงค์ พัดปุย	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ต.อ้อมเกร็ด		
๒๓	นายวิโรจน์ เติลคะพันธุ์	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ ต.อ้อมเกร็ด		

(นางสาวสุนันทา ปรีชาหาญ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

ผู้มาประชุม

[illegible]

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

นายพดล แก้วสุพัฒน์ เมื่อที่ประชุมพร้อมแล้ว ขอเปิดการประชุมเวทีประชาคมเพื่อเข้าร่วมสนองพระ ราชดำริ
(นายกอบต.อ้อมเกร็ด) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด ครั้งแรก
ขอดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม
ไม่มี เนื่องจากเป็นการประชุมครั้งแรก

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑. เรื่อง การพิจารณาให้ความเห็นชอบเข้าร่วมสนองพระราชดำริสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายพดล แก้วสุพัฒน์ ก่อนที่จะดำเนินการประชุม ผมขอชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการ
(นายกอบต.อ้อมเกร็ด) อนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ให้ทุกท่านทราบ ดังนี้ครับ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ใช้คำย่อว่า (อพ.สธ.) เริ่มจากองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารีทรงสืบต่องานด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชขององค์พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวฯ เมื่อเดือนมิถุนายน ปีพ.ศ. ๒๕๓๕ ทรงมีพระราชดำริกับนายแก้วขวัญ
วิษโรทัย เลขาธิการพระราชวัง และผู้อำนวยการโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา
ให้ดำเนินการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในประเทศไทย ทรงดำริว่า “ การสอนและอบรมให้
เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้นควรใช้วิธีการปลูกฝังให้เด็กเห็นความงดงาม
ความน่าสนใจ และเกิดความปิติที่จะศึกษาและอนุรักษ์พืชพรรณต่อไป การใช้วิธีการ
สอนการอบรมทำให้เกิดความรู้สึกกลัวว่า หากไม่อนุรักษ์แล้วจะเกิดผลเสีย เกิดอันตราย
แก่ตนเอง จะทำให้เด็กเกิดความเครียด ซึ่งจะเป็นผลเสียแก่ประเทศในระยะยาว ”

สำเนาถูกต้อง

S.H.

(นางสาวสุนันทา ปรีชาหาญ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้ดำเนินการจัดตั้งงาน
“ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ” เพื่อเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์
พันธุกรรมพืช โดยให้เยาวชนได้ใกล้ชิดกับพืชพรรณไม้ เป็นคุณค่าประโยชน์ความ
สวยงามอันจะก่อให้เกิดความคิดที่จะอนุรักษ์พืชพรรณต่อไป ซึ่งสามารถดำเนินการสวน
พฤกษศาสตร์ในโรงเรียน เป็นการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่สร้างโอกาสให้นักเรียนได้เผชิญ
กับความเป็นจริงตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะต้นไม้ตลอดจนสิ่งมีชีวิตอื่น

ที่อยู่อาศัยสัมพันธ์กับพันธุ์ไม้ทั้งหลาย รวมถึงระบบนิเวศน์ที่เกื้อกูลกันของธรรมชาติในบริเวณนั้น ชีวิตเด็กที่สัมพันธ์กับธรรมชาติจะเปิดโอกาสแห่งการแสวงหาความรู้ สอนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นการดำเนินงานรวบรวมพันธุ์ไม้ที่มีชีวิต มีแหล่งข้อมูลพรรณไม้ มีการศึกษาต่อเนื่อง มีการเก็บตัวอย่างเก็บพรรณไม้แห้ง การรวบรวมพรรณไม้ท้องถิ่นเข้ามาปลูกรวบรวมไว้ บันทึกข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานให้โครงการสวนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา ฝ่ายวิชาการสำนักพระราชวังเป็นผู้ดำเนินการและในปี ๒๕๓๖ ได้สร้างธนาคารพืชพันธุ์ขึ้น เพื่อเก็บรักษาพันธุ์กรรมพืชที่เป็นเมล็ดและเนื้อเยื่อ การดำเนินโครงการได้สานต่อมาจนถึงปัจจุบัน ประกอบกับจังหวัดนนทบุรีโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ได้ร่วมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) โดยส่วนหนึ่งของโครงการที่ได้สนองพระราชดำริคือ กรอบการสร้างจิตสำนึก กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติ เพื่อให้เยาวชน ประชาชน นักวิชาการภาคเอกชนและผู้กำหนดนโยบายได้เห็นการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นปัจจัยที่ใช้เรียนรู้ธรรมชาติแห่งชีวิตสรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว ประโยชน์แท้แก่มหาชน โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีได้กำหนดจัดงานการประชุมเชิงวิชาการและนิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจังหวัดนนทบุรี ระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๓ ขึ้นในระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ โรงเรียนนนทบุรีวิทยาลัย ตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในการนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะเสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมเชิงวิชาการและนิทรรศการ ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๓๐ น. เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงสืบสานพระราชปณิธานต่อในงานอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมีความศรัทธาในพระราชดำริที่ทรงทำเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทย โดยโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชดำเนินการอนุรักษ์ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ดได้พิจารณาเห็นว่าโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่กับทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้มีการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชไว้ต้องดำเนินการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น อันหมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติแล้วสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ การประกอบอาชีพ รูปแบบการดำเนินชีวิต การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมในชุมชน จนเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนที่ชัดเจน ในการดำเนินการโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชเกิดขึ้นจากการ

สำเนาถูกต้อง

Satt. ๒๖-๕

(นางสาวสุนันทา ปรีชาหาญ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

พิจารณาเห็นว่า ความสัมพันธ์ของคนที่มีต่อลักษณะของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ โดยการคิดหาทางนำทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ ปรับวิถีชีวิตของตนให้เข้ากับทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการสะสมความรู้และประสบการณ์ในการจัดการกับสิ่งที่อยู่รอบๆตัวมาสร้างให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิต และไม่ทำลายฐานทรัพยากร ซึ่งประกอบด้วย ภูมิปัญญาท้องถิ่น พันธุ์พืชท้องถิ่น การประกอบอาชีพ ประวัติหมู่บ้านการใช้ประโยชน์จากพืชท้องถิ่น ฐานทรัพยากรเปลี่ยนแปลงได้เสมอไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงเองตามธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ ปัจจุบันเริ่มสูญหาย คนรุ่นหลังไม่รู้ข้อมูลขาดการสืบทอด กล่าวคือโครงการนี้ทำเพื่อหาวิธีปกป้องและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ก่อนที่จะดำเนินการต้องรู้ว่า ในชุมชนมีอะไรบ้างที่นับเป็นฐานทรัพยากรท้องถิ่น มีอะไรเป็นต้นทุนสำคัญ ให้ใช้ประโยชน์ ดังนั้น การดำเนินงานต้องอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชนเป็นหลัก เริ่มจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียน ร่วมมือกันสำรวจข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยใช้เขตตำบลหรือหมู่บ้านก็ได้ เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำมาสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อหาทางนำฐานทรัพยากรท้องถิ่นกลับมาใช้ใหม่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอาข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน สามารถสร้างยุทธศาสตร์การจัดการชุมชนที่ชัดเจน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการเพิ่มหรือลดการทำลายฐานทรัพยากรท้องถิ่นด้วยการให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นในอนาคต ในทางปฏิบัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องขับเคลื่อนกิจกรรมการสำรวจฐานทรัพยากรท้องถิ่น สร้างเครือข่ายการทำงาน สร้างผู้สืบทอดในการพัฒนาฐานทรัพยากรท้องถิ่น อนุรักษ์ส่งผ่านเรื่องราวข้อมูลฐานทรัพยากรที่มีการนำมาใช้ประโยชน์ของชุมชนจากอดีตมาสู่คนในปัจจุบัน โดยมีกระบวนการ สำรวจข้อมูล ประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของฐานทรัพยากรท้องถิ่น จัดทำระบบฐานข้อมูล นำผลที่ได้ไปประเมินความเสี่ยงในการลดลงของฐานทรัพยากรท้องถิ่น วางแผนฟื้นฟู และป้องกันรายการของฐานทรัพยากรท้องถิ่นที่อยู่ในภาวะการเสี่ยงต่อการสูญหาย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน การประชาสัมพันธ์สถานภาพการคงอยู่และแนวทางการจัดการที่ชัดเจนให้กับชุมชน ให้เข้าใจและการปฏิบัติได้หรือเป็นการจัดกระบวนการถ่ายทอดให้ความรู้กับผู้ปฏิบัติงาน โครงการ ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรท้องถิ่น , กลุ่มที่มีหน้าที่เป็นผู้สืบทอดในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่น และกลุ่มที่จะช่วยสนับสนุนให้การใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรท้องถิ่นทั้งในส่วนของการอนุรักษ์และการพัฒนาไปสู่การสร้างอาชีพเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

สำเนาถูกต้อง

S.H.

(นางสาวสุนันทา ปรีชาหาญ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

ขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ต้องเริ่มจากการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

๑. ให้มีการนำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

๒. ให้มีการนำเรื่องดังกล่าวเข้าประชุมเวทีประชาคมตำบล/หมู่บ้าน โดยมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน โรงเรียน เพื่อจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๓. ส่งเรื่องการเข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชเสนอเลขาธิการพระราชวังในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อพิจารณา

๔. ให้มีการนำเรื่องดังกล่าวเข้าประชุมเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการ , คณะทำงาน เพื่อให้การทำงานมีระบบ มีศักยภาพในการดำเนินโครงการ

๕. ให้มีการดำเนินจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ประวัติท้องถิ่น วิถีชุมชน เก็บข้อมูลพันธุ์พืช ตัวอย่างพืช ตัวอย่างดิน การใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น จัดทำทะเบียนทรัพยากรท้องถิ่น รวบรวมข้อมูล วางระบบการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูล ดูแลรักษาทรัพยากรและพื้นที่ปกป้อง จัดกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ดำเนินการฟื้นฟู บำรุงรักษา ขยายพันธุ์เพิ่มแจกจ่ายให้กับชุมชน สร้างแหล่งเรียนรู้ การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรท้องถิ่น

๖. ให้มีการประเมินติดตามผลการดำเนินโครงการ นำเรื่องดังกล่าวเข้าประชุมเวทีประชาคมตำบล/หมู่บ้าน เพื่อจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

๑. ท้องถิ่น/ชุมชนสามารถอนุรักษ์พันธุ์พืชมิให้สูญหาย คงอยู่ให้คนรุ่นหลังได้รับทราบรับรู้เรื่องราว พื้นฐานถิ่นเดิม

๒. คนในท้องถิ่น/ชุมชน มีความรักสามัคคี ชุมชนมีความเข้มแข็ง

๓. คนในท้องถิ่น/ชุมชน ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ สภาพพื้นที่ที่มีความเป็นระเบียบ ร่มรื่น น่าอยู่ มีแหล่งเรียนรู้ มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรท้องถิ่น สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชน

ตำบลอ้อมเกร็ดมีความพร้อมในด้านพื้นที่ เนื่องจากเป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่ชุ่มน้ำ ดินมีธาตุอาหาร ปลุกพืชพันธุ์ไม้อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีความได้เปรียบในเรื่องของสภาพพื้นที่ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๔ เกิดอุทกภัยในเขตจังหวัดนนทบุรี ระดับน้ำสูง น้ำปริมาณมากท่วมทุกพื้นที่ สวนผลไม้ในเขตตำบลอ้อมเกร็ดได้รับผลกระทบทั้งหมด ทำให้พืชพันธุ์ไม้ดั้งเดิมสูญหายและยังมีคงเหลืออยู่บ้าง

สำเนาถูกต้อง

S.m.H.

(นางสาวสุนันtha ปรีชาหาญ) ได้เปรียบในเรื่องของสภาพพื้นที่ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๔ เกิดอุทกภัยในเขตจังหวัดนนทบุรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

ถึงเวลาแล้วที่ต้องร่วมอนุรักษ์พันธุ์ไม้ที่เป็นพันธุ์ไม้ประจำถิ่นที่มีอยู่ดั้งเดิม และดูแล
บำรุงรักษาให้คงอยู่ถึงคนรุ่นหลัง รายละเอียดการดำเนินโครงการตามนี้ครับ
ทุกท่านได้รับทราบรายละเอียดของโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีแล้ว มีท่านใดจะ
สอบถามหรือไม่

นายเยื่อน เชื้อทอง
(ผญ.หมู่ที่ ๔)

ผมนายเยื่อนเชื้อทอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลอ้อมเกร็ด ขอทราบว่าการดำเนิน
โครงการต้องสำรวจพืชพันธุ์ไม้ทุกอย่าง หรือไม่ หรือว่าเฉพาะพันธุ์ไม้ที่เป็นพันธุ์
ดั้งเดิมเท่านั้น

นายนพดล แก้วสุพัฒน์
(นายกอบต.อ้อมเกร็ด)

พันธุ์ไม้ทั้งหมดที่มีในบริเวณบ้าน สวนของเราทุกชนิดที่มี แยกประเภทว่าพันธุ์ใด
ต้นใดเป็นไม้ดั้งเดิมที่อยู่ในถิ่นฐานของเรา และต้นพันธุ์ไม้ที่เราปลูกขึ้นใหม่โดยนำพันธุ์
มาจากที่อื่น นำมาปลูกในที่เราและมีการพัฒนาบำรุงดูแลรักษา ทำให้รสชาติเปลี่ยนไป
จากเดิม ได้ทั้งหมด หรือกล่าวได้ว่าศึกษาต้นไม้ทุกต้นในพื้นที่

นายดวงฤทธิ์ วั่งแป้น
(เลขานุการนายกอบต.)

ผมนายดวงฤทธิ์ วั่งแป้น เลขานุการนายกอบต. ผมอยากทราบว่าประชาชนในพื้นที่
ตำบลอ้อมเกร็ดทุกคนต้องเข้าร่วมโครงการนี้หรือไม่ และบ้านผมอยู่ในหมู่บ้านจัดสรร
จะเข้าร่วมโครงการได้อย่างไร

นายนพดล แก้วสุพัฒน์
(นายกอบต.อ้อมเกร็ด)

เป็นคำถามที่ดีครับ ประชาชนในพื้นที่ตำบลอ้อมเกร็ดทุกคนควรเข้าร่วมโครงการ
อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารีแล้ว เพราะเป็นโครงการที่ดีและเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น จะทำให้
เราสามารถอนุรักษ์พันธุ์พืชมิให้สูญหาย คงอยู่ให้คนรุ่นหลังได้รับทราบรับรู้เรื่องราว
พื้นฐานถิ่นเดิมของตน และโครงการดังกล่าวจะทำให้คนในท้องถิ่นมีความสามัคคี
ชุมชนมีความเข้มแข็ง พร้อมทั้งจะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ มีแหล่ง
เรียนรู้ มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้จากทรัพยากร
ท้องถิ่น เป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ชุมชน ส่วนคำถามที่ว่าบ้านอยู่ในหมู่บ้าน
จัดสรรจะเข้าร่วมโครงการได้อย่างไรนั้นไม่เป็นปัญหาครับ เริ่มจากการร่วมมือของ
ชุมชนมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้ทุกคนทราบ และรณรงค์ให้เข้าร่วมอาจเริ่มจาก
การแจกกิ่งพันธุ์ไม้ให้ทุกบ้านปลูก และมีการติดตามประเมินผลโครงการ และเมื่อมี
การเริ่มต้นแล้วทุกอย่างจะดำเนินการได้ เริ่มจากกลุ่มเล็กๆจนขยายไปทุกพื้นที่

นางสาวมาลัย รัตนเจริญ
(ผญ.หมู่ที่ ๑)

ดิฉันนางสาวมาลัย รัตนเจริญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลอ้อมเกร็ด ขอทราบว่าในพื้นที่
หมู่ที่ ๑ มีการทำสวนเกษตร มีเกษตรกรหลายรายที่ปลูกพืชพรรณหลายประเภท เรา
สามารถชักชวนเขามาเข้าร่วมในโครงการได้ไหม

นายนพดล แก้วสุพัฒน์
(นายกอบต.อ้อมเกร็ด)

ได้ครับ ถ้าเขาสนใจจะเข้าร่วมโครงการยิ่งดีถ้าเขาเป็นเกษตรกรที่ทำสวนเกษตรอยู่แล้ว
เราจะได้ฐานข้อมูลเบื้องต้นจากเขาเลย

(นางสาวสุนันtha ปรีชาหาญ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

นายพดล แก้วสุพัฒน์ มีท่านใดจะสอบถามอีกไหมครับ ถ้าไม่มีผมขอมติที่ประชุมเวทีประชาคมครั้งนี้เลย
(นายกอบต.อ้อมเกร็ด) ว่าจะให้ความเห็นชอบ เข้าร่วมสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
หรือไม่ ขอให้ยกมือลงมติด้วยครับ

มติที่ประชุม เห็นชอบเป็นเอกฉันท์
นายพดล แก้วสุพัฒน์ เมื่อที่ประชุมเวทีประชาคมให้ความเห็นชอบแล้ว จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
(นายกอบต.อ้อมเกร็ด) เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ
นายพดล แก้วสุพัฒน์ ๑. ในการประชุมเวทีประชาคมครั้งต่อไปเพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงาน ผมจะแจ้ง
(นายกอบต.อ้อมเกร็ด) ให้ทราบในโอกาสต่อไป
มีท่านใดจะเสนอเรื่องอื่น ๆ หรือไม่ ถ้าไม่มี ผมขอขอบคุณทุกท่านที่ให้เกียรติมาร่วม
ประชุมในวันนี้ ขอปิดการประชุม

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

ลงชื่อ ผู้จัดบันทึกรายงาน
(นางสาวสุนันทา ปรีชาหาญ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

ลงชื่อ ผู้ตรวจบันทึกรายงาน
(นายพดล แก้วสุพัฒน์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวสุนันทา ปรีชาหาญ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมเกร็ด

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

➤ สภาพทั่วไป

ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑ บ้านสันทนา หมู่ ๔ ตำบลเปือ อำเภอยะเยี่ยงกลาง จังหวัดน่าน ยกฐานะมาจากสภาตำบล เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๒ อยู่ห่างจากอำเภอยะเยี่ยงกลาง ประมาณ ๗ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๗๙ ตารางกิโลเมตร มีเขตการปกครองติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งช้าง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลเยี่ยงกลาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	องค์การบริหารส่วนตำบลนาไร่หลวง อำเภอสองแคว

มีหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ๑๐ หมู่บ้าน ๑,๐๑๔ ครัวเรือน ประชากรชาย ๑,๗๑๓ คน หญิง ๑,๖๔๙ รวมทั้งสิ้น ๓,๓๖๒ คน หมู่บ้านในเขต อบต.เปือ เดิมทั้งหมู่บ้าน มีจำนวน ๖ หมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านน้ำอ้อ ชาย ๓๐๓ คน หญิง ๒๙๑ คน รวม ๕๙๔ คน ๑๓๒ ครัวเรือน หมู่ที่ ๙ บ้านส้อ ชาย ๒๙๑ คน หญิง ๒๗๗ คน รวม ๕๖๘ คน ๑๖๙ ครัวเรือน หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองผุก ชาย ๓๐๕ คน หญิง ๒๗๖ คน รวม ๕๘๑ คน ๑๙๙ ครัวเรือน หมู่ที่ ๑๒ บ้านเด่นพัฒนา ชาย ๓๑๘ คน หญิง ๓๑๘ คน รวม ๖๓๖ คน ๑๘๔ ครัวเรือน หมู่ที่ ๑๓ บ้านห้วยพ่าน ชาย ๘๙ คน หญิง ๗๕ คน รวม ๑๖๔ คน ๔๕ ครัวเรือน หมู่ที่ ๑๔ บ้านน้ำมิต ชาย ๗๙ คน หญิง ๘๕ คน รวม ๑๖๔ คน ๓๘ ครัวเรือน - หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเปือบางส่วน โดยอีกส่วนอยู่ในเขตเทศบาล

ตำบลเยี่ยงกลาง มี ๔ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๔ บ้านสันทนา	ชาย ๑๒๕ คน	หญิง ๑๓๕ คน	รวม ๒๖๐ คน	๙๐ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๕ บ้านวังว่า	ชาย ๑๑๓ คน	หญิง ๑๐๔ คน	รวม ๒๑๗ คน	๖๕ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยเลื่อน	ชาย ๕๕ คน	หญิง ๕๕ คน	รวม ๑๑๐ คน	๓๑ ครัวเรือน
หมู่ที่ ๗ บ้านดอนสบเปือ	ชาย ๓๕ คน	หญิง ๓๓ คน	รวม ๖๘ คน	๒๑ ครัวเรือน

(ข้อมูล ณ เดือน กรกฎาคม ๒๕๕๕)

สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของหมู่บ้านเป็นที่ราบระหว่างหุบเขาโดยเป็นที่ราบต่ำ และสลับกับที่สูงมีแม่น้ำ และลำน้ำธรรมชาติไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำน่าน แม่น้ำเปือ เป็นต้น

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุมเขตร้อน มี ๓ ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูหนาว ฤดูฝน ในฤดูร้อนอากาศจะร้อนมากอุณหภูมิสูงสุดในช่วงระหว่างเดือน มีนาคม - เมษายน เฉลี่ยประมาณ ๓๘ องศาเซลเซียส ฤดูหนาว อากาศจะหนาวจัดในช่วงเดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ เฉลี่ยประมาณ ๗ องศาเซลเซียส ฤดูฝน ในช่วงเดือน พฤษภาคม - ตุลาคม มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ ๑,๒๔๖ มิลลิเมตร

สภาพเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจมีการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมเป็นหลัก เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวน ปลูกผัก

- ทำสวน ได้แก่ มะม่วง มะขามหวาน ลำไย ลิ้นจี่ ส้ม
- ปลูกผัก ได้แก่ ผักกาดเขียวปลี ถั่วฝักยาว ถั่วลันเตา
- ทำไร่ ได้แก่ ปลูกข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ยาสูบ

หน่วยธุรกิจในเขตรับผิดชอบ

มีรีสอร์ท จำนวน ๒ แห่ง

๑. ไร่จุฑามาศรีสอร์ท ตั้งอยู่บ้านน้ำอ้อ หมู่ที่ ๓
๒. เอื้องดอยรีสอร์ท ตั้งอยู่บ้านสันทนา หมู่ที่ ๔
๓. นฤมลรีสอร์ท ตั้งอยู่บ้านน้ำอ้อ หมู่ที่ ๓

สภาพทางสังคม

สภาพสังคม เป็นสังคมที่มีความผูกพันฉันญาติพี่น้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นสังคมที่มีชีวิตเรียบง่ายในแต่ละหมู่บ้านอยู่ติดต่อกันการคมนาคมติดต่อสื่อสารได้สะดวก

➤ โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือมีถนนสายหลัก ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๘๐ (น่าน - พังงา) เป็นเส้นทางผ่านระหว่างตำบล ๒ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านสันทนา และหมู่บ้านน้ำอ้อ มุ่งสู่อำเภอทุ่งช้าง ถนนภายในตำบลสามารถสัญจรบรรจบกันอยู่ ๓ เส้นทาง

การไฟฟ้า

ปัจจุบันในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเปือมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน

การประปา

ราษฎรส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้น ระบบประปาหมู่บ้าน และระบบประปาภูเขา ใช้ในการอุปโภคและบริโภค

อาชีพ

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม ซึ่งมีพื้นที่ทั้งหมดในการเพาะปลูกประมาณ ๗,๐๘๔ ไร่ พืชที่ปลูก ได้แก่ ข้าว ถั่วเหลือง ข้าวโพด ยาสูบ และพืชผักสวนครัว ซึ่งมีการส่งเสริมการปลูกโดย สหกรณ์การเกษตร และบริษัทเอกชน

การท่องเที่ยว

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเปือมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง ได้แก่ สวนสาธารณะ อ่างเก็บน้ำอ้อ ตั้งอยู่บ้านน้ำอ้อ และรอยพระบาท บ้านดอนสบเปือ เขตอนุรักษ์พันธุ์ปลา บ้านห้วยพ่าน ล่องแพแม่น้ำน่านจากบ้านห้วยพ่าน หมู่ที่ ๑๓ ถึง บ้านดอนสบเปือ หมู่ที่ ๗

➤ ด้านสังคม

การศึกษา

๑. โรงเรียนระดับประถมศึกษา ๔ แห่ง
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ๔ แห่ง

การศาสนา

๑. ประชาชนส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ มีวัดตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ๓ แห่ง สำนักสงฆ์ ๓ แห่ง และในแต่ละหมู่บ้านจะมีวัดตั้งอยู่เป็นศูนย์กลางของการประกอบพิธีกรรมและประกอบกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
๒. ศาสนาคริสต์ มีโบสถ์ ๑ แห่ง

ประเพณีศิลปวัฒนธรรม

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเปือมีขนบธรรมเนียมประเพณีเหมือนท้องถิ่นทั่วไปทางภาคเหนือประเพณีที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ และงานลอยกระทง เป็นต้น

การสาธารณสุข

การให้บริการด้านสาธารณสุข มีสถานอนามัยตั้งอยู่ในเขต ๒ แห่ง และแต่ละหมู่บ้านจะมีศูนย์บริการสาธารณสุขมูลฐานทั้ง ๑๐ แห่ง

การสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม

มีการดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ให้กับผู้สูงอายุผู้ยากไร้ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยดำเนินการในลักษณะมอบเบี้ยยังชีพและถุงยังชีพให้ตามความเดือดร้อนของประชาชน

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ไม่มีปัญหาปัญหาทางด้านอาชญากรรม ประชาชนอยู่กันอย่างสงบสุข มีชมรมตำรวจบ้านและมีการตั้งเวรยามของแต่ละหมู่บ้าน

➤ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำที่สำคัญที่ใช้ประโยชน์ในการเกษตรการเพาะปลูก และการอุปโภคบริโภค

๑. ลำน้ำน่าน ไหลมาจากอำเภอกู่ช้าง ผ่านบ้านห้วยพ่าน บ้านลือ บ้านดอนสบเปือ บ้านหนองผุก
๒. ลำน้ำเปือ ไหลผ่านบ้านสันทนา บ้านวังว่า บ้านห้วยเลื่อน บ้านดอนสบเปือ ลงสู่ลำน้ำน่าน

๓. ลำน้ำกุ่ม ไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำอ้อ ผ่านบ้านสันทนา บ้านวังว่า บ้านห้วยเลื่อน

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

๑. โครงการสูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้า บ้านหนองผุก พื้นที่ได้รับประโยชน์ หมู่ที่ ๑๐
๒. อ่างเก็บน้ำอ้อ พื้นที่ได้รับประโยชน์ หมู่ที่ ๓,๔,๕,๖,๗

๓. อ่างเก็บน้ำห้วยส้อ พื้นที่ได้รับประโยชน์ หมู่ที่ ๙,๑๒
๔. อ่างเก็บน้ำห้วยมีน พื้นที่ได้รับประโยชน์ หมู่ที่ ๑๐
๕. อ่างเก็บน้ำห้วยข้าวหลาม พื้นที่ได้รับประโยชน์ หมู่ที่ ๑๐,๑๒

➤ ด้านการเมืองและการบริหาร

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือได้ปรับเป็น อบต.ขนาดกลาง เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ

๑. ผลการเลือกตั้งสมาชิก / นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๒,๖๖๐.๐๐	คน
จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๑,๘๕๒.๐๐	คน
คิดเป็นร้อยละ	๓๐.๐๐	%
จำนวนบัตรเสีย	๓/๓.๐๐	บัตร
คิดเป็นร้อยละ	๔.๐๐	%

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๒,๖๖๐.๐๐	คน
จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	๑,๘๕๒.๐๐	คน
คิดเป็นร้อยละ	๓๐.๐๐	%
จำนวนบัตรเสีย	๓/๓.๐๐	ใบ
คิดเป็นร้อยละ	๔.๐๐	%

๑. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้ง หมู่บ้านละ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๒๐ คน ดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

- มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ คน และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกจากสมาชิกสภา และให้นายอำเภอแต่งตั้งตามมติสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และมีรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน และแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ จำนวน ๑ คน

๓. พนักงานส่วนตำบล

- มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบการบริหารงาน

ทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งแบ่งการบริหารราชการออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๒) ส่วนการคลัง
- (๓) ส่วนโยธา
- (๔) ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล

รายรับ

องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อมีรายรับตามงบประมาณประจำปี ๒๕๕๔ รวมทั้งสิ้น

๒๐,๑๒๑,๔๙๘.๒๙ บาท แยกเป็น

๑. หอมวดภาษีอากร	๑๑๖,๓๙๘.๐๓	บาท
๒. หอมวดค่าธรรมเนียมและค่าปรับและใบอนุญาต	๙,๓๒๐.๐๐	บาท
๓. หอมวดรายได้จากทรัพย์สิน	๔๕,๒๖๖.๔๒	บาท
๔. รายได้เบ็ดเตล็ด	๓๒,๖๙๙.๐๐	บาท
๕. รายได้จากทุน	-	บาท
๖. หอมวดเงินอุดหนุนทั่วไป	๕,๐๐๒.๕๒๖.๐๐	บาท
๗. เงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้โดยระบุวัตถุประสงค์	๖,๖๒๐,๑๐๐.๐๐	บาท
๘. ภาษีจัดสรร	๘,๐๐๙,๒๓๙.๙๘	บาท

รายจ่าย

องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อ มีรายจ่ายตามงบประมาณประจำปี ๒๕๕๔

รวมทั้งสิ้น ๑๙,๘๕๐,๕๑๔.๙๖ บาท แยกเป็น

๑. รายจ่ายงบกลาง	๓/๓๒,๘๙๕.๐๐	บาท
๒. งบบุคลากร	๔,๑๔๑,๑๔๘.๐๐	บาท
๓. ค่าตอบแทน	๑,๐๐๓,๖๒๓.๒๕	บาท
๔. ค่าใช้สอย	๑,๕๕๙,๓๙๑.๑๔	บาท
๖. ค่าวัสดุ	๑,๖๓๖,๐๘๘.๙๔	บาท
๗. ค่าสาธารณูปโภค	๓๑๐,๓๕๔.๖๓	บาท
๘. เงินอุดหนุน	๑,๐๑๐,๘๐๐.๐๐	บาท
๙. ค่าครุภัณฑ์	๔๘,๕๐๐.๐๐	บาท
๑๐. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	๔๒๕,๐๐๐.๐๐	บาท
๑๑. รายจ่ายที่จ่ายจากเงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้โดยระบุวัตถุประสงค์		
๖,๖๒๐,๑๐๐.๐๐ บาท		
๑๒. รายจ่ายอื่นๆ	๓๑๘,๒๑๔.๐๐	บาท

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงปัจจุบันและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แบ่งหน้าที่เป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีภารกิจที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (มาตรา ๖๓(๑))
๒. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร (มาตรา ๖๔(๑))
๓. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น (มาตรา ๖๔ (๒))
๔. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ (มาตรา ๖๔(๓))
๕. การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่นๆ (มาตรา ๑๖(๔))
๖. การสาธารณสุขการ (มาตรา ๑๖(๕))

๒. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (มาตรา ๖๓(๖))
๒. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
๓. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ (มาตรา ๖๔ (๔))
๔. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส (มาตรา ๑๖ (๑๐))
๕. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (มาตรา ๑๖ (๑๒))
๖. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน (มาตรา ๑๖(๑๕))
๗. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล (มาตรา ๑๖(๑๗))

๓. ด้านจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาคามสงบเรียบร้อย มีภารกิจที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา ๖๓(๔))
๒. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติแผ่นดิน (มาตรา ๖๔(๔))
๓. การผังเมือง (มาตรา ๖๔(๑๓))
๔. จัดให้มีที่จอดรถ (มาตรา ๑๖(๓))
๕. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (มาตรา ๑๖(๑๓))
๖. การควบคุมอาคาร (มาตรา ๑๖(๒๔))

๔. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว มี
ภารกิจที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว (มาตรา ๖๘(๖))
๒. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์ (มาตรา ๖๘(๕))
๓. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร (มาตรา ๖๘(๗))
๔. ให้มีตลาด (มาตรา ๖๘ (๑๐))
๕. การท่องเที่ยว (มาตรา ๓๘(๑๒))
๖. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ (มาตรา ๑๖(๑๑))
๗. การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ (มาตรา ๑๖(๖))
๘. การพาณิชยกรรมและการส่งเสริมการลงทุน (มาตรา ๑๖(๗))

๕. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีภารกิจที่
เกี่ยวข้องดังนี้

๑. คุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรา ๖๗(๗))
๒. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัด
ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (มาตรา ๖๗(๒))
๓. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ (มาตรา ๑๖(๒๔))

๖. ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มี
ภารกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ
ท้องถิ่น (มาตรา ๖๗(๘))
๒. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (มาตรา ๖๗(๕))
๓. การจัดการศึกษา (มาตรา ๑๖(๙))
๔. การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (มาตรา
๑๖(๑๔))

๗. ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการปฏิบัติตามภารกิจของส่วนราชการ

๑. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือ
บุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร (มาตรา ๖๗(๙))
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการมีมาตรการป้องกัน (มาตรา
๑๖(๑๖))

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ เป็นต้นมา บทบาทและอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ

ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ อบต.เปือ จะต้องมีการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาสและภาวะคุกคาม หรือข้อจำกัดอันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอก ที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลอันเป็นสภาวะแวดล้อมในท้องถิ่น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความก้าวหน้าให้ทันกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของโลกและสภาพแวดล้อมของสังคมไทย

องค์การบริหารส่วนตำบลมีจุดแข็ง คือ

๑. มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และหลากหลาย เช่น แหล่งน้ำธรรมชาติป่าไม้ ซึ่งเอื้อต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม
๒. มีผู้บริหารและคณะทำงานที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความก้าวหน้า ประกอบกับพนักงานส่วนตำบลมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเข้าถึงทุกหมู่บ้าน อย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการประสานงานกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถพัฒนาได้จนถึงปัจจุบัน

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือมีจุดอ่อนและข้อจำกัด คือ

๑. มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบของหมู่บ้านบางหมู่บ้านไม่เต็มพื้นที่ เพราะบางส่วนอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเชียงกลางทำให้ยากต่อการบริการจัดการและการพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญก้าวหน้าได้ และการจัดการด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการด้านพื้นฐานยังไม่ทั่วถึง
๒. งบประมาณที่จะใช้ในการบริหารจัดการมีไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือมีโอกาส คือ

๑. นโยบายของผู้บริหารด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ ที่เอื้อต่อการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพและกำหนดทิศทางในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีพลวัตร
๒. มีการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพ สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างทั่วถึง และไม่มีภาษีค้างชำระในรอบ ๒ ปีที่ผ่านมา

แผนที่เขตรับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ
ตำบลเปือ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

รายละเอียด

โรงเรียน

อนุสรณ์วีรชนตำรวจทหารพลเรือน

ศาลเจ้าพ่อเสือ

องค์การบริหารส่วนตำบลเปือ

วัด

ลำห้วย

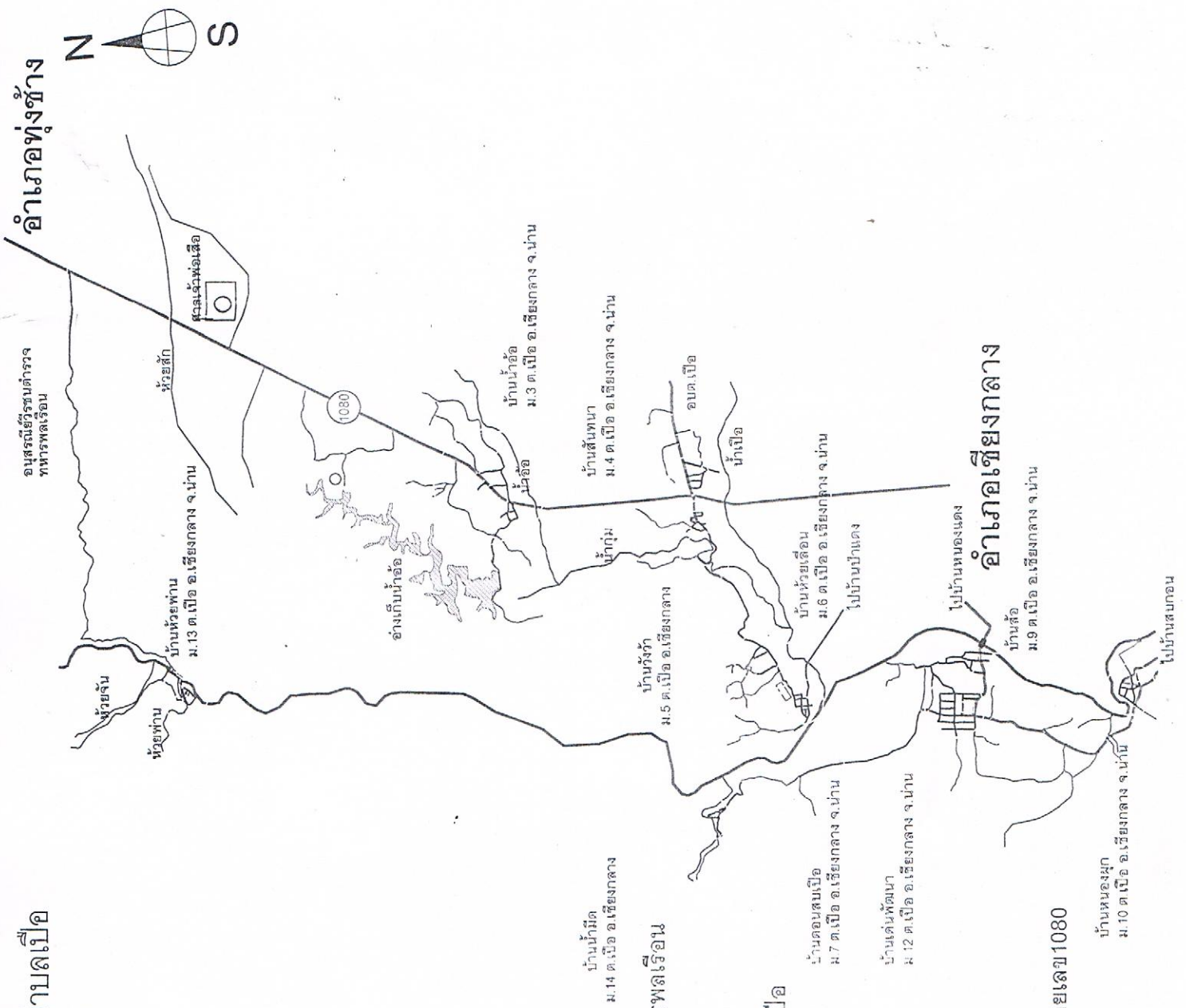
ถนนคอนกรีต

ถนนลูกรัง

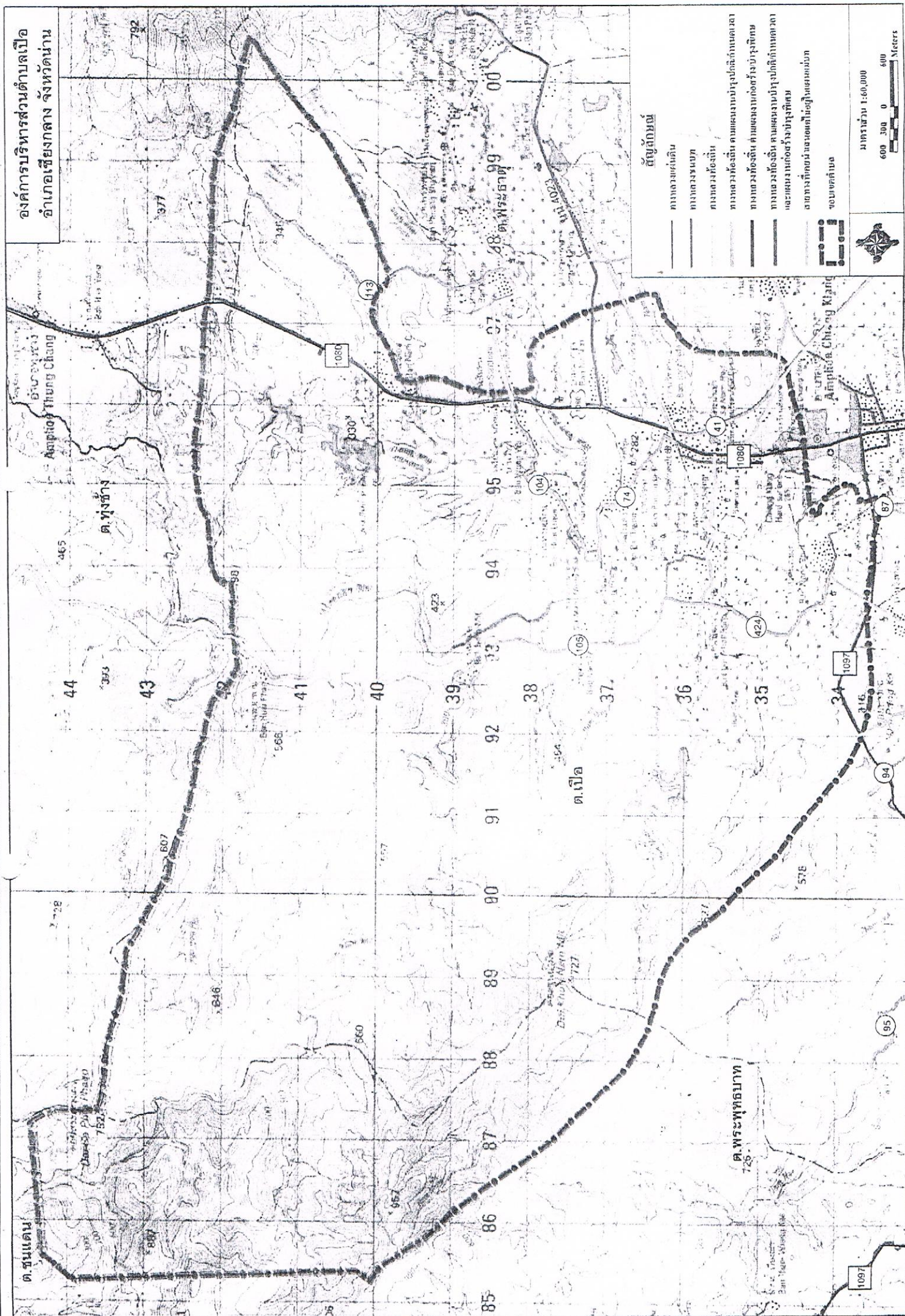
ถนนลาดยาง

ถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 1080

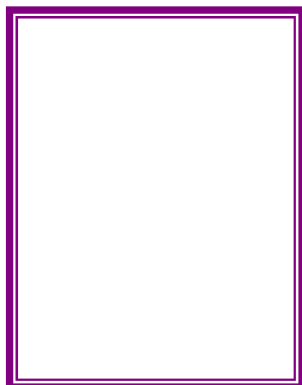
แม่น้ำน่าน

๓. ชุมแดน

แบบประเมิน
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

แบบประเมิน
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
ปี ๒๕.....

ข้อมูลทั่วไป
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กรอก / รายงาน

๑. ชื่อองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
โทรศัพท์..... โทรสาร.....
E-mail
ตำบล /แขวงอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
สังกัด
.....
๒. ชื่อหัวหน้าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น.....
๓. งาน / โครงการหรือกิจกรรมดีเด่น
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน
(.....)
หัวหน้าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

การประเมินป้ายสนองพระราชดำรินในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๑. เกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น ๓ ด้าน

(ด้านที่ ๑ - ๓ คะแนน ๑,๐๐๐ คะแนน)

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ	คะแนน ๒๐๐ คะแนน	ต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ คะแนน
ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน	คะแนน ๖๐๐ คะแนน	ต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๓๕๐ คะแนน
ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน	คะแนน ๒๐๐ คะแนน	ต้องได้ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ คะแนน

รวมคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๖๕๐ คะแนน

๒. ผู้ร่วมปฏิบัติ

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชน และสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๓. การปฏิบัติของบุคลากรในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๑) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

- สนับสนุนงบประมาณ การดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
- สืบสานอนุรักษ์ และพัฒนาความรู้ ภูมิปัญญาจากการเรียนรู้ฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๒) ผู้บริหาร

- รู้เป้าหมาย ... “จิตสำนึก” ... แล้วทำ
- รู้หน้าที่... “สนับสนุนผู้ปฏิบัติ” ...แล้วทำ

๓) ผู้ปฏิบัติ

- ซื่อตรง มุ่งมั่น พัฒนา สามัคคี มีคุณธรรม

๔. วิธีการประเมิน

๑) พิจารณาหลักฐานเอกสารที่ปรากฏย้อนหลัง ๒ ปี

๒) สอบถามบุคลากรในท้องถิ่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ

รายการประเมิน	คะแนน ๒๐๐	ข้อเสนอแนะ
๑.๑ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชน และสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๓๐ คะแนน)		
๑) รายงานการประชุม - วาระการประชุมเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๑๐ คะแนน)		
- รายชื่อ ลายมือชื่อ ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๑๐ คะแนน)		
๒) หลักฐานที่แสดงถึงการมีส่วนร่วม - บันทึกการประชุม (๕ คะแนน)		
- ภาพถ่าย (๕ คะแนน)		
๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๓๐ คะแนน)		
๑) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ.-ตำบล ต้องระบุหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานให้ชัดเจน (๑๕ คะแนน)		
๒) คณะอนุกรรมการศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล (๑๕ คะแนน) ๑. คณะทำงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น ๒. คณะทำงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ๓. คณะทำงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ๔. คณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ๕. คณะทำงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ๖. คณะทำงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		
๑.๓ วางแผนการบริหารและแผนการดำเนินงานการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๕๐ คะแนน)		
๑) แผนการดำเนินงานด้านการบริหาร โดยเขียนแผนการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น รวมกับแผนงานประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล แสดงผังโครงสร้างการบริหาร (๕ คะแนน)		
๒) แผนการดำเนินงานการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น แสดงรายละเอียดงาน ปริมาณงาน ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ ระยะเวลา (๔๐ คะแนน)		
๓) การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน (๕ คะแนน)		

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน	ข้อเสนอแนะ
๑.๔ ดำเนินงานตามแผน (๒๐ คะแนน) การประสานงานของคณะกรรมการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการ ศูนย์อนุรักษ์ พัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบล กับหน่วยงานต่างๆ		
๑) เอกสารสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ลง นาม ชื่อผู้บริหาร หัวหน้างาน (๑๐ คะแนน) ๑. คณะทำงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น ๒. คณะทำงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ๓. คณะทำงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ๔. คณะทำงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ๕. คณะทำงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ๖. คณะทำงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		
๒) หนังสือเชิญประชุม (๕ คะแนน)		
๓) หนังสือขอบคุณผู้ร่วมประชุม (๕ คะแนน)		
๑.๕ สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน (๒๐ คะแนน)		
ผลการดำเนินการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบล ๑. งานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น ๒. งานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ๓. งานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น ๔. งานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ๕. งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ๖. งานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		
๑.๖ วิเคราะห์ผลและปรับปรุงพัฒนางาน (๒๐คะแนน)		
๑) วิเคราะห์ผล และหาข้อสรุป (๑๐ คะแนน)		
๒) วางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป (๑๐ คะแนน)		
๑.๗ รายงานผลการดำเนินงานให้ อพ.สธ. ทราบอย่างน้อยปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง (๔๐ คะแนน) รายงานผลการดำเนินงาน การจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยแสดง หลักฐานตั้งแต่ข้อ ๑.๑ - ๑.๖		
รวมคะแนนที่ได้ ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ		

การให้คะแนน ไม่มี = ๐ คะแนน

มี = ๑ - ๕๐ คะแนน

มีเป็นปฏิบัติการใหม่ๆ และปัจจุบันมีการพัฒนาตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน

รายการประเมิน	คะแนน	ข้อเสนอแนะ
๑. การดำเนินงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น	๑๐๐	
๑.๑ การกำหนดขอบเขตพื้นที่ และการสำรวจทรัพยากร (๒๐ คะแนน)		
๑) การกำหนดขอบเขตพื้นที่ปกปัก (๕ คะแนน)		
๒) การสำรวจทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก (๕ คะแนน)		
๓) การจำแนกชนิดของทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก (๕ คะแนน)		
๔) การตรวจวัดประจำปี (๕ คะแนน)		
๑.๒ การทำผังแสดงขอบเขตพื้นที่ปกปัก (๑๐ คะแนน)		
๑.๓ การศึกษาทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก (๒๐ คะแนน)		
๑) การศึกษาทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก		
๒) การถ่ายภาพทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก		
๑.๔ การทำตัวอย่างทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก (๒๐ คะแนน)		
๑.๕ การทำทะเบียนทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก (๑๐ คะแนน)		
๑) การทำทะเบียนทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก ตามแบบ อพ.สธ. (๕ คะแนน)		
๒) ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้ (เอกสาร และคอมพิวเตอร์) (๕ คะแนน)		
๑.๖ การดูแล รักษา ทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก (๒๐ คะแนน)		
แบบบันทึกการดูแล รักษา ทรัพยากรในพื้นที่ปกปัก เช่น การทำแนวกันไฟ การทำฝายชะลอน้ำ อาสาสมัครดูแลรักษาพื้นที่ปกปัก ฯลฯ		
รวมคะแนนการดำเนินงานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น		

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๒. การดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น		
๒.๑ การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น (๕ คะแนน)		
๒.๒ การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น (๕ คะแนน)		
๒.๓ การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น (๕ คะแนน)		
๒.๔ การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน วิถี ชุมชน (๑๐ คะแนน)		
๒.๕ การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน (๑๐ คะแนน)		
๒.๖ การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์ในท้องถิ่น ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน (๑๐ คะแนน)		
๒.๗ การสำรวจเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ชีวภาพอื่นๆ ทะเบียนชีวภาพอื่นๆในชุมชน (๑๐ คะแนน)		
๒.๘ การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น (๑๐ คะแนน)		
๒.๙ การรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณคดี (๑๐ คะแนน)		
๒.๑๐ การจัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น (๒๕ คะแนน)		
รวมคะแนนการดำเนินงานการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๓. การดำเนินงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น		
๓.๑ การจัดหาและรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น (๓๐ คะแนน)		
๓.๒ การปลูก และรักษา ทรัพยากรท้องถิ่น (๓๐ คะแนน)		
๓.๓ การติดตามการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรท้องถิ่น เช่น แบบบันทึกการเปลี่ยนแปลง (๔๐ คะแนน)		
รวมคะแนนการดำเนินงานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น		

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๔. การดำเนินงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น		
๔.๑ การฟื้นฟู บำรุงรักษา ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นและแจกจ่ายให้กับชุมชน ตำบล (๖๐ คะแนน)		
๔.๒ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เช่น การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรในท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ (๔๐ คะแนน)		
รวมคะแนนการดำเนินงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น		

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๕. การดำเนินงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น		
๕.๑ การรวบรวมและการบันทึกข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น (ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญา) (๖๐ คะแนน)		
๕.๒ ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้ (เอกสาร และคอมพิวเตอร์) (๔๐ คะแนน)		
รวมคะแนนการดำเนินงานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น		

รายการประเมิน	คะแนน ๑๐๐	ข้อเสนอแนะ
๖.งานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		
๖.๑ สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช (งานสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน) (๖๐ คะแนน)		
๖.๒ สนับสนุนในเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกต่างๆ (๔๐ คะแนน)		
รวมคะแนนงานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น		

ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน

รายการประเมิน	คะแนน ๒๐๐	ข้อเสนอแนะ
๓.๑ สภาพแวดล้อมทั่วไปของท้องถิ่น มีความสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น น่าอยู่ (๕๐ คะแนน) ข้อพิจารณา : พิจารณาจากภาพถ่าย สภาพปัจจุบัน		
๑) มีความสะอาด (๒๐ คะแนน)		
๒) มีความเป็นระเบียบ (๑๕ คะแนน)		
๓) มีความร่มรื่น น่าอยู่ (๑๕ คะแนน)		
๓.๒ บรรยากาศของท้องถิ่น (๕๐ คะแนน)		
๑) มีความเบิกบาน มีชีวิตชีวา (๒๐ คะแนน)		
๒) มีบรรยากาศของท้องถิ่น เช่น วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น (๑๕ คะแนน)		
๓) มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ศูนย์การเรียนรู้ สวนสาธารณะ (๑๕ คะแนน)		
๓.๓ บุคลากร มีคุณธรรม จริยธรรม (สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น) (๗๐ คะแนน)		
๑) มีความรับผิดชอบ (๑๐ คะแนน)		
๒) มีความซื่อตรง (๑๐ คะแนน)		
๓) มีความอดทน (๑๐ คะแนน)		
๔) มีความเพียร (๑๐ คะแนน)		
๕) มีความสามัคคี (๑๐ คะแนน)		
๖) มีความเอื้ออาทร เกื้อหนุน (๑๐ คะแนน)		
๗) มีความเมตตา กรุณา (๑๐ คะแนน)		
๓.๔ ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น บุคลากร ดีเป็นที่ยอมรับ (๓๐ คะแนน)		
๑) สมาชิกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชุมชน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการใช้ฐานทรัพยากรท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ (๑๐ คะแนน)		
๒) การเยี่ยมชมงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นจากหน่วยงานอื่นๆ (๕ คะแนน)		
๓) การไปให้ความรู้เกี่ยวกับงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น เช่น หนังสือเชิญ หนังสือขอบคุณ สมุดเยี่ยมชม ภาพถ่าย (๑๕ คะแนน)		
รวมคะแนนด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน		

สรุปผลการประเมินทั้ง ๓ ด้าน คะแนนเต็ม ๑,๐๐๐ คะแนน

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ	คะแนน ๒๐๐ คะแนน	คะแนนที่ได้	คะแนน
ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน	คะแนน ๖๐๐ คะแนน	คะแนนที่ได้	คะแนน
ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน	คะแนน ๒๐๐ คะแนน	คะแนนที่ได้	คะแนน
รวมคะแนนที่ได้ทั้ง ๓ ด้าน			คะแนน

- ☐ ผ่านเกณฑ์การประเมินป้ายสนองพระราชดำริในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
- ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินป้ายสนองพระราชดำริในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิก
“สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

ขั้นตอนการสมัครเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

1.ขอให้ทางสถานศึกษา จัดทำจดหมายขอสมัครเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” โดยตรงถึง รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

(ตัวอย่าง)

เรื่อง ขอสมัครเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

เรียน รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ตามที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการฯ ในกิจกรรมปลูกพันธุ์พืช สืบพันธุ์พันธุ์พืช ปลูก รักษาพันธุ์กรรมพืช อนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช ศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช วางแผนพัฒนาพันธุ์พืช สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช โดยที่กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช มีงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติโดยตรงในการให้ความรู้ การศึกษา และยังสามารถนำไปใช้เป็นการเรียนการสอน ดังนั้นจากการประชุมครู-อาจารย์ของสถานศึกษา เห็นควรที่จะดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

จึงเรียนมาเพื่อขอสมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และดำเนินการต่อไปด้วย

2.ขอให้ทางสถานศึกษา กรอกรายละเอียดข้อมูลสถานศึกษา ลงใน “แบบสอบถามเพื่อประเมินความพร้อม” และสรุปรายงานผลการประชุมคณะครู-อาจารย์ในสถานศึกษาลงมติ “เห็นชอบและพร้อม”

2.1 ข้อมูลสถานศึกษา

2.2 ข้อมูลทางภูมิศาสตร์

2.3 ข้อมูลบุคลากร

2.4 ข้อมูลคอมพิวเตอร์

3.ขอให้ทางสถานศึกษา สำนักรายชื่อพรรณไม้เบื้องต้นในสถานศึกษาเป็นชื่อท้องถิ่น และประโยชน์ ให้กับทางโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (ยังไม่จำเป็นต้องมีชื่อวิทยาศาสตร์)

4.ขอให้ทางสถานศึกษา จัดทำแผนที่ประกอบการเดินทาง

5.ขอให้ทางสถานศึกษา สำเนาเอกสารกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน

6.ขอให้ทางสถานศึกษา สำเนารายชื่อครู-อาจารย์ ที่เข้าร่วมประชุมพิจารณา ในการสนองพระราชดำริ

เอกสารข้อ 1- 6 ขอให้ส่งมาพร้อมกับใบสมัคร ทางโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จะตรวจเอกสารและส่งเจ้าหน้าที่ไปทำความเข้าใจงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่สถานศึกษาของท่าน หากเห็นควรรับเป็นสมาชิกได้ จึงมีหนังสือตอบรับเป็นสมาชิกต่อไป

**แบบสอบถามเพื่อประเมินความพร้อมของสถานศึกษาที่จะร่วมสนองพระราชดำริ
กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”**

1. ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษาสังกัด.....
 ที่อยู่ / ที่ติดต่อ.....
 โทรศัพท์.....
 โทรสาร.....
 ชื่อ Website ของสถานศึกษา
 E-mail address.....
 ที่ตั้ง ทางหลวงหมายเลข.....อยู่ช่วงระหว่าง.....ถึง.....กม.ที่.....
 (กรุณาทำแผนที่ประกอบการเดินทาง)

2. ข้อมูลทางภูมิศาสตร์

จำนวนพื้นที่ของสถานศึกษาโดยประมาณ.....จำนวนอาคารเรียน.....
 สภาพทางภูมิศาสตร์ (ลักษณะพื้นที่ ดิน แหล่งน้ำ อื่น ๆ).....สภาพแวดล้อมทาง
 ธรรมชาติ.....
 จำนวนพืชพรรณไม้ขนาดใหญ่ที่มีอยู่เดิม (โดยประมาณ).....

3. ข้อมูลบุคลากร

ชื่ออธิการบดี/ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่.....
 จำนวนครู- อาจารย์ จำนวนเจ้าหน้าที่.....
 จำนวนเด็กนักเรียน.....
 จำนวนชั้นเรียน 1. ระดับอนุบาลศึกษา..... ห้อง จำนวนนักเรียน..... คน
 2. ระดับประถมศึกษา..... ห้อง จำนวนนักเรียน..... คน
 3. ระดับมัธยมศึกษา..... ห้อง จำนวนนักเรียน..... คน
 4. ระดับอุดมศึกษา..... ห้อง จำนวนนักเรียน..... คน
 จำนวนสาขาวิชา / หมวดวิชา.....ประกอบด้วย.....
 รายชื่อครู - อาจารย์ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกิจกรรม.....

4. ข้อมูลคอมพิวเตอร์

มีคอมพิวเตอร์ () มี จำนวน เครื่อง () ไม่มี
 มี Internet ใช้หรือไม่ () มี จำนวน เครื่อง () ไม่มี
 ความสะดวกในการใช้ Internet () สะดวก () ไม่สะดวก () อื่นๆ
 ระบบที่ใช้ () สายโทรศัพท์ () Leased Line () จานดาวเทียม

ความเร็วในการดาวน์โหลดข้อมูล (ช้า / เร็ว ประการใด บอกความเร็ว เช่น 2.5 Mb 58 K 11 Mb).....
 () ธรรมดา () Hispeed

หมายเหตุ : ได้แจ้งการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิก “สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” ให้ครู-อาจารย์ได้ทราบกันทั่วทุกท่านแล้ว มีมติดังนี้

1. () เห็นชอบ () ไม่เห็นชอบ
2. () พร้อม () ยังไม่พร้อม
 - 2.1 () ผู้บริหารพร้อมที่จะสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
 - 2.2 () ผู้บริหารพร้อมที่จะประสานกับชุมชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
 - 2.3 () ผู้บริหารพร้อมที่จะเข้าประชุมในโอกาสต่างๆ ในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ตัวอย่าง : แบบบันทึกข้อมูลการสำรวจพรรณไม้เบื้องต้นในสถานศึกษา

วัน / เดือน / ปี ที่ดำเนินการสำรวจพรรณไม้

ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

ที่อยู่.....

ชื่ออาจารย์ผู้ประสานงานการสำรวจบันทึก.....

ได้ส่งรายชื่อพรรณไม้ที่ได้สำรวจเบื้องต้นในสถานศึกษา ดังนี้

ชนิดที่	ชื่อท้องถิ่น	ลักษณะ	ประโยชน์พื้นบ้าน
1.	มะเฟือง	ไม้ต้น	รับประทานผล สมุนไพร
2.	ตะแบก	ไม้ต้น	ไม้ประดับ
3.	มะพร้าว	ปาล์ม	รับประทานผล, ใบทำไม้กวาด
4.	ตาล <i>Borassus flabellifer</i> L.	ปาล์ม	รับประทานผล, ใช้เนื้อไม้ทำ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือน
5.	กวาวเครือ	ไม้เลื้อย	สมุนไพร
6.	ไผ่น้ำเต้า	ไผ่	ไม้ประดับ
7.	บัวหลวง	ไม้น้ำ	สมุนไพร
8.	ชายผ้าสีดา	เฟิร์นอิงอาศัย	ไม้ประดับ
9.	กล้วยไม้ดิน	กล้วยไม้	
10.	กก	กก	
11.*	(ยังไม่ทราบชื่อ)	ไม้ล้มลุก มีดอกสีแดง มีกลิ่นหอม มีหัวใต้ดิน	สมุนไพร
12.*	(ยังไม่ทราบชื่อ)	ไม้ต้น	หมอนพื้นบ้าน ใบแห้งต้มน้ำยาแก้ไข้

หมายเหตุ

- 1.* ถ้ายังไม่ทราบชื่อ ให้ทำการสำรวจและบันทึกบอกลักษณะเด่น เช่น สีของดอก การมีหนาม มียาง หรือมีการใช้ประโยชน์ลงในแบบสำรวจมาด้วย
2. ถ้าทราบประโยชน์ให้ใส่มาด้วย ถ้ายังไม่ทราบให้ว่างไว้
3. ถ้าทราบชื่อวิทยาศาสตร์ของพืช กรุณาใส่เพิ่มมาด้วย

แบบบันทึกข้อมูลการสำรวจพรรณไม้เบื้องต้นในสถานศึกษา

วัน / เดือน / ปี ที่ดำเนินการสำรวจพรรณไม้

ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด.....

ที่อยู่.....

ชื่ออาจารย์ผู้ประสานงานการสำรวจบันทึก.....

ได้ส่งรายชื่อพรรณไม้ที่ได้สำรวจเบื้องต้นในสถานศึกษา ดังนี้

ชนิดที่	ชื่อท้องถิ่น	ลักษณะ	ประโยชน์พื้นบ้าน
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

การส่งหนังสือหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ กรุณาส่ง

ถึง
ที่อยู่
รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
สวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10303

ติดต่อผู้ประสานงาน

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช “งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน”

นายมรกต วัชรมุสิก เจ้าหน้าที่กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

นางสาวปัทมาวรรณ ราชศรี เจ้าหน้าที่กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

โทรศัพท์ 0-2280-8710, 0-2281-7999, 0-2281-8422 ต่อ 2219, 2220-22

มือถือ 0-1627-7601, 0-1907-8050

โทรสาร ต่อ 2221

<http://www.rspg.or.th>

E-mail : adreport_school@hotmail.com

adschool.a7@hotmail.com